Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o oskrbi z električno energijo obsega:

- Zakon o oskrbi z električno energijo - ZOEE (Uradni list RS, št. 172/21 z dne 29. 10. 2021),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o oskrbi z električno energijo - ZOEE-A (Uradni list RS, št. 47/25 z dne 27. 6. 2025).

ZAKON

O OSKRBI Z ELEKTRIČNO ENERGIJO (ZOEE)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

Datum začetka uporabe: 12.07.2025

I. POGLAVJE: SPLOŠNE DOLOČBE

1. ODDELEK: **UVODNE DOLOČBE**

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon določa pravila delovanja trga z električno energijo, proizvodnje, prenosa, distribucije, shranjevanja in dobave električne energije, pravice in varstvo končnih odjemalcev, načine in oblike izvajanja gospodarskih javnih služb na področju prenosa in distribucije električne energije in trga z električno energijo, načela in ukrepe za doseganje zanesljive oskrbe z električno energijo ter ureja ukrepe za preprečevanje energetske revščine in druga vprašanja oskrbe z električno energijo.

2. člen

(prenos in izvrševanje predpisov Evropske unije)

(1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L št. 158 z dne 14. 6. 2019, str. 125), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2024/1711 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o spremembi direktiv (EU) 2018/2001 in (EU) 2019/944 glede izboljšanja zasnove trga električne energije v Uniji (UL L št. 2024/1711 z dne 26. 6. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/944/EU).

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašata tudi osmi odstavek 27. člena in Priloga XIV Direktive (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o energetski učinkovitosti in spremembi Uredbe (EU) 2023/955 (prenovitev) (UL L št. 231 z dne 20. 9. 2023, str. 1), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skupnih pravilih notranjega trga plina iz obnovljivih virov, zemeljskega plina in vodika, spremembi Direktive (EU) 2023/1791 in razveljavitvi Direktive 2009/73/ES (prenovitev) (UL L št. 2024/1788 z dne 15. 7. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2023/1791/EU).

(3) Ta zakon ureja način izvajanja:

- Uredbe (EU) 2019/941 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o pripravljenosti na tveganja v sektorju električne energije in razveljavitvi Direktive 2005/89/ES (UL L št. 158 z dne 14. 6. 2019, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/941/EU);

- Uredbe (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije (prenovitev) (UL L št. 158 z dne 14. 6. 2019, str. 54), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2024/1747 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o spremembi uredb (EU) 2019/942 in (EU) 2019/943 glede izboljšanja zasnove trga električne energije v Uniji (UL L št. 2024/1747 z dne 26. 6. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/943/EU);

- Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 328 z dne 21. 12. 2018, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2018/1999/EU).

3. člen

(namen zakona)

Namen zakona je zagotoviti konkurenčno, varno, zanesljivo in dostopno oskrbo z električno energijo ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja ter vzpostaviti celovite konkurenčne, prožne, pravične in pregledne trge električne energije.

4. člen

(pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. »ACER« je Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev, kot je urejena v Uredbi (EU) 2019/942 z dne 5. junija 2019 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (prenovitev) (UL L št. 158 z dne 14. 6. 2019, str. 22);

2. »agencija« je Agencija za energijo, ki je v skladu z zakonom ustanovljena kot nacionalni regulativni organ Republike Slovenije na področju trga z energijo;

3. »agregator« pomeni udeleženca na trgu, ki je dejaven na področju agregiranja;

4. »agregiranje« pomeni dejavnost, ki jo opravlja fizična ali pravna oseba, ki povezuje odjem ali proizvodnjo električne energije več uporabnikov sistema, z namenom prodaje, nakupa ali dražbe na katerem koli trgu električne energije;

5. »aktivni odjemalec« pomeni končnega odjemalca ali skupino končnih odjemalcev, ki delujejo skupaj in porabljajo ali shranjujejo električno energijo, proizvedeno v lastnih objektih znotraj omejenih lokacij, ali samoproizvedeno električno energijo ali električno energijo, ki je v skupni rabi v drugih objektih, ali ki prodajajo samoproizvedeno električno energijo ali sodelujejo v programih prožnosti ali programih energetske učinkovitosti, če te dejavnosti niso njihova osnovna gospodarska ali poklicna dejavnost;

6. »bilančna pogodba« pomeni pravni posel, s katerim pravna ali fizična oseba z operaterjem trga za električno energijo uredi dobavo izravnalne energije in finančno poravnavo odstopanj v primeru neizravnane bilance, s čimer se pravna ali fizična oseba uvrsti v bilančno shemo in pridobi status člana bilančne sheme;

7. »bilančni obračunski interval« pomeni bilančni obračunski interval, kot je opredeljen v 15. točki 2. člena Uredbe 2019/943/EU;

8. »bilančno odgovorni akter« pomeni bilančno odgovornega akterja, kot je opredeljen v 14. točki 2. člena Uredbe 2019/943/EU;

9. »center za podpore« pomeni center za podpore iz zakona, ki ureja spodbujanje obnovljivih virov energije;

10. »certifikat« pomeni odločbo, s katero agencija certificira sistemskega operaterja;

11. »distribucija« pomeni transport električne energije po distribucijskem sistemu in ne vključuje dobave;

12. »distribucijski operater« pomeni pravno ali fizično osebo, ki izvaja dejavnost distribucijskega operaterja električne energije ter je odgovorna za obratovanje, zagotavljanje vzdrževanja in za razvoj distribucijskega sistema na območju v njegovi pristojnosti, za medsebojne povezave z drugimi sistemi in za zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti sistema za zadovoljitev razumnih potreb po distribuciji električne energije;

13. »dobava« pomeni prodajo, vključno z nadaljnjo prodajo, električne energije odjemalcem;

14. »dobavitelj« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost dobave, in ne pomeni proizvajalca, razen če se proizvajalec uvrsti v bilančno shemo in pridobi status člana bilančne sheme;

15. »dolgoročno načrtovanje« pomeni dolgoročno načrtovanje potrebnih naložb v proizvodnjo ter prenosne in distribucijske zmogljivosti za zadostitev povpraševanja sistema po električni energiji in zagotovitev zanesljive oskrbe odjemalcev;

16. »elektroenergetsko podjetje« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja vsaj eno od dejavnosti proizvodnje, trgovanja, prenosa, distribucije, agregiranja, prilagajanja odjema, shranjevanje energije, dejavnost operaterja trga z električno energijo, elektrooperaterja, dobave ali nakupa električne energije ter je odgovorna za komercialne, tehnične ali vzdrževalne naloge, povezane s temi dejavnostmi, in ne vključuje končnih odjemalcev;

17. »elektrooperater« pomeni sistemskega operaterja ali distribucijskega operaterja;

18. »energetska skupnost državljanov« pomeni pravno osebo:

a) ki temelji na prostovoljnem in odprtem sodelovanju ter ki jo dejansko nadzorujejo člani ali družbeniki, ki so fizične osebe, lokalni organi, vključno z občinami, ali mala podjetja;

b) katere primarni namen je zagotoviti okoljske, gospodarske ali družbene koristi skupnosti za svoje člane ali družbenike ali za lokalna območja, na katerih obratuje, in ne ustvarjati finančne dobičke, ter

c) ki lahko sodeluje pri proizvodnji, vključno s proizvodnjo iz obnovljivih virov, dobavi električne energije, porabi, agregiranju, shranjevanju energije, storitvah energetske učinkovitosti ali zagotavljanju storitev polnjenja električnih avtomobilov, ali pa svojim članom ali družbenikom zagotavlja druge energetske storitve;

19. »energetska učinkovitost« pomeni razmerje med doseženim učinkom, storitvijo, blagom ali energijo glede na dovedeno energijo;

20. »energija iz obnovljivih virov« pomeni energijo iz obnovljivih virov, kot jo določa zakon, ki ureja spodbujanje rabe obnovljivih virov energije;

21. »enotna vstopna točka nacionalnega podatkovnega vozlišča« je enoten informacijski sistem za dostop do merilnih in obračunskih podatkov uporabnikov v Republiki Sloveniji, do katerega lahko dostopajo uporabniki, pooblaščene tretje osebe in druge osebe, ki imajo dostop do podatkov po določbah tega zakona;

22. »gospodinjski odjemalec« pomeni odjemalca, ki kupuje električno energijo za lastno rabo v gospodinjstvu, in ne vključuje trgovskih ali poklicnih dejavnosti;

23. »horizontalno integrirano podjetje« pomeni podjetje, ki izvaja vsaj eno od dejavnosti proizvodnje za prodajo, prenosa, distribucije, elektrooperaterja, dejavnost operaterja trga z električno energijo ali dobave električne energije in neko drugo neelektroenergetsko dejavnost;

24. »informacije na računu« pomeni vse informacije na računih končnih odjemalcev, razen zahtevka za plačilo;

25. »integrirano elektroenergetsko podjetje« pomeni vertikalno ali horizontalno integrirano podjetje;

26. »interkonektor« pomeni naprave in opremo za povezavo elektroenergetskih sistemov;

27. »interoperabilnost« pomeni zmožnost dveh ali več energetskih ali komunikacijskih omrežij, sistemov, naprav, aplikacij ali sestavnih delov, da v zvezi z naprednim merjenjem porabe delujejo v medsebojni povezavi, si izmenjujejo informacije in jih uporabljajo za opravljanje zahtevanih funkcij;

28. »izravnalna energija« pomeni izravnalno energijo, kot je opredeljena v 11. točki 2. člena Uredbe (EU) 2019/943;

29. »izravnalni trg« pomeni organizirani trg izravnalne moči in energije;

30. »izravnava« pomeni izravnavo, kot je opredeljena v 10. točki 2. člena Uredbe 2019/943/EU ;

31. »izvedeni finančni instrument za trgovanje z električno energijo« pomeni finančni instrument, opredeljen v 5., 6. ali 7. točki drugega odstavka 7. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 77/18, 17/19 – popr., 66/19 in 123/21), če se nanaša na električno energijo;

32. »končni odjemalec« pomeni fizično ali pravno osebo, ki kupuje električno energijo za lastno rabo na podlagi pogodbe o dobavi z dobaviteljem končnim odjemalcem;

33. »mali poslovni odjemalec« je odjemalec na nizki napetosti, ki ni gospodinjski odjemalec in ima priključno moč enako ali manjšo od 43 kW;

34. »malo podjetje« pomeni majhno gospodarsko družbo, kot je določena v 55. členu Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91 /11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O, 75/23 in 102/24; v nadaljnjem besedilu: Zakon o gospodarskih družbah);

35. »mikropodjetje« pomeni mikro gospodarsko družbo, kot je določena v 55. členu Zakona o gospodarskih družbah;

36. »merilna točka« je administrativna entiteta, v kateri se merijo ali izračunavajo produkti energije in moči, ki ima lahko enolično opredeljeno bilančno pripadnost, na podlagi katere se izvajata proces menjave dobavitelja oziroma agregatorja in obračun omrežnine in prispevkov za prevzemno-predajno mesto ter za katero so opredeljeni ostali komercialni poslovni procesi;

37. »nadzor« pomeni pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki vsako zase ali skupaj in ob upoštevanju ustreznih dejanskih ali pravnih okoliščin omogočajo izvajanje odločilnega vpliva v podjetju, zlasti z:

a) lastništvom ali pravico do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja;

b) pravicami ali pogodbami, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali odločitve organov podjetja;

38. »najboljše razpoložljive tehnike« pomenijo najučinkovitejše, najnaprednejše praktično uporabne tehnike v zvezi z varstvom in zaščito podatkov v okolju naprednega merjenja, ki načeloma zagotavljajo podlago za skladnost s pravili Evropske unije za varstvo podatkov in varnost;

38.a »namenska merilna naprava« pomeni napravo, povezano s sredstvom ali vgrajeno v sredstvo, ki zagotavlja storitve prilagajanja odjema ali storitve za zagotavljanje prožnosti na trgu električne energije ali operaterjem sistemov;

39. »naprava za shranjevanje energije« pomeni v elektroenergetskem sistemu napravo, v kateri se shranjuje energija;

40. »napredni merilni sistem« pomeni sistem, ki obsega napredne števce, merilne centre in pripadajočo komunikacijsko infrastrukturo ter je povezan z nacionalnim podatkovnim vozliščem;

41. »napredni števec« pomeni elektronski števec, ki lahko meri električno energijo, dovedeno v omrežje, ali električno energijo, prejeto iz omrežja, ki zagotavlja več informacij kot običajni števec ter je opremljen za pošiljanje in prejemanje podatkov v obliki elektronske komunikacije za namene obveščanja, spremljanja in krmiljenja, ki meri električno energijo v urnih ali krajših intervalih ter te informacije posreduje na zahtevo najmanj dnevno elektrooperaterju za potrebe izvajanja monitoringa in obračunavanja in v skoraj realnem času odjemalcu oziroma z njegove strani pooblaščenim tretjim osebam. Napredni števec omogoča dvosmerno komunikacijo med števcem in merilnim centrom elektrooperaterja ter je del naprednega merilnega sistema;

42. »nefrekvenčna sistemska storitev« pomeni storitev, ki jo sistemski operater ali distribucijski operater uporablja za regulacijo napetosti v ustaljenem stanju, hitre injekcije jalove moči, vztrajnost za stabilnost lokalnega omrežja, kratkostični tok, zmožnost zagona brez zunanjega vira napajanja in zmožnost otočnega obratovanja;

43. »neposredni vod« pomeni vod, ki povezuje izdvojeno mesto proizvodnje z izdvojenim odjemalcem, ali vod, ki povezuje proizvajalca električne energije in dobavitelja električne energije zaradi neposredne oskrbe njegovih lastnih objektov, hčerinskih podjetij in odjemalcev;

44. »neodvisni agregator« pomeni udeleženca na trgu, ki opravlja dejavnosti agregiranja in ni povezan z dobaviteljem odjemalca;

45. »običajni števec« pomeni analogni ali elektronski števec, ki ni opremljen za pošiljanje in sprejemanje podatkov;

46. »območje distribucijskega sistema« pomeni funkcionalni del distribucijskega sistema električne energije s svojim nadzornim sistemom, na katerem se lahko ločeno izvaja dejavnost distribucijskega operaterja;

47. »odjemalec« pomeni trgovca ali končnega odjemalca električne energije;

48. »odprta pogodba o dobavi« pomeni pravni posel na trgu z električno energijo, ki določa bilančno pripadnost merilnih točk;

49. »omrežnina« pomeni znesek, ki ga je za uporabo elektroenergetskega sistema dolžan plačati uporabnik sistema;

50. »operater trga« pomeni izvajalca obvezne državne gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z električno energijo;

51. »pogodba o članstvu v bilančni shemi« pomeni pravni posel, na podlagi katerega operater trga z električno energijo fizično ali pravno osebo uvrsti v bilančno shemo;

52. »pogodba o dobavi« pomeni odprto ali zaprto pogodbo o dobavi električne energije, ne vključuje pa izvedenih finančnih instrumentov za trgovanje z električno energijo;

52.a »pogodba o dobavi električne energije s fiksno ceno, sklenjena za določeno obdobje« pomeni pogodbo o dobavi električne energije med dobaviteljem in končnim odjemalcem, ki zagotavlja enake pogodbene pogoje, vključno s ceno, med celotnim trajanjem pogodbe, pri čemer lahko v okviru fiksne cene vključuje prožni element z na primer različno ceno v konicah in zunaj konic, in pri kateri so spremembe v končnem računu lahko samo rezultat elementov, ki jih ne določijo dobavitelji, kot so davki in dajatve;

53. »pogodba o izravnavi« pomeni pravni posel, s katerim pravna ali fizična oseba s članom bilančne sheme trga z električno energijo uredi dobavo izravnalne energije in poravnavo v primeru neizravnane bilance, s čimer se pravna ali fizična oseba uvrsti v bilančno shemo in pridobi status člana bilančne sheme;

54. »pogodba o uporabi sistema« pomeni pogodbo, ki jo skleneta elektrooperater in uporabnik sistema, na podlagi katere se uporabnik sistema zaveže plačevati omrežnino za uporabo omrežja, elektrooperater pa se uporabniku zaveže omogočiti oddajo električne energije v sistem oziroma odjem električne energije iz sistema;

55. »pogodba z dinamičnimi cenami električne energije« pomeni pogodbo o dobavi električne energije med dobaviteljem in končnim odjemalcem, ki odraža spreminjanje cen na

trenutnih trgih, tudi s trgi za dan vnaprej in trgi znotraj dneva, v intervalih, enakih ali daljših od obračunskega intervala trga;

56. »polnilno mesto« pomeni vmesnik, na katerem je mogoče polniti po eno električno vozilo ali zamenjati akumulator enega električnega vozila naenkrat;

57. »popolnoma integrirani omrežni elementi« pomeni omrežne elemente, ki so integrirani v prenosni ali distribucijski sistem, vključno z objektom za shranjevanje, in se uporabljajo le za zagotavljanje sigurnega in zanesljivega obratovanja prenosnega ali distribucijskega sistema, ne pa tudi za izravnavo ali upravljanje prezasedenosti;

58. »porazdeljena proizvodnja« pomeni obrate za proizvodnjo električne energije, priključene na distribucijski sistem;

59. »poslovni odjemalec« pomeni fizično ali pravno osebo, ki kupuje električno energijo, ki ni namenjena za rabo v lastnem gospodinjstvu, ter vključuje proizvajalce, industrijske odjemalce, mala in srednja podjetja, poslovne subjekte in trgovce na debelo;

60. »povezani sistem« pomeni prenosne in distribucijske sisteme, povezane z enim ali več interkonektorji;

61. »povezano podjetje« pomeni obvladujočo ali odvisno družbo v smislu 56. ali 69. člena Zakona o gospodarskih družbah ali podjetje, ki pripada istim delničarjem;

62. »proizvajalec« pomeni pravno ali fizično osebo, ki proizvaja električno energijo;

63. »proizvodnja« pomeni proizvodnjo električne energije;

63.a »prožna obratovalna omejitev« pomeni sklop pogojev za priključitev električne zmogljivosti na omrežje, ki vključuje pogoje za omejitev in nadzor nad dovajanjem električne energije v prenosno ali distribucijsko omrežje in njenega odvzema iz njega;

63.b »prožnost« pomeni sposobnost elektroenergetskega sistema, da se prilagodi spremenljivosti vzorcev proizvodnje in porabe ter razpoložljivosti omrežja v ustreznih časovnih okvirih trga;

64. »prenos« pomeni prenos električne energije po prenosnem sistemu;

65. »prevzemno-predajno mesto« pomeni mesto v prenosnem ali distribucijskem sistemu, kjer se izvajata prevzem in predaja električne energije ter na katerem se praviloma izvajajo meritve ali drug način ugotavljanja realiziranih količin o oddaji in odjemu električne energije, za kar se določijo ustrezne merilne točke, pri čemer se vsakemu prevzemno-predajnemu mestu dodeli najmanj ena merilna točka;

66. »prezasedenost« pomeni prezasedenost, kot je opredeljena 2. členu v 4. točki Uredbe 2019/943/EU;

67. »prilagajanje odjema« pomeni spremembo električne obremenitve s strani končnih odjemalcev glede na njihove običajne ali trenutne vzorce porabe kot odziv na tržne signale, vključno s časovno spremenljivimi cenami električne energije ali plačili spodbud, ali kot odziv na sprejetje ponudbe končnega odjemalca, bodisi samega bodisi z agregiranjem, za prodajo znižanja ali zvišanja odjema po določeni ceni na organiziranih trgih, kot so opredeljeni v 4. točki 2. člena Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1348/2014 z dne 17. decembra 2014 o sporočanju podatkov v skladu s členom 8(2) in (6) Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L št. 363 z dne 18. 12. 2014, str. 121);

68. »plačilo za zamenjavo dobavitelja ali agregatorja« pomeni znesek plačila ali kazni zaradi zamenjave dobavitelja ali agregatorja, vključno z odstopninami, ki ga dobavitelji, agregatorji ali elektrooperaterji neposredno ali posredno naložijo odjemalcem;

69. »regionalni koordinacijski center« pomeni regionalni koordinacijski center, ustanovljen v skladu s 35. členom Uredbe 2019/943/EU;

70. »regulirani letni prihodek« pomeni reguliran letni prihodek elektrooperaterja posameznega leta regulativnega obdobja iz zaračunanih omrežnin za sistem in drugih prihodkov ter je namenjen pokrivanju upravičenih stroškov tega operaterja;

71. »regulativno obdobje« pomeni obdobje enega ali več zaporednih koledarskih let, za katero se določa regulativni okvir;

72. »regulativni okvir« pomeni vrednostno opredelitev upravičenih stroškov elektrooperaterja po posameznih letih regulativnega obdobja, omrežnin, drugih prihodkov iz izvajanja dejavnosti elektrooperaterja, presežkov ali primanjkljajev omrežnin iz preteklih let;

73. »shranjevanje energije« pomeni odložitev končne uporabe električne energije na pozneje, kot je bila proizvedena, ali pretvorbo električne energije v obliko energije, ki jo je mogoče shranjevati, shranjevanje take energije in njeno poznejše ponovno pretvarjanje v električno energijo ali uporabo kot drugi nosilec energije;

74. »sistem« pomeni elektroenergetske objekte, naprave in omrežja, ki se uporabljajo za dejavnost elektrooperaterja;

75. »sistemska storitev« pomeni storitev, potrebno za obratovanje prenosnega ali distribucijskega sistema, vključno s storitvami za izravnavo sistema in nefrekvenčnimi sistemskimi storitvami, vendar ne tudi za upravljanje prezasedenosti, ter se podrobneje opredeli v sistemskih obratovalnih navodilih iz 136. člena tega zakona;

76. »sistemski operater« pomeni pravno ali fizično osebo, ki opravlja dejavnost sistemskega operaterja prenosa električne energije in je odgovorna za obratovanje, zagotavljanje vzdrževanja in razvoj prenosnega sistema na območju njegove pristojnosti, za medsebojne povezave z drugimi sistemi in za zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti sistema za zadovoljitev razumnih potreb po prenosu električne energije; sistemski operater izvaja naloge operaterja prenosnega sistema, kot jih določa Uredba 2019/943/EU;

77. »skoraj realni čas« v zvezi z naprednim merjenjem pomeni kratek čas, navadno do nivoja sekunde ali najdlje do bilančnega obračunskega intervala na nacionalnem trgu;

77.a »souporaba energije« pomeni samooskrbo z energijo iz obnovljivih virov s strani aktivnih odjemalcev:

a) ki jo sami proizvedejo ali shranjujejo na kraju samem ali zunaj njega v proizvodni napravi, ki jo imajo v lasti ali jo zakupijo ali najamejo v celoti ali deloma, ali

b) do katere jim je pravico brezplačno ali za plačilo prenesel drug aktivni odjemalec;

77.b »srednje podjetje« pomeni srednjo gospodarsko družbo, kot je določena v 55. členu Zakona o gospodarskih družbah;

78. »tarifa« pomeni strukturirani seznam tarifnih elementov, ki na podlagi tarifnih postavk omogočajo izračun omrežnine za elektroenergetski sistem;

79. »tarifna postavka« je vrednost posameznega tarifnega elementa za uporabo omrežja, izražena v denarni enoti na obračunsko enoto;

80. »trgi električne energije« pomeni trge, vključno z bilateralnimi trgi in borzami električne energije, za trgovanje z energijo, zmogljivostjo, storitvami izravnave in sistemskimi storitvami v vseh časovnih okvirih, vključno s terminskimi trgi, trgi za dan vnaprej in trgi znotraj dneva;

81. »trgovec« pomeni fizično ali pravno osebo, ki po zaprti pogodbi kupuje električno energijo z namenom ponovne prodaje znotraj ali zunaj sistema, v katerem ima ta oseba sedež;

82. »udeleženec na trgu« pomeni udeleženca na trgu, kot je opredeljen v 25. točki 2. člena Uredbe 2019/943/EU;

83. »uporabnik sistema« pomeni proizvajalca, končnega odjemalca ali izvajalca shranjevanja energije;

84. »upravičeni stroški« so stroški, ki jih elektrooperaterju na podlagi metodologije iz 109. člena tega zakona določi oziroma prizna agencija;

84.a »veliko podjetje« pomeni veliko gospodarsko družbo, kot je določena v 55. členu Zakona o gospodarskih družbah;

85. »vertikalno integrirano podjetje« pomeni elektroenergetsko podjetje ali skupino elektroenergetskih podjetij, v katerih lahko nadzor iz 37. točke tega člena izvaja ista oseba ali iste osebe, in sicer neposredno ali posredno, ter v katerih podjetje ali skupina podjetij opravlja vsaj eno od dejavnosti prenosa ali distribucije in vsaj eno od dejavnosti proizvodnje ali dobave električne energije;

86. »vrstni red gospodarnosti« pomeni razvrstitev virov dobave električne energije skladno z gospodarskimi merili;

87. »zanesljivost« pomeni zanesljivost oskrbe z električno energijo;

88. »zaprta pogodba o dobavi« pomeni pravni posel med člani bilančne sheme trga z električno energijo, pri katerem je količina dobavljene električne energije v relevantnem časovnem obdobju določena za vsak obračunski interval;

89. »zaprt distribucijski sistem« je od javnega distribucijskega omrežja izdvojeno omrežje, ki je pod pogoji iz tega zakona namenjeno distribuciji električne energije na geografsko zaokroženem industrijskem ali trgovskem območju ali območju skupnih storitev in ki praviloma ne oskrbuje gospodinjskih odjemalcev ter je neposredno priključen na prenosno omrežje;

90. »zasilni dobavitelj« pomeni dobavitelja, ki prevzame dobavo električne energije končnim odjemalcem v skladu z 32. členom tega zakona.

(2) Izrazi s področja energetike, ki niso opredeljeni s tem zakonom, imajo enak pomen, kot ga določajo predpisi s področja energetike.

2. ODDELEK: ELEKTROENERGETSKE DEJAVNOSTI, TRG IN OBVEZNOSTI V JAVNEM INTERESU

5. člen

(elektroenergetske dejavnosti)

(1) Elektroenergetske dejavnosti obsegajo:

- proizvodnjo električne energije,
- dobavo električne energije,
- trgovanje z električno energijo
- shranjevanje energije,
- agregiranje,
- dejavnost sistemskega operaterja,
- dejavnost distribucijskega operaterja,
- dejavnost operaterja trga z električno energijo.

(2) Dejavnosti proizvodnje, dobave in trgovanja z električno energijo, shranjevanja energije in agregiranja se opravljajo prosto na trgu, kjer se udeleženci med seboj svobodno dogovorijo o količini in ceni dobavljene električne energije ali storitve. Uporabniki sistema imajo pravico izbire in zamenjave dobavitelja, od katerega kupujejo ali mu prodajajo električno energijo, ter agregatorja, s katerim sklenejo pogodbo o agregiranju. Trgovci sklepajo med seboj zaprte pogodbe, razen v primeru prezasedenosti, ko se pravica do sklepanja pogodb dodeljuje skladno z Uredbo 2019/943/EU. Dobavitelji sklepajo odprte pogodbe o dobavi ali odkupu od uporabnikov sistema, ne glede na mesto priključitve. Dobavitelji, trgovci in agregatorji morajo imeti izravnano bilanco, v primeru neizravnane bilance pa se odstopanja obračunavajo skladno s pravili, ki jih na podlagi četrtega odstavka 94. člena tega zakona sprejme operater trga.

(3) Dejavnosti sistemskega in distribucijskega operaterja ter dejavnost operaterja trga so obvezne državne gospodarske javne službe.

(4) Sistemski operater izvaja gospodarsko javno službo na prenosnem sistemu, ki obsega elemente elektroenergetskega sistema na 220-kilovoltni ravni in višje, distribucijski operater pa na distribucijskem sistemu, ki obsega elemente na napetostnih ravneh, nižjih od 110 kilovoltov. Vlada z uredbo podrobneje opredeli elemente na 110-kilovoltni ravni, ki spadajo v prenosni oziroma distribucijski sistem, pri čemer upošteva zlasti dejansko funkcionalnost vodov in stikališč, obstoječe stanje, minimizacijo potrebnih lastniških prenosov in plačil ter lastniško enotnost posameznih zank.

6. člen

(trg električne energije)

(1) Na trgu električne energije se udeleženci svobodno dogovarjajo o količini in ceni dobavljene električne energije. V skladu z določbami tega zakona, predpisov Evropske unije ter predpisov in splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil, udeleženci na trgu prosto vstopajo na trg, delujejo na trgu, z njega izstopajo in čezmejno trgujejo. Med dobavitelji mora biti zagotovljena učinkovita konkurenca.

(2) Elektroenergetska podjetja morajo svojo dejavnost izvajati tako, da zagotavljajo delovanje konkurenčnega, zanesljivega, nediskriminatornega in z okoljskega vidika trajnostnega trga električne energije.

(3) Za elektroenergetska podjetja veljajo pregledna, sorazmerna in nediskriminatorna pravila, zlasti na področju bilančne odgovornosti, dostopa do trgov električne

energije, dostopa do podatkov ter zamenjave dobaviteljev s strani odjemalcev in obračunavanja.

(4) Končni odjemalci so lahko v skladu z določbami tega zakona, predpisov Evropske unije ter predpisov in splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil, udeleženci na trgu električne energije, tudi prek prilagajanja odjema.

(5) Država, lokalne skupnosti in izvajalci gospodarskih javnih služb ne ovirajo naložb v spremenljivo in prožno proizvodnjo energije, shranjevanje energije ali uvedbo elektromobilnosti ter v nove interkonektorje med državami članicami. Cene električne energije morajo odražati dejansko povpraševanje in ponudbo.

(6) Pri investicijah v nove interkonektorje se upoštevajo cilji na področju elektroenergetskih medsebojnih povezav, določeni v 1. točki pododstavka (d) 4. člena Uredbe 2018/1999/EU.

(7) Udeleženci iz tretjih držav, ki delujejo na trgu električne energije v Republiki Sloveniji, morajo upoštevati veljavno pravo Evropske unije ter zakone in predpise Republike Slovenije, vključno s tistimi, ki se nanašajo na varstvo okolja in varnostno politiko.

7. člen

(obveznosti javnih storitev)

(1) Elektroenergetska podjetja, ki izvajajo gospodarske javne službe iz tega zakona, morajo zagotoviti:

- trajno in nepretrgano obratovanje sistema v okviru omejitev, ki jih določajo stanje tehnike in standardi kakovosti oskrbe;
- varno in zanesljivo obratovanje in vzdrževanje sistema;
- razvoj sistema;
- priključitev uporabnikov sistema pod splošnimi in nediskriminatornimi pogoji;
- sistem, ki omogoča odjemalcem prosto izbiro dobavitelja, proizvajalcem in dobaviteljem pa prosto prodajo in nakup električne energije;
- zaračunavanje uporabe sistema;
- dolgoročno načrtovanje razvoja sistema;
- nujno oskrbo ranljivih odjemalcev;
- zasilno oskrbo;
- druge obveznosti, določene z zakonom ali drugim predpisom.

(2) Agencija v sklopu letnega poročila o stanju energetike obvešča Evropsko komisijo o vseh ukrepih, uveljavljenih za izpolnitev zasilne oskrbe in obveznosti javnih storitev, vključno z varstvom potrošnikov in okolja, ter o njihovem možnem vplivu na nacionalno in mednarodno konkurenco.

8. člen

(izključne pravice)

Zaradi zagotavljanja opravljanja obveznosti obveznih državnih gospodarskih javnih služb iz prejšnjega člena vlada skladno z določbami tega zakona podeli izključno pravico za opravljanje gospodarske javne službe dejavnosti sistemskega operaterja, izključno pravico za opravljanje dejavnosti distribucijskega operaterja in izključno pravico za opravljanje dejavnosti operaterja trga z električno energijo.

3. ODDELEK: ORGANIZIRANJE DOSTOPA DO SISTEMA

1. pododdelek: *Splošne določbe o dostopu do sistema*

9. člen

(načelo reguliranega dostopa do sistema)

(1) Oskrba z električno energijo se izvaja po načelu reguliranega dostopa tretje strani do sistema. Uporabniki sistema plačujejo stroške sistema na podlagi tarifnih postavk, predhodno objavljenih skladno s 130. členom tega zakona.

(2) Osebe, ki želijo postati uporabniki sistema in elektrooperaterji, imajo pravico do priključitve na sistem, skladno z merili v sistemskih obratovalnih navodilih.

(3) Elektrooperater vsakemu uporabniku sistema v soglasju za priključitev na sistem iz 139. člena tega zakona določi pogoje za priključitev in točko priključitve, najdaljši čas do priključitve in obseg pravice do uporabe sistema, tako da določi največjo priključno moč ali drugo obratovalno omejitev, če gre za priključitev s prožno obratovalno omejitvijo.

(4) Pred začetkom oddaje električne energije v sistem ali odjema električne energije iz sistema oziroma pred priklopom na sistem skleneta elektrooperater in uporabnik sistema pogodbo o uporabi sistema v okviru omejitev iz prejšnjega odstavka. Elektrooperater mora pred sklenitvijo pogodbe o uporabi sistema obvestiti uporabnika sistema o pravicah in obveznostih izbire dobavitelja ter končnega odjemalca seznaniti s seznamom dobaviteljev končnim odjemalcem.

(5) Pred priklopom na sistem mora uporabnik sistema skleniti tudi vsaj eno pogodbo o dobavi ali pa operaterju prijaviti, da sam dobavlja svojemu prevzemno-predajnemu mestu, ob izpolnjevanju pogojev iz 99. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: bilančna shema).

10. člen

(zavrnitev priključitve)

(1) Elektrooperater lahko zavrne priključitev ali zmanjšanje obratovalne omejitve uporabnika sistema zaradi pomanjkanja zmogljivosti ali če bi mu povečan odjem oziroma oddaja energije onemogočil izvajanje obveznosti javne službe iz 7. člena tega zakona.

(2) Razloge za zavrnitev priključitve ali zavrnitev zmanjšanja obratovalne omejitve mora elektrooperater ustrezno utemeljiti na podlagi objektivnih ter tehnično in ekonomsko upravičenih meril in te razloge pisno sporočiti osebi, ki zahteva priključitev ali zmanjšanje

obratovalne omejitve. Zavrnjeni osebi mora operater omogočiti tudi vpogled v vso dokumentacijo, povezano z zavrnitvijo.

(3) O sporih v zvezi s priključitvijo ali zmanjšanjem obratovalne omejitve odloča agencija po postopku, določenem v zakonu, ki ureja agencijo.

(4) Elektrooperater, ki zavrne priključitev ali zmanjšanje obratovalne omejitve zaradi pomanjkanja zmogljivosti ali pomanjkanja povezav, je dolžan na zahtevo zavrnjene osebe izvesti potrebne razširitve in ojačitve sistema, če je to gospodarno ali če je oseba, lahko tudi skupaj z drugimi osebami, pripravljena plačati nesorazmerne stroške razširitve.

(5) Če po pogajanjih med elektrooperaterjem in osebo iz prejšnjega odstavka ne pride do sklenitve pogodbe o povečanju zmogljivosti sistema, o tem na zahtevo osebe odloči agencija po postopku, določenem z zakonom, ki ureja agencijo, ter določi pogoje povečanja zmogljivosti sistema ali zahtevo zavrne.

2. pododdelek: *Pogodba o uporabi sistema in pogodba o dobavi električne energije končnim odjemalcem*

11. člen

(pogodba o uporabi sistema)

(1) Če elektrooperater zahteve za priključitev ali zmanjšanje obratovalne omejitve ne zavrne v skladu s prejšnjim členom, mora uporabniku sistema zagotoviti uporabo prenosnega ali distribucijskega sistema s sklenitvijo pogodbe o uporabi sistema, na podlagi katere se uporabnik zavezuje plačevati omrežnino, elektrooperater pa se zaveže uporabniku omogočiti oddajo električne energije v sistem oziroma odjem električne energije iz sistema v okviru postavljene obratovalne omejitve. Če se spremenijo obratovalne omejitve prevzemno-predajnega mesta v skladu s 139. členom tega zakona, je to razlog za spremembo pogodbe o uporabi sistema.

(2) Uporabnik sistema lahko pogodbo o uporabi distribucijskega sistema z distribucijskim operaterjem sklene sam ali jo po njegovem pooblastilu zanj sklene dobavitelj, ki mu dobavlja električno energijo.

(3) Če uporabnik sistema ni imetnik soglasja za priključitev na sistem iz 139. člena tega zakona, mora za sklenitev pogodbe o uporabi sistema pridobiti soglasje osebe, ki je imetnik soglasja za priključitev, iz katerega mora izhajati, da soglasodajalec dovoljuje uporabniku sistema, da uporablja njegovo prevzemno-predajno mesto. Imetnik soglasja za priključitev je solidarno odgovoren za obveze tega uporabnika iz naslova uporabe sistema in njegove odgovornosti ni mogoče izključiti.

(4) Dobavitelj lahko končnim odjemalcem izdaja enotni račun za dobavljeno električno energijo in za omrežnino. Elektrooperater mora omogočiti izdajanje enotnega računa s strani dobavitelja za prevzemno-predajna mesta, za katera je dobavitelj pridobil soglasje končnega odjemalca. Elektrooperater lahko zavrne sklenitev pogodbe z dobaviteljem o plačevanju omrežnine ali od te pogodbe odstopi, če dobavitelj ne zagotavlja ustreznega zavarovanja za pogodbene obveznosti.

(5) Podrobnejša pravila o sklepanju in izvajanju pogodb o uporabi sistema in načinu plačevanja omrežnine ter merilih in vrstah oblik za zagotavljanje ustreznega zavarovanja določi elektrooperater v sistemskih obratovalnih navodilih.

12. člen

(pogodba o dobavi)

(1) Dobavitelj in uporabnik sistema skleneta pogodbo o dobavi električne energije, ki določa bilančno pripadnost posameznih merilnih točk (v nadaljnjem besedilu: odprta pogodba).

(2) Če uporabnik sistema ni imetnik soglasja za priključitev na sistem iz 139. člena tega zakona, mora za sklenitev pogodbe o dobavi pridobiti soglasje osebe, ki je imetnik soglasja za priključitev, iz katerega mora izhajati, da soglasodajalec dovoljuje uporabniku sistema, da odjema ali predaja električno energijo prek njegovega prevzemno-predajnega mesta.

(3) Z uporabnikom sistema lahko odprto pogodbo sklene samo fizična ali pravna oseba, ki je član bilančne sheme.

(4) Uporabnik sistema mora imeti za posamezno prevzemno-predajno mesto sklenjeno vsaj eno odprto pogodbo. Če uporabnik sistema sam oskrbuje svoje prevzemno-predajno mesto, ima taka oskrba z vidika bilančne sheme naravo odprte pogodbe.

(5) Za posamezno prevzemno-predajno mesto lahko uporabniki sistema hkrati sklenejo več odprtih pogodb z različnimi dobavitelji, pri čemer se vse pogodbe dobavitelja evidentirajo pri pristojnem elektrooperaterju, vključno z deležem dobave. Če se deleži dobave prevzemno-predajnega mesta ne seštejejo v ena, se šteje, da to mesto nima dobavitelja. Poslovanje z enim števcem je mogoče, če je bilančna pripadnost prevzemno-predajnega mesta vnaprej pogodbeno sorazmerno porazdeljena med dobavitelje, tako da se deleži seštejejo v ena. Različne oblike časovnega poteka odjema in oddaje so mogoče, če jih je mogoče izmeriti z nameščeno merilno opremo na prevzemno-predajnem mestu ali za njim ali jih kako drugače enoznačno določiti.

(6) Uporabniki sistema imajo pravico do več kot ene merilne in obračunske merilne točke v okviru posameznega prevzemno-predajnega mesta.

(7) Za posamezno prevzemno-predajno mesto lahko uporabniki sistema hkrati sklenejo več pogodb o souporabi energije, pri čemer se vse pogodbe o souporabi energije evidentirajo pri pristojnem elektrooperaterju, vključno s pripadajočim deležem proizvodnje.

(8) Evidenco prevzemno-predajnih mest in merilnih točk ter njihove bilančne pripadnosti ter evidenco pogodb iz prejšnjega odstavka vodijo elektrooperaterji, ki morajo zagotoviti dostop do podatkov iz evidence operaterju trga in agenciji.

(9) Podrobnejša pravila o evidentiranju odprtih pogodb in pogodb o souporabi energije določi elektrooperater v sistemskih obratovalnih navodilih iz 136. člena tega zakona.

II. POGLAVJE: PRAVICE UPORABNIKOV SISTEMA

1. ODDELEK: SPLOŠNE DOLOČBE O PRAVICAH UPORABNIKOV SISTEMA

13. člen

(prosta izbira dobavitelja)

(1) Vsak uporabnik sistema prosto izbira dobavitelja, od katerega bo kupoval iz omrežja prevzeto električno energijo ali kateremu bo prodal v omrežje oddano električno energijo.

(2) Vsak uporabnik sistema ima lahko sklenjeno več kot eno odprto pogodbo, pri čemer je za eno prevzemno-predajno mesto lahko sklenjenih več odprtih pogodb pod pogoji, ki jih določa 12. člen tega zakona. Če ima uporabnik sistema sklenjenih več pogodb o dobavi, elektrooperater ni dolžan zagotoviti izdaje enotnega računa iz četrtega odstavka 11. člena tega zakona.

14. člen

(pravica do sklenitve pogodbe z dobaviteljem)

(1) Uporabniki sistema imajo pravico do dobave ali prodaje električne energije na podlagi odprte pogodbe z dobaviteljem ne glede na državo članico Evropske unije, v kateri je dobavitelj registriran.

(2) Dobavitelj mora pred sklenitvijo odprte pogodbe izpolnjevati zahteve glede članstva v bilančni shemi in druge zahteve, določene s tem zakonom in drugimi predpisi o izvajanju dejavnosti dobave ali odkupa na trgu z električno energijo v Republiki Sloveniji. Postopki vključitve v bilančno shemo in izpolnitve drugih zahtev ne smejo biti diskriminatorni do dobaviteljev, registriranih v drugi državi članici.

(3) Za dobavo električne energije odjemalcem in za odkup električne energije od proizvajalcev, priključenih na prenosni ali distribucijski sistem v Republiki Sloveniji, se uporabljajo določbe tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil ne glede na to, kje je pogodba o dobavi sklenjena.

15. člen

(pogodbene pravice končnih odjemalcev)

(1) Pogodba o dobavi med končnim odjemalcem in dobaviteljem mora biti sklenjena v pisni ali elektronski obliki skladno s predpisi o elektronskem poslovanju.

(2) Pogodba iz prejšnjega odstavka mora določati najmanj naslednje:

- ime in naslov dobavitelja;
- ceno in plačilne pogoje;
- oznako prevzemno-predajnih mest in merilnih točk, na katere se nanaša pogodba;
- delež celotnega odjema prevzemno-predajnega mesta, ki ga pokriva pogodba o dobavi, v primeru več dobaviteljev s sorazmerno porazdelitvijo dobave (ključ delitve odjema na merilni točki);
- pravice in obveznosti pogodbenih strank v zvezi z neizpolnjevanjem pogodbe;
- vrste storitev, ki jih izvaja dobavitelj, in raven kakovosti storitev;

- načine za pridobitev podatkov o vseh veljavnih tarifah in stroških vzdrževanja, če je vzdrževanje del pogodbenih storitev;

- trajanje pogodbe, pogoje za podaljšanje in odpoved pogodbe ali storitev ter navedbo, ali je dovoljen brezplačen odstop od pogodbe;

- dogovore o nadomestilu in povračilu, če ni dosežena raven kakovosti storitev iz pogodbe, vključno z dobaviteljevim nenatančnim ali zapoznelim obračunavanjem dobavljene električne energije in dodatnih storitev;

- način za sprožitev postopkov za obravnavo pritožb v skladu s 27. členom tega zakona ter

- informacije o pravicah končnih odjemalcev, vključno z obravnavanjem pritožb iz 27. člena tega zakona in vsemi informacijami, ki jih morajo dobavitelji pregledno sporočati ob pošiljanju računov in na svojih spletnih straneh.

(3) Pogodbeni pogoji morajo biti pravični in znani vnaprej, dobavitelj pa jih mora končnemu odjemalcu zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe iz prejšnjega odstavka, tudi če se pogodbe sklepajo po posrednikih. Dobavitelj mora ob sklenitvi pogodbe končnemu odjemalcu izročiti povzetek glavnih pogodbenih pogojev v razvidni obliki ter v jedrnatem in preprostem jeziku.

(4) Kadar so sestavni del pogodbe o dobavi splošni pogodbeni pogoji, morajo biti pravični in znani vnaprej, dobavitelj pa jih mora končnemu odjemalcu zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe, tudi če se pogodbe sklepajo po posrednikih. Splošni pogodbeni pogoji morajo biti pregledni, objavljeni v jasnem in razumljivem jeziku ter ne smejo vsebovati nepogodbenih ovir za uveljavljanje pravic odjemalcev, na primer preobsežno pogodbeno dokumentacijo. Dobavitelj mora končnim odjemalcem najmanj z objavo na svoji spletni strani zagotoviti pregledne informacije o veljavnih cenikih in tarifah ter splošnih pogodbenih pogojih v zvezi z dobavo električne energije.

(5) Spremembo splošnih pogodbenih pogojev mora dobavitelj neposredno ter na pregleden in razumljiv način sporočiti končnemu odjemalcu najmanj dva tedna pred njihovo uveljavitvijo, gospodinjskemu odjemalcu pa najmanj en mesec pred njihovo uveljavitvijo, če se sprememba nanaša na izpolnjevanje pogodbe z odjemalcem. Obvestilo mora biti gospodinjskim odjemalcem poslano brezplačno na način, ki je določen v pogodbi.

(6) Zaradi spremembe splošnih pogodbenih pogojev iz prejšnjega odstavka ima končni odjemalec pravico odstopiti od pogodbe o dobavi v roku enega meseca po začetku veljave spremenjenih splošnih pogojev, brez odpovednega roka in brez obveznosti plačila pogodbene kazni, o čemer ga mora dobavitelj v obvestilu iz prejšnjega odstavka tudi obvestiti.

(7) Peti in šesti odstavek tega člena veljata tudi za spremembo cen električne energije, ki lahko pomeni povišanje plačila za električno energijo odjemalca, za katerega veljajo splošni pogoji. Obvestilo o tej spremembi in datum uveljavitve spremembe morata biti navedena na računu ali drugem ustreznem pisnem obvestilu. Ta odstavek ne velja v primeru pogodbe z dinamičnimi cenami.

(8) Dobavitelji končnim odjemalcem zagotovijo pregledne informacije o veljavnih cenah in tarifah ter splošnih pogodbenih pogojih v zvezi z dostopom do energetskih storitev in njihovo uporabo.

(9) Končni odjemalci imajo pravico, da njihovi dobavitelji zanje opravljajo kakovostne storitve in ustrezno obravnavajo pritožbe. Dobavitelji pritožbe obravnavajo vsebinsko ustrezno, pravično in pravočasno. Postopki morajo biti za odjemalce preprosti.

(10) Dobavitelj ne sme sam ali prek posrednikov oziroma zastopnikov pri prodaji električne energije uporabljati zavajajočih ali nepoštenih poslovnih praks, ki vključujejo zlasti:

- neresnično ali zavajajočo predstavitev družbe, ki jo oseba, ki nagovarja končnega odjemalca, zastopa oziroma v imenu in za račun katere deluje;
- zavajajočo predstavitev ponudbe dobavitelja končnemu odjemalcu;
- navajanje neresničnih razlogov za obisk končnega odjemalca;
- neresnične ali zavajajoče navedbe v zvezi s pogodbenim razmerjem.

(11) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za agregatorje.

16. člen

(dodatne pogodbene pravice gospodinjskih in malih poslovnih odjemalcev)

(1) Gospodinjski in mali poslovni odjemalec lahko odstopi od pogodbe o dobavi brez plačila pogodbene kazni, odškodnine, nadomestila ali kakršnega koli drugega plačila iz naslova odstopa od pogodbe pred določenim rokom, če odpoved začne učinkovati najmanj eno leto po začetku izvajanja pogodbe.

(2) Zaradi menjave dobavitelja lahko gospodinjski in mali poslovni odjemalec od pogodbe o dobavi odstopi brez odpovednega roka. Če v primeru iz prejšnjega odstavka odstop učinkuje prej kot eno leto po začetku izvajanja pogodbe, nosi odjemalec posledice, ki jih za predčasni odstop od pogodbe o dobavi določa pogodba.

(3) Dobavitelj gospodinjskim in malim poslovnim odjemalcem lahko skladno z veljavnimi ceniki zaračuna fiksne stroške poslovanja v zvezi z izvajanjem pogodbe o dobavi električne energije. Stroški opomina v primeru zamude plačila se ne štejejo med fiksne stroške poslovanja.

(4) Dobavitelj mora gospodinjskemu in malemu poslovnemu odjemalcu ponuditi možnost široke izbire načinov plačevanja. Plačilni sistem ne sme povzročiti neupravičenega diskriminiranja teh odjemalcev, morebitne razlike v ceni in drugi pogoji plačila pa morajo odražati stroške dobavitelja zaradi različnih plačilnih sistemov.

(5) Dobavitelji gospodinjskim odjemalcem najpozneje ob pošiljanju zadnjega opomina brezplačno zagotovijo informacije o alternativnih ukrepih, da ne bi prišlo do odklopa, zlasti o:

- alternativnem načrtu plačil, svetovanju o upravljanju dolgov ali moratoriju, če dobavitelj to ponuja,
- možnosti podpisa pogodbe z novim dobaviteljem,
- možnosti zahteve po zasilni oskrbi iz 32. člena ali po nujni oskrbi iz 33. člena tega zakona,
- veljavnih socialnovarstvenih prejemkih v skladu z zakonom, ki ureja socialnovarstvene prejemke, s pomočjo katerih bi lahko preprečili odklop,
- možnosti storitev energetskega pregleda in energetskega svetovanja.

(6) Dobavitelj mora gospodinjskemu in malemu poslovnemu odjemalcu v povzetku glavnih pogodbenih pogojev iz tretjega odstavka prejšnjega člena navesti pravice iz drugega, petega, šestega in sedmega odstavka prejšnjega člena ter vključiti vsaj naslednje informacije:

a) cene vseh sestavin računa, ki se zaračunajo glede na porabljeno električno energijo (v kWh), ločeno po tarifah, in cene vseh sestavin računa, ki niso odvisne od porabljene električne energije;

b) obrazložitev, ali je cena fiksna, spremenljiva ali dinamična;

c) elektronski naslov dobavitelja in telefonsko številko za pomoč uporabnikom ter

č) po potrebi informacije o enkratnih plačilih, posebnih ponudbah, dodatnih storitvah in popustih.

(7) Dobavitelj mora na svoji spletni strani objaviti cenike in tarife ter splošne pogodbene pogoje v zvezi z dobavo električne energije gospodinjskim in malim poslovnim odjemalcem, po katerih dobavitelj ponuja sklepanje pogodbe ali izdaja račune.

17. člen

(pravica do pogodbe o dobavi električne energije s fiksno ceno in do pogodbe z dinamičnimi cenami električne energije)

(1) Vsak dobavitelj, ki ima sklenjene pogodbe o dobavi električne energije z več kot 100.000 končnimi odjemalci, mora ponujati pogodbe o dobavi električne energije s fiksno ceno, sklenjene za najmanj eno leto, ter pogodbe z dinamičnimi cenami električne energije. Vsak končni odjemalec, ki ima nameščen napredni števec, vključen v napredni merilni sistem, lahko zahteva sklenitev pogodbe z dinamičnimi cenami električne energije. Dobavitelj ne sme enostransko spremeniti pogojev pogodb o dobavi električne energije s fiksno ceno, sklenjenih za določeno obdobje, in takih pogodb odpovedati pred njihovo zapadlostjo, razen če je razlog takšne odpovedi kršenje pogodbenih obveznosti s strani končnega odjemalca.

(2) Če v Republiki Sloveniji ni dobavitelja, ki ima sklenjene pogodbe o dobavi električne energije z več kot 100.000 končnimi odjemalci, in noben dobavitelj ne ponuja pogodb o dobavi električne energije s fiksno ceno ali pogodb z dinamičnimi cenami električne energije, agencija po uradni dolžnosti z odločbo določi dobavitelja, ki ima sklenjene pogodbe o dobavi električne energije z največ končnimi odjemalci, da za obdobje enega leta izvaja obveznosti iz prejšnjega odstavka.

(3) Dobavitelj mora pred sklenitvijo pogodbe v celoti seznaniti končne odjemalce s priložnostmi, stroški in tveganji pogodb o dobavi električne energije s fiksno ceno ali pogodb z dinamičnimi cenami električne energije ter predložiti končnim odjemalcem ustrezne informacije, tudi o potrebni namestitvi ustreznega števca električne energije. Dobavitelj mora pred sklenitvijo pogodbe z dinamičnimi cenami električne energije končne odjemalce seznaniti tudi z načini obveščanja o trenutno veljavnih cenah.

(4) Agencija spremlja razvoj na trgu in oceni tveganja, ki jih lahko povzročijo novi proizvodi in storitve, ter obravnava prakso, ki vodi v zlorabe.

(5) Dobavitelji morajo pred prehodom na pogodbo z dinamičnimi cenami električne energije pridobiti privolitev od končnega odjemalca.

(6) Agencija spremlja glavne spremembe v zvezi s pogodbami z dinamičnimi cenami, vključno s tržnimi ponudbami in vplivom na račune porabnikov, zlasti stopnjo nestanovitnosti cen, ter ugotovitve vključi v letno poročilo o stanju energetike.

(7) Dobavitelji končnim odjemalcem s pogodbami o dobavi električne energije s fiksno ceno, sklenjenimi za določeno obdobje, ne smejo otežiti ali prepovedati sodelovanja pri storitvah za zagotavljanje prožnosti ali sodelovanja pri souporabi energije.

18. člen

(menjava dobavitelja ali agregatorja oziroma sklenitev dodatne pogodbe)

(1) Uporabnik sistema, ki želi zamenjati dobavitelja ali agregatorja, predloži zahtevo za zamenjavo elektrooperaterju sistema, na katerega je priključen. V imenu in za račun uporabnika sistema lahko na podlagi pooblastila zahtevo predloži tudi novi dobavitelj ali agregator.

(2) Gospodinjski odjemalci lahko sodelujejo v skupnih zahtevah za zamenjavo, če želijo zamenjati dobavitelja ali agregatorja z novim dobaviteljem ali agregatorjem (v nadaljnjem besedilu: kolektivna zamenjava). Kolektivno zamenjavo lahko ponudi gospodinjskim odjemalcem tudi vsak dobavitelj ali agregator, ki mora po pridobitvi njihovega soglasja vložiti zahtevo za kolektivno zamenjavo. Glede postopka, stroškov in rokov izvedbe kolektivne zamenjave veljajo določbe tega člena, ki se nanašajo na posamično zamenjavo dobavitelja ali agregatorja. Novi dobavitelj ali agregator je dolžan nemudoma priglasiti vsako kolektivno zamenjavo agenciji, ki v okviru svojih nadzornih pooblastil zagotavlja, da pri kolektivni zamenjavi ni prišlo do zlorab.

(3) Elektrooperater, ki je prejel zahtevo, mora izvesti vse potrebno, da lahko uporabnik sistema začne izvrševati pogodbo o dobavi električne energije z novim dobaviteljem najpozneje v 24 urah od vložitve popolne zahteve, kar mora biti izvedljivo na kateri koli delovni dan.

(4) Elektrooperater ali drugo elektroenergetsko podjetje uporabnikom sistema menjave dobavitelja ali registracije pogodbe z agregatorjem ne sme zaračunati.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek lahko dobavitelj ali agregator zaračuna odstopnino končnim odjemalcem, če odjemalci po lastni volji odpovedo pogodbo o dobavi s fiksno ceno električne energije, sklenjeno za določeno obdobje, pred njenim potekom, če je odstopnina del pogodbe, ki jo je odjemalec sklenil po lastni volji, in če je končni odjemalec o odstopnini jasno obveščen pred sklenitvijo pogodbe. Šteje se, da je izpolnjen pogoj glede trajanja pogodbe za določen čas tudi, kadar je pogodba z dobaviteljem ali agregatorjem sklenjena za nedoločen čas, vendar v okviru take pogodbe dobavitelj ali agregator v določenem časovno omejenem obdobju zagotavlja končnemu odjemalcu fiksno ceno. Take odstopnine morajo biti sorazmerne in ne smejo presegati neposredne gospodarske škode, ki jo zaradi odjemalčeve odpovedi pogodbe utrpi dobavitelj ali agregator, vključno s stroški paketnih naložb ali storitev, ki so bile za odjemalca že opravljene kot del pogodbe. Dokazno breme neposredne gospodarske škode nosi dobavitelj ali agregator. Dopustnost odstopnine nadzoruje agencija. Določbe tega odstavka se ne uporabljajo za gospodinjske in male poslovne odjemalce, kadar v skladu s prvim odstavkom 16. člena tega zakona njihova odpoved pogodbe začne učinkovati najmanj eno leto po začetku izvajanja pogodbe.

(6) Elektrooperater zavrne menjavo dobavitelja ali registracijo pogodbe z agregatorjem, če novi dobavitelj ali agregator ne izpolnjujeta zahtev, določenih s tem zakonom, ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil.

(7) Končni odjemalec mora prejeti zaključni račun po vsaki menjavi dobavitelja najpozneje šest tednov po začetku dobave električne energije s strani novega dobavitelja.

(8) Podrobnejši način menjave dobavitelja ali registracijo pogodbe z agregatorjem določi elektrooperater v sistemskih obratovalnih navodilih, pri čemer morajo biti pravila določena nediskriminatorno glede stroškov, vloženega truda in časa.

19. člen

(dostop do podatkov o porabi)

(1) Dobavitelj mora končne odjemalce brezplačno periodično obveščati o njihovi porabi električne energije ter o možnostih učinkovite rabe energije, in sicer dovolj pogosto, da lahko odjemalci sami uravnavajo porabo električne energije.

(2) Elektrooperater mora uporabnikom sistema, na katerem opravlja dejavnost operaterja, omogočiti učinkovit dostop do podatkov o porabi ali oddaji v sistem. Podatke o tem mora zagotoviti v primernem roku, pri čemer se upoštevajo zmogljivost opreme za merjenje porabe ali oddaje, zadevni produkt električne energije in stroškovna učinkovitost takih ukrepov. Elektrooperater mora dostop do podatkov omogočiti tudi drugi pravni ali fizični osebi, ki zahtevi za dostop do teh podatkov predloži pooblastilo tega uporabnika sistema za vsak primer posebej ali za vse prihodnje primere do preklica.

(3) Elektrooperater podatke zagotovi najmanj za obdobje preteklih pet let, razen za osebne podatke, za katere veljajo roki iz sedmega in osmega odstavka 30. člena tega zakona.

(4) Uporabnikom sistema in njihovim pooblaščencem te storitve ni mogoče dodatno zaračunati.

(5) Podrobnejši način dostopa do podatkov o porabi uredi elektrooperater v sistemskih obratovalnih navodilih.

20. člen

(orodje za primerjavo)

(1) Gospodinjski odjemalci in mikropodjetja s pričakovano letno porabo pod 100.000 kWh imajo brezplačen dostop do orodja za primerjavo ponudb dobaviteljev, vključno s ponudbami za pogodbe z dinamičnimi cenami električne energije (v nadaljnjem besedilu: primerjalnik cen).

(2) Primerjalnik cen, ki pokriva ponudbe vseh dobaviteljev na trgu Republike Slovenije, zagotavlja agencija. Primerjalnik cen mora funkcionalno slediti razvoju trga in po potrebi vključiti tudi ponudbe agregatorjev.

(3) Primerjalnik cen mora izpolnjevati naslednje zahteve:

- vsa elektroenergetska podjetja obravnavati enako;
- jasno navajati lastnike in fizično ali pravno osebo, ki upravlja orodje in ga nadzira, ter podati informacije o financiranju primerjalnika cen;
- določati in navajati jasna in objektivna merila, na katerih temelji primerjava;

- uporabljati preprost in nedvoumen jezik;

- zagotavljati točne in najnovejše informacije ter navajati čas zadnje posodobitve;

- biti dostopen za invalide, tako da je dojemljiv, razumljiv in robusten;

- zagotavljati učinkovit postopek za opozarjanje na nepravilne informacije o objavljenih ponudbah;

- izvajati primerjavo, pri čemer se morajo zahtevani osebni podatki omejevati na tiste, ki so za primerjavo nujno potrebni.

(4) Dobavitelji morajo za izvajanje nalog iz drugega odstavka tega člena na elektronski način, najpozneje z začetkom uporabe spremenjene cene, predložiti agenciji podatke o spremenjeni ceni in druge podatke.

(5) Agencija s splošnim aktom določi način elektronskega posredovanja podatkov dobaviteljev za izvajanje nalog iz drugega odstavka tega člena, v katerem določi sistem za posredovanje podatkov o cenah in način uporabe sistema oziroma določi obliko za elektronsko pošiljanje podatkov in podatke iz prejšnjega odstavka.

21. člen

(pogodba o agregiranju)

(1) Vsak uporabnik sistema lahko neodvisno od pogodb o dobavi ali odkupu električne energije in morebitnih že veljavnih pogodb o agregiranju prosto sklepa pogodbe o energetskih storitvah, tudi z neodvisnimi agregatorji.

(2) Agregatorji so dolžni uporabnike sistema v celoti in na razumljiv način obvestiti o pogojih pogodb, ki jim jih ponujajo. Male poslovne odjemalce in gospodinjske odjemalce morajo agregatorji pred sklenitvijo pogodbe v celoti seznaniti s priložnostmi, stroški in tveganji, povezanimi z izvajanjem teh pogodb, vključno s potrebno namestitvijo dodatne opreme pri odjemalcu.

(3) Uporabnik sistema lahko sklene pogodbo o agregiranju brez soglasja elektroenergetskega podjetja, s katerim je sklenjena veljavna pogodba.

(4) Agregator mora uporabniku sistema na njegovo zahtevo vsaj enkrat na obračunsko obdobje brezplačno izročiti vse pomembne podatke o prilagajanju odjema in proizvodnje ali podatke o dobavljeni in prodani električni energiji.

(5) Dobavitelji in agregatorji uporabnikom sistema, s katerimi imajo sklenjeno pogodbo, ne smejo določati diskriminatornih pogojev ali neupravičenih pogodbenih omejitev, zahtev, postopkov, kazni in obveznosti dodatnih plačil na podlagi dejstva, da imajo sklenjeno pogodbo o agregiranju.

22. člen

(prilagajanje odjema ali oddaje)

(1) Uporabniki sistema, skupaj s tistimi, ki ponujajo prilagajanje odjema ali oddaje prek agregiranja, lahko nediskriminatorno delujejo na vseh trgih električne energije.

(2) Elektrooperaterji morajo pri zagotavljanju sistemskih storitev agregatorje nediskriminatorno obravnavati enako kot proizvajalce na podlagi njihovih tehničnih zmogljivosti.

(3) Podrobnejša pravila glede prilagajanja odjema samostojno ali prek agregiranja določi operater trga v pravilih za delovanje trga z električno energijo in pravilih za organiziranje platforme operaterja trga za izravnalno energijo iz četrtega odstavka 94. člena tega zakona, pri čemer mora urediti:

- pravico vsakega agregatorja, vključno z neodvisnimi agregatorji, da vstopi na trge električne energije brez soglasja drugih udeležencev na trgu;

- obveznost agregatorjev, da so vključeni v bilančno shemo;

- nediskriminatorna in pregledna pravila, ki jasno določajo vloge in obveznosti vseh elektroenergetskih podjetij in uporabnikov sistema;

- način evidentiranja količin v okviru postopkov agregiranja ter morebitnih drugih postopkov skladno z enajstim odstavkom 99. člena tega zakona;

- način nadzora hkratnih aktivacij in postopke ob ugotovljenih hkratnih aktivacijah pri izvajanju agregiranja, pri čemer lahko prepove hkratne aktivacije ter določi, da se v takem primeru obe aktivaciji oziroma storitvi štejeta za neopravljeni, ali določi drugačen način ureditve;

- nediskriminatorna in pregledna pravila in postopke za izmenjavo podatkov med agregatorji in drugimi elektroenergetskimi podjetji, ki zagotavljajo preprost dostop do podatkov pod enakimi in nediskriminatornimi pogoji, ob zagotavljanju varstva poslovno občutljivih podatkov in osebnih podatkov uporabnikov sistema.

(4) Elektrooperaterji v sistemskih obratovalnih navodilih določijo tehnične zahteve udeležbe v prilagajanju odjema na vseh trgih električne energije na podlagi tehničnih značilnosti teh trgov in zmogljivosti prilagajanja odjema, vključno z udeležbo bremen, ki jih združujejo agregatorji.

23. člen

(aktivni odjemalci)

(1) Končni odjemalci imajo pravico delovati kot aktivni odjemalci, ne da bi za njih veljale nesorazmerne ali diskriminatorne zahteve glede vstopa na trg, postopki in plačila v zvezi s tem ter omrežnine, ki ne odražajo stroškov.

(2) Aktivni odjemalci imajo pravico do delovanja na trgu neposredno ali prek agregiranja, pravico do prodaje električne energije iz lastne proizvodnje, tudi na podlagi pogodb o nakupu električne energije, ter pravico do sodelovanja v programih prožnosti in programih energetske učinkovitosti. Za neposredno delovanje na trgih z električno energijo, in sicer za prodajo drugim uporabnikom sistema ali nakup od drugih uporabnikov sistema po odprti pogodbi in za sklepanje zaprtih pogodb, se morajo aktivni odjemalci vključiti v bilančno shemo, razen v primeru izmenjav električne energije med aktivnimi odjemalci, ki pripadajo istemu članu bilančne sheme, in v primeru sklenitve odprte pogodbe z dobaviteljem.

(3) Aktivni odjemalci lahko upravljanje naprav, ki jih potrebujejo za delovanje kot aktivni odjemalci, prenesejo na tretjo osebo, vključno z namestitvijo, obratovanjem, obdelavo podatkov in vzdrževanjem, pri čemer se tretja oseba ne šteje kot aktivni odjemalec.

(4) Za aktivne odjemalce se določijo omrežnine, ki odražajo stroške, so pregledne in nediskriminatorne.

(5) Aktivni odjemalci, ki imajo v lasti naprave za shranjevanje energije, imajo pravico do priključitve v omrežje v razumnem roku po vložitvi zahteve, če so izpolnjeni vsi potrebni pogoji, kot sta bilančna odgovornost in ustrezno merjenje, pri čemer zanje ne veljajo nesorazmerne zahteve glede licenc ali pristojbin.

(6) Aktivni odjemalci lahko zagotavljajo več storitev hkrati, če je to tehnično izvedljivo.

(7) Aktivnim odjemalcem, ki imajo v lasti naprave za shranjevanje energije, se ne zaračunavajo omrežnina in drugi stroški za oddano energijo, predhodno shranjeno v njihovih prostorih. Pri zagotavljanju storitev prožnosti za elektrooperaterje se ne obračunavajo omrežnina in drugi stroški za oddano ali prejeto energijo, shranjeno v prostorih aktivnih odjemalcev.

23.a člen

Datum začetka uporabe: 01.07.2026

(pravica do souporabe energije)

(1) Vsak končni odjemalec, priključen na omrežje v Republiki Sloveniji, razen velikih podjetij, ima pravico, da kot aktivni odjemalec nediskriminatorno souporablja električno energijo iz obnovljivih virov energije na podlagi pogodbe po pravilih obligacijskega prava ali z ustanovitvijo pravne osebe. Souporabo električne energije lahko pomaga organizirati aktivni odjemalec, ki sodeluje pri souporabi električne energije, ali tretja oseba (v nadaljnjem besedilu: organizator souporabe energije). Izvajalci energetskih dejavnosti ne smejo sodelovati pri souporabi, lahko pa so organizatorji souporabe energije.

(2) V zvezi s sklepanjem pogodb in obračunavanjem aktivnim odjemalcem, ki souporabljajo energijo, se uporabljajo 15., 16. člen, peti, sedmi in osmi odstavek 18. člena ter 25. člen tega zakona, razen kadar si energijo iz obnovljivih virov delijo gospodinjstva z nameščeno zmogljivostjo do 30 kW za posamezna gospodinjstva in do 100 kW v večstanovanjskih stavbah, če souporaba poteka na podlagi kupoprodajne pogodbe za energijo.

(3) Organizator souporabe energije izvaja zlasti:

a) komuniciranje o pogodbah o souporabi energije, glede veljavnih tarif in pristojbin, davkov ali dajatev z drugimi subjekti, kot so dobavitelji, agregatorji in elektrooperaterji;

b) zagotavljanje podpore pri upravljanju in uravnavanju prilagodljivih obremenitev za števcem ter porazdeljenih sredstev za proizvodnjo in shranjevanje energije iz obnovljivih virov, ki so del pogodbe o souporabi energije;

c) sklepanje pogodb in obračunavanje aktivnim odjemalcem, ki souporabljajo energijo;

č) namestitev in obratovanje naprave za proizvodnjo ali skladiščenje energije iz obnovljivih virov, vključno z merjenjem in vzdrževanjem.

(4) Organizator souporabe energije zagotavlja nediskriminatorne storitve ter pregledne cene, tarife in pogoje storitev.

(5) Aktivnim odjemalcem, ki souporabljajo energijo, se električna energija v skupni rabi, dovedena v omrežje, odšteje od njihove skupne izmerjene porabe v 15-minutnem bilančnem obračunskem intervalu, rezultat se upošteva pri obračunu dobavljene energije. Pri obračunavanju prispevkov in drugih dajatev ter pri obračunu omrežnine, ki se obračunavajo od količine električne energije, prevzete iz omrežja, se upoštevata dejanski odjem oziroma oddaja na obračunskem mestu. Delež v omrežje dovedene električne energije, ki je v skupni rabi in se prenaša na obračunsko točko drugega aktivnega odjemalca, se določi kot odstotek oddane energije v 15-minutnem intervalu, ki je enak za vse 15-minutne obračunske intervale. Odstotek se lahko spremeni s spremembo pogodbe ali drugega pravnega akta, ki je podlaga za souporabo energije, pri čemer mora biti enak za vse 15-minutne obračunske intervale.

(6) Aktivni odjemalci, ki souporabljajo energijo:

a) imajo vse pravice in obveznosti, ki jih imajo kot končni odjemalci v skladu s tem zakonom;

b) imajo dostop do neobveznih predlog pogodb s poštenimi in preglednimi pogoji za pogodbe o souporabi energije, ki jih objavi agencija;

c) ne smejo biti nepošteno in diskriminatorno obravnavani s strani svojih dobaviteljev ali drugih udeležencev na trgu;

č) imajo pravico, da jih elektrooperater obvesti o možnosti sprememb trgovalnih območij v skladu s 14. členom Uredbe 2019/943/EU in o dejstvu, da je pravica do souporabe energije omejena v skladu s prvim odstavkom tega člena.

(7) Aktivni odjemalci morajo o pogodbah o souporabi energije in o vseh spremembah teh pogodb obvestiti elektrooperaterja, na katerega omrežje so priključeni, ter udeležence na trgu, vključno z vsemi svojimi dobavitelji, najmanj dva tedna pred začetkom izvajanja souporabe neposredno ali po organizatorju souporabe energije.

(8) Osebne podatke iz drugega odstavka 30. člena tega zakona, vključno z nazivno močjo proizvodne naprave ali naprave za shranjevanje energije, aktivnega odjemalca, ki pri pogodbi o souporabi energije sodeluje na strani oddaje energije, kot upravljavec obdeluje tudi dobavitelj električne energije aktivnemu odjemalcu, ki je pri isti pogodbi o souporabi prejemnik energije, od katerega je pridobil ustrezno privolitev ali s katerim ima sklenjeno pogodbo o odkupu oziroma dobavi. Osebni podatki iz prejšnjega stavka se obdelujejo za namen izvajanja pogodbe o dobavi aktivnemu odjemalcu, ki je pri pogodbi o souporabi energije prejemnik energije, na podlagi 12. člena tega zakona in za namen izdelave obratovalnih napovedi iz 101. člena tega zakona.

(9) Distribucijski operater:

a) vsaj enkrat mesečno v skladu s 30. členom tega zakona spremlja, zbira in potrjuje podatke o merjenju, povezane s souporabo električne energije, ter o njih poroča končnim odjemalcem in udeležencem na trgu, v ta namen pa vzpostavi informacijske sisteme;

b) zagotavlja kontaktne točke za:

– registracijo pogodb o souporabi energije;

– nudenje praktičnih informacij za souporabo energije;

– prejemanje informacij o ustreznih merilnih točkah, spremembah lokacije in udeležbe.

(10) Kadar sta lastnik ali upravljavec proizvodne naprave ali naprave za shranjevanje energije organizator souporabe energije ali tretja oseba, ki ne sodelujeta pri souporabi energije, je vsota moči teh naprav največ 6 MW.

(11) Ranljivim odjemalcem in odjemalcem, ki živijo v energetski revščini, se dostop do souporabe energije zagotovi z ukrepi finančne podpore ali dodelitvijo določenega deleža proizvodnje.

(12) V okviru projektov souporabe energije, pri katerih so investitorji v proizvodne naprave ali naprave za shranjevanje energije izključno državni organi ali organi samoupravne lokalne skupnosti, se z ukrepi iz prejšnjega odstavka zagotovi, da je električna energija v souporabi dostopna državljanom, zlasti ranljivim odjemalcem in odjemalcem, ki živijo v energetski revščini, v povprečju vsaj v višini 10 % energije v souporabi pri teh projektih.

(13) Končni odjemalci, ki so vključeni v sistem samooskrbe z letnim netiranjem v skladu s 315.a členom Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE), lahko del v omrežje oddane energije oddajo v souporabo drugim aktivnim odjemalcem v določenem odstotku energije, oddane v omrežje v 15-minutnem intervalu, kot je določeno v petem odstavku tega člena. Na ta način oddana energija se odšteva od oddane energije odjemalca, vključenega v shemo samooskrbe z letnim netiranjem, v 15-minutnem intervalu, preostanek v 15-minutnem intervalu oddane energije pa se upošteva pri izračunu letne vsote odjema in oddaje odjemalca, vključenega v shemo samooskrbe z letnim netiranjem. Ne glede na peti odstavek tega člena se ta preostanek upošteva pri obračunu dobavljene energije, za porabljeno energijo odjemalca, vključenega v shemo samooskrbe z letnim netiranjem, ter prispevkov in drugih dajatev in omrežnine, ki se obračunavajo od količine električne energije, prevzete iz omrežja. Končni odjemalci, ki so vključeni v sistem samooskrbe z letnim netiranjem, pri souporabi energije ne morejo biti prejemniki energije.

(14) Distribucijski operater v sistemskih obratovalnih navodilih podrobneje določi način vključitve v sistem souporabe energije, obveščanja o pogodbah o souporabi in njihovih spremembah, spremljanja in pošiljanja merilnih podatkov ter druge tehnične podrobnosti za izvajanje določb tega člena.

24. člen

(energetske skupnosti državljanov)

(1) Energetsko skupnost državljanov (v nadaljnjem besedilu: energetska skupnost) lahko ustanovijo člani, priključeni na distribucijski sistem v Republiki Sloveniji. Državljanstvo Republike Slovenije ni pogoj za članstvo v energetski skupnosti.

(2) Energetska skupnost se ustanovi kot zadruga po zakonu, ki ureja zadruge. Zanje se uporablja zakon, ki ureja zadruge, če ta zakon ne določa drugače.

(3) Ob izstopu člana iz energetske skupnosti se poleg določb zakona, ki ureja zadruge, uporabljajo tudi določbe 18. člena tega zakona o zamenjavi dobavitelja ali agregatorja. V primeru izključitve člana iz energetske skupnosti je treba članu zagotoviti vsaj deset delovnih dni časa med sprejetjem odločitve o izključitvi ter prenehanjem pravic in obveznosti člana energetske skupnosti, da si zagotovi novo pogodbo o dobavi ali agregaciji.

(4) Člani energetske skupnosti ne izgubijo pravic, ki jih imajo po tem zakonu ter na njegovi podlagi izdanimi predpisi in splošnimi akti kot gospodinjski odjemalci ali kot aktivni odjemalci.

(5) Operaterji distribucijskega sistema morajo v sodelovanju z energetskimi skupnostmi zagotoviti, da se znotraj teh skupnosti olajšajo obračunski prenosi električne energije. Plačilo za to storitev določi agencija na način in po postopku, določenem za plačilo za druge storitve elektrooperaterjev.

(6) Za energetske skupnosti se morajo v podzakonskih predpisih in splošnih aktih določiti nediskriminatorni, pravični, sorazmerni in pregledni postopki ter plačila omrežnine in vstopa na organiziran trg električne energije. Način določitve omrežnine za člane energetske skupnosti predpiše agencija s splošnim aktom iz 109. člena tega zakona tako, da se zagotovi njihov zadosten in uravnotežen prispevek k delitvi skupnih stroškov sistema.

(7) Če energetske skupnosti nastopajo neposredno na trgu električne energije, se morajo uvrstiti v bilančno shemo.

(8) Energetske skupnosti se v zvezi s samoproizvedeno električno energijo obravnavajo kot aktivni odjemalci v skladu s četrtim odstavkom 23. člena tega zakona.

(9) Člani energetske skupnosti znotraj te skupnosti v skladu z določbami tega člena uredijo souporabo električne energije, ki jo proizvedejo proizvodne naprave v lasti skupnosti, če se ohranijo pravice in obveznosti, ki jih imajo člani skupnosti kot končni odjemalci.

(10) Če se električna energija souporablja v skladu s prejšnjim odstavkom, to ne vpliva na veljavne omrežnine, tarife in dajatve. Agencija za določitev omrežnine v primeru souporabe energije izdela pregledno analizo stroškov in koristi distribuiranih virov energije.

25. člen

(računi in informacije na računu)

(1) Dobavitelji in druga elektroenergetska podjetja morajo zagotoviti, da so računi in informacije na računu pravilne, razumljive, jasne, jedrnate, uporabniku prijazne in predstavljene tako, da omogočajo primerjavo s strani končnih odjemalcev.

(2) Na zahtevo končnega odjemalca mora dobavitelj ali drugo elektroenergetsko podjetje dati jasno in razumljivo pojasnilo o tem, kako je bil njihov račun pripravljen. Če račun ne temelji na dejanski porabi, mora odgovor obsegati tudi pojasnilo o načinu končnega obračuna glede na dejansko porabo.

(3) Dobavitelj ali drugo elektroenergetsko podjetje mora obveznosti iz prejšnjih odstavkov končnim odjemalcem zagotoviti brezplačno ter jim ponuditi možnost elektronskega prejemanja računov in informacij na računu.

(4) Dobavitelj ali drugo elektroenergetsko podjetje mora v okviru pogodbenega razmerja s končnim odjemalcem temu ponuditi različne možnosti plačila računov, ki zagotavljajo prožnost pri poravnavi računa.

(5) Če pogodba vsebuje prihodnje spremembe proizvoda, cene ali popusta, mora biti to navedeno na vsakem računu skupaj z datumom, ko se sprememba izvrši.

(6) Agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše način izkazovanja informacij iz tega člena na računu in v dodatnem pojasnilu, pri čemer upošteva, da morajo računi in informacije na računih izpolnjevati minimalne zahteve iz Priloge I k Direktivi 2019/944/EU. Agencija se glede vsebine informacij na računu pred sprejetjem akta in njegovo spremembo posvetuje z organizacijami potrošnikov.

(7) Agencija spremlja izvajanje obveznosti dobaviteljev in drugih elektroenergetskih podjetij, zlasti pa preverja verodostojnost podatkov, ki jih posredujejo svojim odjemalcem, in način njihovega posredovanja, ki mora omogočati preprosto primerjavo na državni ravni.

26. člen

(enotne kontaktne točke)

(1) Agencija mora končnim odjemalcem na enem mestu zagotoviti dostop do informacij glede njihovih pravic, veljavnih predpisov in splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil ter načinov za obravnavo pritožb iz 27. člena tega zakona in v primeru spora z elektrooperaterjem (v nadaljnjem besedilu: enotna kontaktna točka).

(2) V enotni kontaktni točki mora agencija zagotoviti dostop najmanj do informacij o:

- načinih obravnave pritožb iz prejšnjega odstavka;
- veljavnih tarifah omrežnine in splošnoveljavnih pogojih v zvezi z uporabo omrežja;
- načinu pridobitve podatkov o njihovi porabi;
- pravicah do zasilne oskrbe iz 32. člena tega zakona ali nujne oskrbe iz 33. člena tega zakona;
- kakovosti napetosti, zanesljivosti oskrbe in komercialni kakovosti, ki jih je dolžan zagotavljati elektrooperater;
- pravici do menjave dobavitelja in agregatorja.

27. člen

(pravica do reševanja sporov)

(1) Dobavitelj električne energije zagotovi pregleden, enostaven in brezplačen notranji postopek obravnave pritožb končnih odjemalcev.

(2) Dobavitelj električne energije sam ali skupaj z drugimi dobavitelji v okviru združenja zagotovi postopek izvensodnega reševanja sporov z gospodinjskimi odjemalci v zvezi z dobavo električne energije gospodinjskim odjemalcem po tem zakonu pred neodvisnim izvajalcem izvensodnega reševanja sporov, ki izpolnjuje pogoje in zagotavlja postopek v skladu z določbami zakona, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov. Če dobavitelj v postopku iz prejšnjega odstavka pritožbi ne ugodi najpozneje v roku enega meseca ali zahtevku gospodinjskega odjemalca ne ugodi v celoti, lahko gospodinjski odjemalec vloži pobudo za začetek postopka v zvezi z domnevnimi kršitvami dobavitelja električne energije pri izvajanju pogodbe o dobavi električne energije pri neodvisnem izvajalcu izvensodnega reševanja sporov.

(3) Izvajalca izvensodnega reševanja sporov, pri katerem lahko gospodinjski odjemalec vloži pobudo za začetek postopka, dobavitelj električne energije določi za dobo štirih let.

(4) Sodelovanje dobavitelja električne energije v postopku, ki ga sproži gospodinjski odjemalec pred neodvisnim izvajalcem izvensodnega reševanja sporov, je obvezno.

(5) Stroške postopka neodvisnega izvajalca izvensodnega reševanja sporov z gospodinjskimi odjemalci plača dobavitelj električne energije oziroma združenje dobaviteljev električne energije.

(6) Dobavitelj električne energije ali združenje dobaviteljev električne energije lahko določi sistem povračil in odškodnin, ki jih zagotavlja gospodinjskim odjemalcem za posamezne kršitve svojih obveznosti v zvezi z dobavo električne energije, če je to upravičeno glede na višino škode, težo kršitve in stopnjo odgovornosti.

(7) Za končne odjemalce, ki niso gospodinjski odjemalci, se postopek iz drugega odstavka tega člena zagotavlja v izvensodnem postopku skladno z zakonom, ki ureja mediacijo v civilnih in gospodarskih zadevah.

(8) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za reševanje sporov med končnimi odjemalci in agregatorji, ki opravljajo storitve za končne odjemalce.

(9) Dobavitelj ne sme odpovedati pogodbe o dobavi iz razlogov, zaradi katerih so končni odjemalci vložili pritožbo ali sprožili postopek izvensodnega reševanja sporov, dokler obravnava pritožbe oziroma postopek izvensodnega reševanje spora nista zaključena. Prejšnji stavek ne velja za primere, ko končni odjemalec vloži pritožbo ali sproži postopek izvensodnega reševanja sporov po prejemu odpovedi pogodbe zaradi neizpolnjevanja svojih obveznosti.

27.a člen

(obvladovanje tveganja dobaviteljev v zvezi s pogodbami o dobavi električne energije s fiksno ceno)

(1) Dobavitelj električne energije:

- izdela in izvaja strategijo varovanja pred tveganji, s katero omeji tveganje sprememb v oskrbi z električno energijo na veleprodajni ravni, ki bi vplivale na ekonomsko vzdržnost njegovih pogodb o dobavi električne energije s fiksno ceno, sklenjenih za določeno obdobje, hkrati pa ohranja likvidnost na kratkoročnih trgih in cenovne signale s teh trgov (v nadaljnjem besedilu: strategija) in

- sprejme vse razumne ukrepe, da bi omejil tveganje za svojo nezmožnost dobave po sklenjenih pogodbah o dobavi električne energije.

(2) Agencija s splošnim aktom predpiše metodologijo za izdelavo strategije in sprejetje ukrepov o omejevanju tveganj iz prejšnjega odstavka, v kateri določi obvezno vsebino strategije, pri čemer upošteva:

- velikost dobaviteljev in strukturo trga,

- dostop dobaviteljev do lastne proizvodnje električne energije in njihovo kapitalizacijo,

- izpostavljenost dobaviteljev spremembam veleprodajnih tržnih cen,

- morebitno potrebo po izvajanju stresnih testov.

(3) Strategija lahko vključuje uporabo pogodb o nakupu električne energije, ki so opredeljene v 77. točki 2. člena Uredbe 2019/943/EU, ali drugih ustreznih instrumentov, kot so terminske pogodbe. Če trg za pogodbe o nakupu električne energije omogoča učinkovito konkurenco, lahko agencija v splošnem aktu iz prejšnjega odstavka določi, da se del

dobaviteljeve izpostavljenosti tveganjem sprememb veleprodajnih cen električne energije krije s pogodbami o nakupu električne energije iz obnovljivih virov energije, ki ustrezajo trajanju izpostavljenosti tveganju na strani porabnikov.

(4) Agencija nadzoruje izvajanje določb prvega odstavka tega člena na način, ki ni obremenjujoč za dobavitelje in njihovo vsakodnevno poslovanje. V aktu iz drugega odstavka tega člena agencija določi tudi podrobnejša pravila v zvezi z izvajanjem nadzora nad izvajanjem teh določb, pri čemer ne izvaja pregledov pozicij ali strategij posameznih dobaviteljev.

(5) Pred sprejetjem akta iz drugega odstavka tega člena mora agencija predlog akta objaviti na svojih spletnih straneh ter po objavi omogočiti najmanj enomesečno javno obravnavo ter sprejemanje pripomb in predlogov, ki se nanašajo na predlog akta.

(6) Agencija si prizadeva zagotoviti, da so produkti za varovanje pred tveganjem dostopni tudi energetskim skupnostim državljanov in skupnostim na področju energije iz obnovljivih virov, ter v ta namen vzpostavi pogoje, ki to omogočajo.

2. ODDELEK: NAPREDNO MERJENJE IN OSEBNI PODATKI

28. člen

(napredni števci in napredni merilni sistemi)

(1) Distribucijski operater mora uporabnikom sistema zagotoviti merjenje porabe energije z uvedbo naprednega merilnega sistema. Uporabniki sistema so na zahtevo distribucijskega operaterja dolžni namestiti oziroma dovoliti namestitev naprednega števca.

(2) Do namestitve naprednega števca mora distribucijski operater zagotoviti delovanje običajnih števcev, ki natančno merijo dejansko porabo in ki jo lahko uporabniki sistema brez težave odčitavajo neposredno ali prek spletnega oziroma drugega ustreznega standardiziranega vmesnika.

(3) Napredni števci morajo zagotavljati potreben nabor podatkov za porabniške sisteme za upravljanje energije skladno z ustreznimi razpoložljivimi standardi, vključno s tistimi, ki omogočajo interoperabilnost, ob upoštevanju najboljših praks, razvoja naprednih omrežij in notranjega trga električne energije.

(4) Napredni števci iz prvega odstavka tega člena morajo izpolnjevati tehnične zahteve iz 29. člena tega zakona.

(5) Uporabniki sistema prispevajo k stroškom, povezanim z uvajanjem naprednega merilnega sistema, in sicer na pregleden in nediskriminatoren način, pri čemer upoštevajo dolgoročne koristi vzdolž celotne vrednostne verige.

(6) Na zahtevo končnega odjemalca, ki želi postati aktivni odjemalec, ali na zahtevo tretje osebe, ki jo za to pooblasti končni odjemalec, distribucijski operater zagotovi brezplačno in prednostno namestitev naprednega števca z brezplačnim ali prostim fizičnim dostopom do standardiziranega vmesnika, ki ustreza skupnim zahtevam distribucijskega in sistemskega operaterja, na njihovem merilnem mestu najpozneje v roku trideset dni od zahteve.

(7) Če pride do pomembne spremembe v stanju tehnike, ki omogoča učinkovitejšo alternativo obstoječim naprednim merilnim sistemom v povezavi s potrebami razvoja trga,

lahko agencija izvede oceno stroškovne učinkovitosti uvedbe novih ali nadgradnje obstoječih naprednih merilnih sistemov. Ocena stroškovne učinkovitosti temelji na ekonomski oceni vseh dolgoročnih stroškov in koristi ob upoštevanju optimalnega časovnega okvira uvedbe in izbire tehnično-ekonomsko najučinkovitejše zasnove. Rezultat ocene distribucijski operater upošteva v razvojnih načrtih.

29. člen

(zahteve in funkcionalnosti naprednih števcev)

(1) Napredni števci morajo izpolnjevati naslednje zahteve:

- napredni števci natančno merijo dejanski prejem in oddajo energije ter uporabnikom sistema zagotavljajo informacije o dejanskem času prejema in oddaje energije;

- potrjeni podatki o preteklem prejemu in oddaji energije morajo za uporabnike sistema biti enostavno in varno dostopni in prikazani, in sicer na zahtevo in brez dodatnih stroškov;

- varnost naprednih števcev, sporočanje podatkov ter zasebnost in varnost osebnih podatkov morajo biti skladni z zakonodajo Evropske unije s področja kibernetske varnosti in z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L št. 119 z dne 4. 5. 2016, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2016/679/EU) ter zakonom, in sicer ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik, pri čemer se upoštevajo stroški in načelo sorazmernosti;

- distribucijski operater mora uporabnikom sistema ob namestitvi naprednih števcev zagotoviti ustrezne nasvete in informacije, zlasti o vseh možnostih v zvezi z upravljanjem odčitavanja števcev, spremljanjem porabe energije ter o zbiranju in obdelavi osebnih podatkov v skladu z Uredbo 2016/679/EU in zakonom;

- napredni števci uporabnikom sistema omogočajo merjenje in poravnavo v časovnih intervalih, ki ustrezajo bilančnemu obračunskemu intervalu na nacionalnem trgu.

(2) Poleg zahtev iz prejšnjega odstavka morajo napredni števci izpolnjevati tudi evropske tehnične standarde, zahteve iz Priloge II k Direktivi 2019/944/EU in naslednje zahteve:

- nepotrjeni podatki o porabi, razpoložljivi v skoraj realnem času, so za uporabnike sistema in za tretje osebe na podlagi ustreznega pooblastila ali pogodbe s strani uporabnika sistema enostavno in varno dostopni, brez dodatnih stroškov, nediskriminatorno in sočasno, lokalno prek standardiziranega vmesnika naprednega števca ali dostopa na daljavo, za podporo avtomatiziranim programom energetske učinkovitosti, prilagajanju odjema in drugim storitvam, skladno s skupno usklajenimi zahtevami distribucijskega in sistemskega operaterja (glede zamika pošiljanja podatkov, frekvence zajema podatkov, točnosti meritev, tehničnih karakteristik naprednih merilnih sistemov itd.). Navedene podatke elektrooperater upošteva za vse storitve prožnosti, vključno s sistemskimi storitvami in storitvami za upravljanje prezasedenosti v distribucijskem omrežju;

- napredni števci upoštevajo električno energijo, dovedeno v omrežje iz objektov aktivnih odjemalcev;

- na zahtevo uporabnika sistema mora distribucijski operater zagotoviti, da so uporabniku sistema ali tretjim osebam, ki jih je pooblastil uporabnik sistema, prek standardiziranega komunikacijskega vmesnika ali dostopa na daljavo in v skladu z izvedbenimi akti Evropske

komisije iz 24. člena Direktive 2019/944/EU, dani na razpolago podatki o meritvah oddaje in odjema električne energije, in sicer v lahko razumljivi obliki na način, da je omogočena primerjava ponudb na enaki osnovi.

(3) Za namene tretje alineje prejšnjega odstavka mora biti uporabniku sistema ali tretji osebi, ki jo je pooblastil uporabnik sistema, omogočeno, da pridobi podatke s števcev uporabnika sistema ali jih posreduje drugi osebi brez dodatnih stroškov v skladu s pravico do prenosljivosti podatkov na podlagi pravil o varstvu osebnih podatkov.

(4) Dostop na daljavo do podatkov o porabi in podatkov o meritvah oddaje in odjema električne energije za potrebe tretjega odstavka tega člena se za uporabnike sistema in tretje osebe, ki jih za to pooblastijo uporabniki sistema, omogoči prek enotne vstopne točke nacionalnega podatkovnega vozlišča. Dostop in prenos podatkov se uporabnikom sistema, pooblaščenim tretjim osebam in osebam, ki imajo dostop do podatkov po določbah tega zakona, ne zaračunava.

30. člen

(upravljanje, uporaba, hramba in posredovanje osebnih podatkov)

(1) Osebni podatki po tem zakonu se obdelujejo skladno z Uredbo 2016/679/EU in zakonom. Nadzor nad obdelavo osebnih podatkov po tem zakonu opravljajo državni nadzorniki za varstvo osebnih podatkov v okviru pooblastil iz zakona, ki ureja informacijskega pooblaščenca.

(2) Osebni podatki uporabnikov sistema, ki se obdelujejo na podlagi tega zakona, so:

- ime in priimek, naslov, davčna številka;
- identifikator prevzemno-predajnega mesta in z njim povezanih enoličnih identifikatorjev merilnih točk ter naziv in naslov prevzemno-predajnega mesta;
- merilni in obračunski podatki, ki jih je mogoče nedvoumno povezati z uporabnikom sistema, in sicer:

  a) izmerjena delovna energija v intervalu 15 minut ali krajšem časovnem intervalu, ki ga omogoča stanje tehnike, in

  b) časovni agregati izmerjene delovne energije, ki se nanašajo na uporabnika sistema.

(3) Osebne podatke uporabnikov sistema iz prejšnjega odstavka obdelujejo naslednji upravljavci:

- distribucijski operater za namen izvajanja nalog gospodarske javne službe dejavnosti distribucijskega operaterja iz 69. člena tega zakona za uporabnike sistema na področju celotne Slovenije;
- fizične ali pravne osebe, na katere je distribucijski operater skladno s tretjim odstavkom 69. člena tega zakona prenesel izvajanje nalog iz drugega odstavka 69. člena tega zakona, za namen izvajanja teh nalog za uporabnike, priključene na omrežje, za katero je distribucijski operater nanje prenesel izvajanje nalog;
- operaterji zaprtega distribucijskega sistema za namen izvajanja nalog iz 89. člena tega zakona za uporabnike, priključene na omrežje, ki ga upravljajo;

- dobavitelji električne energije za namen izvajanja pogodbe o dobavi z uporabnikom sistema na podlagi 12. člena tega zakona in za namen izdelave obratovalnih napovedi iz 101. člena tega zakona za uporabnike sistema, od katerih so pridobili ustrezno privolitev ali s katerimi imajo sklenjeno pogodbo o odkupu oziroma dobavi;

- agregatorji za namen izvajanja pogodbe o agregiranju z uporabnikom sistema na podlagi 22. člena tega zakona in za namen izdelave obratovalnih napovedi iz 101. člena tega zakona za uporabnike sistema, od katerih so pridobili ustrezno privolitev ali s katerimi imajo sklenjeno pogodbo o agregaciji;

- gospodarska družba, ki izvaja gospodarsko javno službo dejavnost centra za podpore skladno z zakonom, ki ureja spodbujanje rabe obnovljivih virov energije, in sicer za izvajanje nalog te gospodarske javne službe, za uporabnike sistema, od katerih so pridobili ustrezno privolitev ali s katerimi imajo sklenjeno pogodbo o odkupu oziroma dobavi.

(4) Osebne podatke uporabnikov sistema iz drugega odstavka tega člena obdelujejo tudi naslednji uporabniki:

- sistemski operater za namen izvajanja nalog gospodarske javne službe dejavnosti sistemskega operaterja iz 45. člena tega zakona za uporabnike sistema, od katerih je pridobil ustrezno privolitev ali ki direktno ali prek agregatorjev za sistemskega operaterja izvajajo sistemske storitve;

- operater trga z električno energijo za izvajanje nalog gospodarske javne službe dejavnosti operaterja trga z električno energijo iz 94. člena tega zakona za vse uporabnike v Sloveniji.

(5) Upravljavci iz prve, druge in tretje alineje tretjega odstavka tega člena obdelujejo osebne podatke uporabnikov sistema tudi z namenom njihovega zagotavljanja uporabnikom sistema in subjektom, ki so upravičeni do dostopa do osebnih podatkov na podlagi pogodbenega razmerja, sklenjenega z uporabnikom sistema, ali na podlagi privolitve uporabnika sistema.

(6) Upravljavci iz tretjega in uporabniki iz četrtega odstavka tega člena obdelujejo osebne podatke iz drugega odstavka tega člena v obsegu, ki ga potrebujejo za doseganje namenov iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena.

(7) Merilni podatki iz drugega odstavka tega člena se zaradi zagotavljanja podatkov za učinkovito delovanje trga z električno energijo, izvajanje energetskih storitev ter za namen obratovanja in zagotavljanja zanesljivosti oskrbe hranijo največ tri leta po poteku leta, v katerem nastanejo. Ne glede na določbe prejšnjega stavka se časovni agregati na ravni od vključno enega meseca, ki se nanašajo na uporabnika sistema, hranijo največ pet let po poteku leta, v katerem nastanejo.

(8) Drugi osebni podatki uporabnikov sistema, ki izhajajo iz pogodbenega razmerja, se hranijo tako dolgo, kot je nujno za izvajanje ukrepov na zahtevo posameznika pred sklenitvijo pogodbe, za izvajanje pogodbe ter uveljavljanje pravic in obveznosti iz sklenjene pogodbe oziroma do poteka roka za uveljavljanje pravnega varstva pogodbenih strank.

(9) Upravljavci osebnih podatkov iz prvih treh alinej tretjega odstavka tega člena v okviru sistema za enotni dostop do podatkov na podlagi standardiziranih podatkovnih storitev uporabnikom sistema in drugim subjektom, ki so upravičeni do dostopa do osebnih podatkov na podlagi tega zakona, pogodbenega razmerja, sklenjenega z uporabnikom sistema, ali njegove privolitve, zagotavlja varen, učinkovit in brezplačen dostop do osebnih podatkov prek enotne vstopne točke nacionalnega podatkovnega vozlišča.

(10) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka upravljavci osebnih podatkov iz prvih treh alinej tretjega odstavka tega člena uporabnikom sistema in drugim subjektom, ki so upravičeni do dostopa do osebnih podatkov na podlagi tega zakona, pogodbenega razmerja, sklenjenega z uporabnikom sistema ali njegovega dovolila, omogoči dostop do osebnih podatkov tudi prek standardiziranega vmesnika naprednega števca za lokalni dostop do podatkov.

(11) Upravljavci osebnih podatkov iz prvih dveh alinej tretjega odstavka tega člena morajo v okviru sistema za enotni dostop do podatkov imenovati nadzornika za skladnost, ki je odgovoren za spremljanje izvajanja ukrepov, ki jih sprejme ta upravljavec za zagotavljanje nediskriminatornega dostopa do podatkov in izpolnjevanja pravil za ravnanje z osebnimi podatki iz tega člena. Za nadzornika za skladnost se uporabljajo določbe Uredbe 2016/679/EU, ki se nanašajo na pooblaščeno osebo za varstvo osebnih podatkov.

(12) Elektrooperaterji, operater trga in izvajalci sistemskih storitev lahko zaradi zanesljivega obratovanja sistema ter analize pravilnega ukrepanja v različnih obratovalnih stanjih na telefonskih številkah, namenjenih sporočanju ter izvajanju nalog vodenja in obratovanja, snemajo vsebino komunikacij, podatke o prometu in lokacijske podatke, povezane s to komunikacijo, ter dejstva in okoliščine v zvezi s prekinitvijo povezave ali s tem, da povezava ni bila vzpostavljena, če so kličoče osebe predhodno obveščene o snemanju, njegovem namenu in trajanju hranjenja posnetka. Posneto sporočilo in podatke je treba nemudoma izbrisati. Če gre za podatke v zvezi z dogodkom, pri katerem je nastala škoda, pa jih je treba izbrisati najpozneje do poteka roka, v katerem je mogoče uveljavljati odškodninske zahtevke zaradi varnega in zanesljivega obratovanja sistema, ki se nanašajo na dogajanje v zvezi s klicem, oziroma do pravnomočne odločitve o takem zahtevku v primeru njegovega uveljavljanja.

31. člen

(zahteve za interoperabilnost)

(1) Za zagotovitev konkurence na maloprodajnem trgu in v izogib pretiranim upravnim stroškom za uporabnike sistema in druge subjekte, ki so upravičeni do dostopa do podatkov na podlagi tega zakona, mora biti zagotovljena popolna interoperabilnost energetskih storitev.

(2) Energetska podjetja so dolžna upoštevati zahteve za interoperabilnost in postopke za dostop do podatkov, ki jih predpiše Evropska komisija z izvedbenimi akti na podlagi drugega odstavka 24. člena Direktive 2019/944.

(3) Vstopna točka nacionalnega podatkovnega vozlišča mora vključiti tudi podatke iz prenosnega sistema in zaprtih distribucijskih sistemov, sistemski operater in upravljalci zaprtih distribucijskih sistemov pa so dolžni te podatke zagotoviti.

(4) Vlada z uredbo predpiše ukrepe in postopke, da se zagotovijo uvedba in povezljivost naprednih merilnih sistemov na območju Republike Slovenije ter skladnost z zahtevami za dostop do podatkov in zahtevami interoperabilnosti iz prvega in drugega odstavka tega člena.

3. ODDELEK: ZASILNA IN NUJNA OSKRBA

32. člen

(zasilna oskrba)

(1) Distribucijski operater mora samodejno in brez prestopnih rokov zagotoviti dobavo končnim odjemalcem, ki so priključeni na njegov sistem, če jim preneha veljavnost pogodbe o dobavi zaradi ukrepov, ki so posledica insolventnosti ali nelikvidnosti dobavitelja, ali če dobavitelj iz drugega razloga izgubi status člana bilančne sheme v skladu s predpisom, ki ureja delovanje trga z električno energijo, gospodinjskim in malim poslovnim odjemalcem pa tudi v primeru, ko pogodbo odpove dobavitelj, ki je odpovedal pogodbo o dobavi najmanj 5000 odjemalcem in mu ni prenehalo članstvo v bilančni shemi. O prenehanju veljavnosti pogodbe o dobavi in začetku izvajanja zasilne oskrbe mora distribucijski operater poslati odjemalcu obvestilo v roku treh delovnih dni po prejemu obvestila operaterja trga. Distribucijski operater odpove zasilno oskrbo odjemalcu po šestih mesecih oskrbe ali če odjemalec redno ne poravna stroškov oskrbe z električno energijo.

(2) Distribucijski operater gospodinjskim odjemalcem in malim poslovnim odjemalcem zagotovi zasilno dobavo tudi na zahtevo.

(3) Ceno zasilne dobave električne energije iz prvega in drugega odstavka tega člena določi distribucijski operater v višini, ki pokriva ceno nabave električne energije ter dodatne stroške zagotavljanja in izvajanja zasilne oskrbe. Cena mora biti javno objavljena in višja od tržne maloprodajne cene za dobavo primerljivemu odjemalcu, ne sme pa je presegati za več kot 25 %, razen v primeru povišanih veleprodajnih cen, ko mora biti višja zaradi pokrivanja stroškov nabave električne energije iz prejšnjega stavka. Končnim odjemalcem, ki so vključeni v sistem samooskrbe z letnim netiranjem v skladu s 315.a členom Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE), se v času zasilne oskrbe energija, prispevki in omrežnina obračunavajo na iz omrežja prevzeto električno energijo. Obračun na neto prevzeto električno energijo se nadaljuje po koncu zasilne oskrbe. Pogoji zasilne oskrbe se natančneje določijo v sistemskih obratovalnih navodilih.

(4) Če distribucijski operater ne določi cene električne energije za zasilno oskrbo ali jo določi v nasprotju s prejšnjim odstavkom, jo določi agencija.

(5) Distribucijski operater mora odjemalce v obvestilu iz prvega odstavka tega člena ter v opominu pred odklopom obvestiti o možnosti izbire novega dobavitelja, možnosti in pogojih zasilne oskrbe ter o obveznostih v zvezi z oskrbo ranljivih odjemalcev iz 33. člena tega zakona.

(6) Distribucijski operater lahko za izvajanje zasilne oskrbe iz prvega odstavka tega člena izbere enega od dobaviteljev, ki lahko poleg dobave svojim končnim odjemalcem dodatno prevzame dobavo končnim odjemalcem, ki porabijo vsaj desetino porabljene električne energije v Sloveniji na letni ravni.

(7) V primeru insolventnosti ali nelikvidnosti izbranega dobavitelja iz prejšnjega odstavka, distribucijskega operaterja, večjega dobavitelja ali več dobaviteljev hkrati morajo vsi preostali dobavitelji na trgu prevzeti zasilno dobavo končnim odjemalcem, ki so ostali brez dobavitelja, in jim zagotoviti dobavo električne energije. Tudi v tem primeru veljajo cena in splošni pogoji, ki jih določi distribucijski operater v skladu s tretjim odstavkom tega člena ter določbe glede možnosti odpovedi in trajanja zasilne oskrbe iz prvega odstavka tega člena. Distribucijski operater v sistemskih obratovalnih navodilih določi pregleden in nediskriminatoren postopek za razporeditev končnih odjemalcev na dobavitelje, tako da se upoštevata predvsem tržni delež dobaviteljev in njihova struktura končnih odjemalcev, določi pa tudi način določitve plačila dobaviteljem zaradi dodatnih stroškov. V primeru izvajanja zasilne oskrbe v skladu s tem odstavkom distribucijski operater pošlje obvestilo vsem prerazporejenim končnim odjemalcem in vsem dobaviteljem v roku desetih delovnih dni po prejemu obvestila operaterja trga o izgubi statusa člana bilančne sheme.

(8) V primeru, da je gospodinjski odjemalec, ki prejema električno energijo v skladu s tem členom, upravičen do dobave električne energije po ceni, ki je regulirana v skladu z zakonom, zasilni dobavitelj odjemalcu dobavlja energijo po regulirani ceni.

33. člen

(ranljivi odjemalci in nujna oskrba)

(1) Ranljivi odjemalec je gospodinjski odjemalec, ki si zaradi svojih premoženjskih razmer, deleža izdatkov za energijo od razpoložljivega dohodka in drugih socialnih okoliščin ter bivalnih razmer ne more zagotoviti drugega vira energije za gospodinjsko rabo, ki bi mu povzročil enake ali manjše stroške za najnujnejšo gospodinjsko rabo.

(2) Distribucijski operater ranljivemu odjemalcu ne sme odklopiti električne energije oziroma odjema omejiti pod količino oziroma moč, ki je glede na okoliščine (letni čas, temperaturne razmere, kraj prebivanja, zdravstveno stanje in druge podobne okoliščine) nujno potrebna, da ne pride do ogrožanja življenja in zdravja odjemalca ter oseb, ki z njim prebivajo.

(3) Distribucijski operater mora odjemalca pred odklopom obvestiti o možnosti nujne oskrbe, o dokazilih, ki jih mora odjemalec predložiti operaterju, da mu distribucijski operater odobri nujno oskrbo, in o rokih, v katerih je treba ta dokazila predložiti. Podrobnejše pogoje in ceno nujne oskrbe, ki pokriva stroške nabave energije, predpiše distribucijski operater v sistemskih obratovalnih navodilih iz 136. člena tega zakona v skladu s pravili in kriteriji, ki jih predpiše agencija.

(4) Če distribucijski operater ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za nujno oskrbo, o tem nemudoma obvesti odjemalca in mu v podpis predloži pogodbo o nujni oskrbi. Če distribucijski operater presodi, da pogoji za nujno oskrbo niso izpolnjeni, o tem nemudoma pisno obvesti odjemalca in nadaljuje postopek odklopa. O sporih v zvezi z upravičenostjo do nujne oskrbe odloča agencija po postopku za odločanje o sporih iz zakona, ki ureja agencijo.

(5) Stroški nujne oskrbe ranljivih odjemalcev so upravičeni stroški distribucijskega operaterja.

34. člen

(črtan)

Opomba: 34. člen zakona se uporablja do uveljavitve zakona, ki ureja učinkovito rabo energije.

III. POGLAVJE: PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

35. člen

(energetsko dovoljenje)

(1) Za gradnjo objektov za proizvodnjo električne energije z nazivno električno močjo, večjo od 10 MW, ki so priključeni na javno omrežje, mora investitor pridobiti dokončno energetsko dovoljenje, ki ga izda ministrstvo, pristojno za energijo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(2) V primeru gradnje objekta iz prejšnjega odstavka lahko investitor zahteva izdajo energetskega dovoljenja po sprejetju državnega prostorskega načrta oziroma po sprejetju uredbe o najustreznejši varianti.

(3) Z energetskim dovoljenjem se določijo:

- lokacija ali okvirno območje, na katero se energetsko dovoljenje nanaša;
- vrsta objekta, vir energije ali gorivo, naprave, na katere se energetsko dovoljenje nanaša;
- pogoji v zvezi z uporabo javnega dobra ali javne infrastrukture;
- obveznosti imetnika energetskega dovoljenja v zvezi s posredovanjem podatkov ministrstvu;
- čas veljavnosti energetskega dovoljenja.

(4) Minister ali ministrica, pristojna za energijo (v nadaljnjem besedilu: minister) predpiše pogoje in vsebino vloge za izdajo energetskega dovoljenja za posamezne vrste objektov iz prvega odstavka tega člena, ki se nanašajo na:

1. skladnost objekta z dokumenti dolgoročnega načrtovanja na področju energetske politike, akcijskimi načrti, strategijami in programi;
2. opredelitev meril in pogojev za določitev izpolnjevanja pogoja iz prvega odstavka tega člena o moči, večji od 10 MW;
3. vpliv objekta na varnost in zanesljivost elektroenergetskega sistema, naprav in pripadajoče opreme ter pogoje za priključitev na omrežje;
4. zdravje in varovanje ljudi ter varstvo okolja;
5. zahtevano energetsko učinkovitost tehnologije ali upoštevanje zadnjega stanja tehnike;
6. vrsto primarnih virov energije s poudarkom na obnovljivih, nizkoogljičnih in domačih virih energije;
7. tehnično, gospodarsko in finančno usposobljenost vlagatelja zahteve za energetsko dovoljenje;
8. usklajenost objekta z ukrepi za zagotavljanje zanesljive, redne, kakovostne in cenovno ustrezne proizvodnje, vključno z uporabo obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije in varstva okolja;
9. ugotavljanje razpoložljivosti predvidenih lokacij in območja, na katerih naj bi se izvajala energetska dejavnost glede na že izdana energetska dovoljenja;
10. prispevek proizvodne zmogljivosti objekta k izpolnjevanju ciljev države in Evropske unije na področju obnovljivih virov energije v končni bruto porabi energije;
11. prispevek proizvodne zmogljivosti k zmanjšanju emisij;

12. ugotavljanje obstoja drugih možnosti namesto gradnje novih proizvodnih zmogljivosti, kot so rešitve za prilagajanje odjema in shranjevanje energije.

(5) Energetsko dovoljenje je treba pridobiti tudi za vsako rekonstrukcijo objektov iz prvega odstavka tega člena, ki spreminja energetske parametre objekta in katere obseg sprememb je tak, da je za rekonstrukcijski poseg treba pridobiti gradbeno dovoljenje.

(6) Če investitor energetsko dovoljenje prenese na drugo osebo, energetsko dovoljenje ostane v veljavi in zavezuje vsakokratnega lastnika proizvodnega objekta, na katerega se dovoljenje nanaša.

(7) Če investitor energetsko dovoljenje prenese na drugo osebo pred začetkom gradnje ali med gradnjo, se lahko na zahtevo novega investitorja energetsko dovoljenje spremeni.

(8) Veljavnost energetskega dovoljenja je pet let od dneva njegove pravnomočnosti. Ministrstvo lahko v času veljavnosti energetskega dovoljenja na zahtevo investitorja veljavnost energetskega dovoljenja z odločbo podaljša, če investitor iz upravičenih razlogov ni mogel pravočasno izpolniti obveznosti iz naslednjega odstavka, vendar skupaj največ za rok veljavnosti iz prejšnjega stavka. Upravičeni razlogi so zlasti tisti, ki niso nastali zaradi investitorjevih opustitev dolžnega ravnanja ali iz vzrokov na njegovi strani.

(9) Če investitor v roku iz prejšnjega odstavka ne vloži popolne zahteve za gradbeno dovoljenje za objekt za proizvodnjo električne energije oziroma ne vloži popolne zahteve za izdajo celovitega dovoljenja za objekt za proizvodnjo električne energije, energetsko dovoljenje preneha veljati. Ta določba velja tudi za vložitev popolne zahteve za izdajo drugega upravnega akta, ki po nastopu svoje veljavnosti daje investitorju pravico začeti gradnjo objekta iz prvega odstavka tega člena.

(10) Ministrstvo vodi register energetskih dovoljenj. Kadar je imetnik energetskega dovoljenja fizična oseba, se v register vpišejo naslednji osebni podatki: osebno ime imetnika dovoljenja in naslov stalnega ali začasnega prebivališča imetnika dovoljenja. Podatki iz registra so javni.

36. člen

(črtan)

1. ODDELEK: ZADOSTNOST VIROV IN MEHANIZEM ZA ZAGOTAVLJANJE PROIZVODNIH ZMOGLJIVOSTI

1. pododdelek: *Spremljanje zadostnosti proizvodnih zmogljivosti*

37. člen

(odpravljanje težav pri zadostnosti virov)

(1) Sistemski operater pri pripravi razvojnega načrta prenosnega sistema iz 49. člena tega zakona in ocenjevanju zadostnosti proizvodnih virov upošteva ugotovitve

evropske ocene zadostnosti virov. Če je zaradi dejanskih razmer in odpravljanja potencialnih težav treba evropsko oceno dopolniti, izdela nacionalno oceno zadostnosti virov v skladu s 24. členom Uredbe 2019/943/EU.

(2) Kadar evropska ocena zadostnosti virov ali nacionalna ocena zadostnosti virov ugotovi težavo v zvezi z zadostnostjo virov, mora sistemski operater pridobiti mnenje agencije, v katerem morajo biti opredeljena regulativna izkrivljanja ali pomanjkljivosti trga, ki so težave povzročile ali prispevale k njihovemu nastanku. Agencija pripravljeno mnenje posreduje tudi na ministrstvo.

(3) Ministrstvo v sodelovanju s sistemskim operaterjem sestavi in objavi načrt za izvedbo ukrepov za zagotovitev zadostnosti virov s časovnim načrtom za odpravo vseh ugotovljenih regulativnih izkrivljanj ali pomanjkljivosti trga v okviru postopka državne pomoči (v nadaljnjem besedilu: načrt za izvedbo). Ministrstvo o načrtu za izvedbo seznani vlado in ga pošlje Evropski komisiji za pridobitev mnenja.

(4) Zagotavljanje zadostnosti virov je zaradi zanesljive oskrbe z električno energijo v splošnem gospodarskem interesu države.

38. člen

(poročanje o izvajanju načrta za izvedbo)

Agencija spremlja izvajanje načrta za izvedbo iz prejšnjega člena in rezultate spremljanja objavi v letnem poročilu, ki ga predloži Evropski komisiji.

2. pododdelek: *Mehanizem za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti in standard zanesljivosti*

39. člen

(mehanizem za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti)

(1) Ministrstvo lahko za odpravo težav v zvezi z zadostnostjo virov v načrt za izvedbo uvrsti tudi mehanizem za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti, ki temelji na načelih in pravilih iz 21., 22. in 26. člena Uredbe 2019/943/EU in je skladen s pravili za državne pomoči. V tem primeru mora ministrstvo predhodno zagotoviti celovito študijo o morebitnih učinkih predvidenega mehanizma na sosednje države, s katero seznani ministrstva, pristojna za energijo, operaterje prenosnih sistemov in regulatorje trgov sosednjih držav ter jih zaprosi za mnenje v zvezi z ugotovljenimi učinki.

(2) Ministrstvo pri pripravi načrta za izvedbo in določanju potrebnega obsega mehanizma za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti upošteva merila in pogoje, ki jih predlaga agencija.

(3) Mehanizem za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti se lahko izvaja po prejemu pozitivnega mnenja Evropske komisije o načrtu za izvedbo.

40. člen

(standard zanesljivosti)

(1) Sistemski operater pripravi standard zanesljivosti, s katerim se določi potrebna raven zanesljivosti oskrbe z električno energijo v Republiki Sloveniji. Standard zanesljivosti se uporablja pri izdelavi nacionalne ocene zadostnosti virov.

(2) Standard zanesljivosti mora biti primerljiv s standardi zanesljivosti, določenimi v čezmejnih trgovalnih območjih in mora temeljiti na metodologiji iz petega odstavka 23. člena Uredbe 2019/943/EU.

3. pododdelek: *Izvajanje konkurenčnega postopka za pridobivanje ponudb proizvodnih zmogljivosti*

41. člen

(konkurenčni postopek izbora ponudnikov proizvodnih zmogljivosti)

(1) Center za podpore v skladu z načrtom za izvedbo vsako leto objavi javni poziv za zbiranje ponudb za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti, na podlagi katerega se s preglednim, nediskriminatornim in konkurenčnim postopkom izberejo ponudniki proizvodnih zmogljivosti za zagotovitev predvidenega obsega proizvodnih zmogljivosti.

(2) Postopek izbire ponudnikov se po roku za oddajo ponudb iz poziva lahko izvede, če je na podlagi števila in obsega prejetih ponudb različnih ponudnikov zmogljivosti zagotovljena konkurenčnost na način, da doseže ciljni obseg zmogljivosti in niso izbrane ponudbe vseh ponudnikov. Nasprotno je treba najpozneje v roku enega meseca objaviti nov javni poziv za zbiranje ponudb zmogljivosti. Na podlagi ponovnega poziva se izvede izbira ponudnikov zmogljivosti ne glede na število ponudnikov in obseg ponujenih zmogljivosti.

(3) Rezultate postopka izbire ponudnikov zmogljivosti objavi center za podpore na svoji spletni strani.

(4) Pravila za imenovanje, delovanje in pristojnosti komisije centra za podpore za izbor ponudnikov proizvodnih zmogljivosti ter izvajanje konkurenčnega postopka izbora sprejme center za podpore pred prvim postopkom in po pridobitvi soglasja ministra.

42. člen

(pogodba o zagotavljanju plačila za zmogljivosti)

(1) Center za podpore je dolžan najpozneje v 30 dneh po zaključenem postopku izbranim ponudnikom posredovati v podpis pogodbo, s katero se uredijo izvajanje plačila za zagotavljanje zmogljivosti in druga vprašanja medsebojnih razmerij v zvezi s tem (v nadaljnjem besedilu: pogodba o zagotavljanju plačila za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti). S pogodbo o zagotavljanju plačila za zagotavljanje proizvodnih zmogljivost se urejajo tudi postopki obračunavanja pogodbene kazni v primeru, da ponudnik ne zagotovi pogodbenih proizvodnih zmogljivosti. Pogodbena kazen se določi v višini stroška sistemskega operaterja zaradi neizpolnitve obveznosti ponudnika v obravnavanem obdobju.

(2) Če ponudnik proizvodnih zmogljivosti v enem mesecu, ko je pozvan k sklenitvi pogodbe o zagotavljanju plačila za zagotavljanje proizvodnih zmogljivost, ne sklene pogodbe in tega ne stori niti v dodatnem roku, ki ne sme biti krajši od 15 dni, ni upravičen do sklenitve pogodbe. Za količino proizvodnih zmogljivosti, ki s tem izpade, se pripravi predlog pogodbe o zagotavljanju plačila za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti za prvega naslednjega

ponudnika od ponudnikov, ki so izpadli iz izbora v prvem krogu, po vrstnem redu, kot ga je določila komisija centra za podpore.

(3) Center za podpore vodi register ponudnikov proizvodnih zmogljivosti. Center za podpore podatke o višini in prejemnikih plačil za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti objavi na svoji spletni strani.

43. člen

(zagotavljanje podatkov za izvajanje pogodb o zagotavljanju plačila za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti)

Ponudniki zmogljivosti, ki so s centrom za podpore sklenili pogodbo o zagotavljanju plačila za zmogljivost, in elektrooperaterji, na katerih omrežje so ponudniki zmogljivosti priključeni, so centru za podpore na njegovo zahtevo dolžni posredovati podatke, ki jih potrebuje za izvajanje svojih nalog v okviru gospodarske javne službe po tem zakonu.

4. pododdelek: *Zagotavljanje sredstev za izvajanje mehanizma zagotavljanja proizvodnih zmogljivosti*

44. člen

(prispevek za mehanizem za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti)

(1) Sredstva za izvajanje mehanizma za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti se centru za podpore zagotavljajo s prispevkom za mehanizem zmogljivosti in s pogodbenimi kaznimi, ki jih plačajo ponudniki zmogljivosti.

(2) Višina prispevka za izvajanje mehanizma za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti, ki ga plačuje vsak končni odjemalec za posamezno prevzemno-predajno mesto, je odvisna od moči in napetostne ravni prevzemno-predajnega mesta, kategorije odjemalca in namena uporabe energije.

(3) Višino prispevka iz prejšnjega odstavka določi vlada za obdobje enega leta tako, da sredstva zadoščajo za pokritje predvidenih izdatkov iz petega odstavka tega člena v tem letu. Dokler vlada ne določi nove višine prispevkov za izvajanje mehanizma za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti, se uporablja njihova višina iz prejšnjega obdobja.

(4) Končni odjemalec plačuje prispevek za izvajanje mehanizma za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti kot posebno postavko na mesečnem računu za omrežnino. Dobavitelji in elektrooperaterji, ki skupaj s plačilom omrežnine prejmejo prispevek za izvajanje mehanizma za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti, ga morajo nemudoma in brezplačno prenesti v korist centra za podpore.

(5) Sredstva za izvajanje mehanizma za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti se uporabljajo za:

a) pokrivanje stroškov centra za podpore zaradi aktivnosti v zvezi izvajanjem nalog za mehanizem za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti;

b) zagotavljanje plačil po pogodbah o zagotavljanju plačila za zagotavljanje proizvodnih zmogljivost.

(6) Višino sredstev za delovanje centra za podpore iz dela prispevka za izvajanje mehanizma za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti določi vlada na podlagi sprejetega letnega programa dela in finančnega načrta. Dokler vlada ne določi nove višine sredstev za delovanje centra za podpore, se uporabljajo sredstva v obsegu iz zadnjega obdobja, za katero je vlada določila višino sredstev.

(7) Vlada z uredbo podrobneje predpiše način določanja in obračunavanja prispevka za izvajanje mehanizma za zagotavljanje proizvodnih zmogljivosti iz prvega odstavka tega člena.

2. ODDELEK: MEHANIZEM ZA ZAGOTAVLJANJE PROŽNOSTI BREZ FOSILNIH GORIV

44.a člen

(okvirni nacionalni cilj za zagotavljanje prožnosti brez fosilnih goriv)

Vlada v skladu z 19.f členom Uredbe 2019/943/EU na podlagi poročila agencije o ocenjenih potrebah po prožnosti sprejme okvirni nacionalni cilj za zagotavljanje prožnosti brez fosilnih goriv. Do sprejetja poročila agencije o ocenjenih potrebah po prožnosti lahko vlada na predlog sistemskega operaterja sprejme začasne okvirne nacionalne cilje za zagotavljanje prožnosti brez fosilnih goriv. Sistemski operater mora pred predložitvijo predloga pridobiti pozitivno mnenje sveta agencije.

44.b člen

(program za zagotavljanje prožnosti brez fosilnih goriv)

Kadar naložbe v zagotavljanje prožnosti brez fosilnih goriv ne zadostujejo za izpolnitev okvirnega nacionalnega cilja ali začasnih okvirnih nacionalnih ciljev iz prejšnjega člena, lahko vlada v skladu z 19.g členom Uredbe 2019/943/EU sprejme program za podporo zagotavljanju prožnosti brez fosilnih goriv.

44.c člen

(konkurenčni postopek izbire ponudnikov prožnosti)

(1) Center za podpore v skladu sprejetim programom iz prejšnjega člena vsako leto objavi javni poziv za zbiranje ponudb za zagotavljanje prožnosti, na podlagi katerega se s preglednim, nediskriminatornim in konkurenčnim postopkom izberejo ponudniki.

(2) Postopek izbire ponudnikov se lahko izvede po roku iz poziva za oddajo ponudb, če je na podlagi števila in obsega prejetih ponudb različnih ponudnikov prožnosti zagotovljena konkurenčnost na način, da se doseže ciljni obseg prožnosti in niso izbrane ponudbe vseh ponudnikov. V nasprotnem je treba najpozneje v roku enega meseca objaviti nov javni poziv za zbiranje ponudb prožnosti. Na podlagi ponovnega poziva se izvede izbira ponudnikov prožnosti ne glede na število ponudnikov in obseg ponujenih zmogljivosti.

(3) Rezultate postopka izbire ponudnikov prožnosti objavi center za podpore na svoji spletni strani.

(4) Pravila za imenovanje, delovanje in pristojnosti komisije centra za podpore za izbiro ponudnikov prožnosti ter izvajanje konkurenčnega postopka izbire sprejme center za podpore pred prvim postopkom in po pridobitvi soglasja ministra.

44.č člen

(pogodba o zagotavljanju plačila za zagotavljanje prožnosti)

(1) Center za podpore najpozneje v 30 dneh po zaključenem postopku izbranim ponudnikom pošlje v podpis pogodbo, s katero se uredijo izvajanje plačila za zagotavljanje prožnosti in druga vprašanja medsebojnih razmerij v zvezi s tem (v nadaljnjem besedilu: pogodba o zagotavljanju plačila za zagotavljanje prožnosti). S pogodbo o zagotavljanju plačila za zagotavljanje prožnosti se urejajo tudi postopki obračunavanja pogodbene kazni v primeru, da ponudnik ne zagotovi pogodbenih prožnosti. Pogodbena kazen se določi v višini stroška sistemskega operaterja zaradi neizpolnitve obveznosti ponudnika v obravnavanem obdobju.

(2) Če ponudnik prožnosti v enem mesecu, potem ko je pozvan k sklenitvi pogodbe o zagotavljanju plačila za zagotavljanje prožnosti, ne sklene pogodbe in tega ne stori niti v dodatnem roku, ki ne sme biti krajši od 15 dni, ni upravičen do sklenitve pogodbe. Za količino prožnosti, ki s tem izpade, se pripravi predlog pogodbe o zagotavljanju plačila za zagotavljanje prožnosti za prvega naslednjega ponudnika med ponudniki, ki so izpadli v postopku izbire v prvem krogu, po vrstnem redu, kot ga je določila komisija centra za podpore.

(3) Center za podpore vodi seznam ponudnikov prožnosti, ki so sklenili pogodbo o zagotavljanju plačila za zagotavljanje prožnosti. Center za podpore podatke o višini in prejemnikih plačil za zagotavljanje prožnosti objavi na svoji spletni strani.

44.d člen

(zagotavljanje podatkov za izvajanje pogodb o zagotavljanju plačila za zagotavljanje prožnosti)

Ponudniki prožnosti, ki so s centrom za podpore sklenili pogodbo o zagotavljanju plačila za zagotavljanje prožnosti, in elektrooperaterji, na katerih omrežje so ponudniki prožnosti priključeni, centru za podpore na njegovo zahtevo pošljejo podatke, ki jih potrebuje za izvajanje svojih nalog po tem zakonu.

44.e člen

(prispevek za mehanizem za zagotavljanje prožnosti)

(1) Sredstva za izvajanje mehanizma za zagotavljanje prožnosti se centru za podpore zagotavljajo s prispevkom za mehanizem za zagotavljanje prožnosti in s pogodbenimi kaznimi, ki jih plačajo ponudniki prožnosti.

(2) Višina prispevka za mehanizem za zagotavljanje prožnosti, ki ga plačuje uporabnik sistema za posamezno prevzemno-predajno mesto, je odvisna od moči in napetostne ravni prevzemno-predajnega mesta, kategorije uporabnika sistema in namena uporabe energije.

(3) Višino prispevka iz prejšnjega odstavka določi vlada za čas enega leta tako, da sredstva zadoščajo za pokritje predvidenih izdatkov iz petega odstavka tega člena v tem letu.

Dokler vlada ne določi nove višine prispevka za mehanizem za zagotavljanje prožnosti, se uporablja višina iz prejšnjega obdobja.

(4) Uporabnik sistema plačuje prispevek za mehanizem za zagotavljanje prožnosti kot posebno postavko na mesečnem računu za omrežnino. Dobavitelji in elektrooperaterji, ki skupaj s plačilom omrežnine prejmejo prispevek za mehanizem za zagotavljanje prožnosti, ga morajo nemudoma in brezplačno prenesti v korist centra za podpore.

(5) Sredstva za izvajanje mehanizma za zagotavljanje prožnosti se uporabljajo za:

a) pokrivanje stroškov centra za podpore zaradi aktivnosti v zvezi z izvajanjem nalog za program za zagotavljanje prožnosti;

b) zagotavljanje plačil po pogodbah o zagotavljanju plačila za zagotavljanje prožnosti.

(6) Višino sredstev za delovanje centra za podpore iz dela prispevka za izvajanje mehanizma za zagotavljanje prožnosti določi vlada na podlagi sprejetega letnega programa dela in finančnega načrta. Dokler vlada ne določi nove višine sredstev za delovanje centra za podpore, se uporabljajo sredstva v obsegu iz zadnjega obdobja, za katero je vlada določila višino sredstev.

(7) Vlada z uredbo podrobneje predpiše način določanja in obračunavanja prispevka za izvajanje programa za zagotavljanje prožnosti iz prvega odstavka tega člena.

IV. POGLAVJE: PRENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE

1. ODDELEK: GOSPODARSKA JAVNA SLUŽBA DEJAVNOST SISTEMSKEGA OPERATERJA

45. člen

(dejavnost sistemskega operaterja)

(1) Dejavnost sistemskega operaterja je obvezna državna gospodarska javna služba.

(2) Gospodarska javna služba dejavnost sistemskega operaterja obsega:

1. varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje, graditev in vzdrževanje prenosnega sistema;

2. načrtovanje in razvoj elektroenergetskega sistema ob upoštevanju predvidenih potreb uporabnikov sistema, zahtev varnega, zanesljivega in učinkovitega obratovanja sistema, varovanja okolja, ekonomskih pogojev ter usmeritev razvojnega načrta sistemskega operaterja iz 49. člena tega zakona;

3. zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti prenosnega sistema, tako da omogoča razumne zahteve za priključitev na sistem in za prenos energije;

4. upravljanje pretokov električne energije v prenosnem sistemu ob upoštevanju izmenjave z drugimi medsebojno povezanimi sistemi in v ta namen zagotavljanja razpoložljivosti

sistemskih storitev, vključno s tistimi, ki jih izvajajo objekti za prilagajanje odjema in shranjevanje energije, če je taka razpoložljivost neodvisna od drugih prenosnih sistemov, s katerimi je njegov sistem medsebojno povezan;

5. organiziranje trga storitev izravnave za potrebe prenosnega sistema tako, da se zagotavljata preglednost in celovitost ter se omogoča konkurenca med ponudniki storitev izravnave;

6. nakup sistemskih storitev v prenosnem sistemu po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih, da se zagotovi obratovalna sigurnost;

7. posredovanje informacij, potrebnih za zagotovitev varnega in učinkovitega obratovanja, usklajenega razvoja in skladnega delovanja povezanih sistemov drugemu operaterju;

8. zagotavljanje podatkov, potrebnih za učinkovito sklepanje pogodb o dobavi in uveljavljanje pravice do priključitve, uporabnikom sistema in dobaviteljem;

9. pobiranje plačil za prezasedenost in plačil v mehanizmu nadomestil med upravljavci prenosnih omrežij v skladu z 49. členom Uredbe 2019/943/EU;

10. nakup električne energije za pokritje izgub v prenosnem sistemu po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih;

11. zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti in obratovanja prenosnega sistema v skladu z izvedbenimi uredbami za izvajanje Uredbe 2019/943/EU;

12. zagotavljanje kakovosti oskrbe v skladu z minimalnimi standardi.

(3) Sistemski operater je v okviru izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja odgovoren tudi za:

a) zagotovitev primernih sredstev za izpolnjevanje svojih obveznosti;

b) zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z ustrezno prenosno zmogljivostjo in zanesljivostjo sistema;

c) sprejetje okvira za sodelovanje in usklajevanje med regionalnimi koordinacijskimi centri;

č) sodelovanje pri pripravi evropske in nacionalnih ocen zadostnosti virov v skladu s poglavjem IV Uredbe 2019/943/EU;

d) digitalizacijo prenosnega sistema;

e) upravljanje podatkov, vključno z razvojem sistemov upravljanja podatkov, kibernetsko varnostjo in varstvom podatkov v skladu z veljavnimi pravili ter brez poseganja v pristojnosti drugih organov.

(4) Pri izvajanju nalog sistemski operater prenosnega sistema upošteva priporočila, ki jih izdajo regionalni koordinacijski centri, napoved porabe električne energije in potrebnih energetskih virov z uporabo metode celovitega načrtovanja, ob upoštevanju varčevalnih ukrepov pri uporabnikih sistema. Sistemski operater prenosnega sistema zagotavlja nediskriminatorno obravnavo uporabnikov sistema, agregatorjev in dobaviteljev.

(5) Sistemski operater lahko opravlja dejavnosti, ki niso določene v tem zakonu in v Uredbi 2019/943/EU, le, če so dejavnosti potrebne, da lahko izpolni obveznosti iz tega zakona

ali Uredbe 2019/943/EU, pod pogojem, da je agencija dala soglasje k takemu odstopanju. Ne glede na prejšnji stavek sme sistemski operater imeti v lasti, razvijati, voditi ali upravljati omrežja, ki niso električna omrežja, s predhodnim soglasjem agencije.

46. člen

(splošni akti sistemskega operaterja, izdani na podlagi predpisov Evropske unije)

(1) Splošni akti, ki jih sistemski operater izdaja v skladu s predpisi Evropske unije, se po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije objavijo na spletnih straneh sistemskega operaterja.

(2) Če predpisi Evropske unije določajo, da mora sistemski operater k splošnim aktom iz prejšnjega odstavka pridobiti soglasje agencije, izda soglasje direktor agencije.

47. člen

(način izvajanja gospodarske javne službe)

(1) Za izvajanje obvezne gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja Republika Slovenija kot koncedent podeli koncesijo pravni ali fizični osebi za celotno območje Republike Slovenije, in sicer za obdobje največ 50 let.

(2) Koncesijski akt sprejme vlada skladno z določbami zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

(3) Koncesijsko pogodbo sklene vlada z gospodarsko družbo, ki izpolnjuje pogoje za notranjega izvajalca po prvem do petem odstavku 13. člena Zakona o nekaterih koncesijskih pogodbah (Uradni list RS, št. 9/19).

(4) Za koncesijo iz prejšnjega odstavka se ne plačuje koncesijska dajatev ali drugo plačilo, ki bi bilo z njo po učinku izenačeno.

(5) Dejavnost sistemskega operaterja lahko izvaja koncesionar, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- ima v lasti prenosni sistem;
- ima certifikat sistemskega operaterja in
- je imenovan za sistemskega operaterja.

(6) Dejavnost sistemskega operaterja se financira iz omrežnine in drugih prihodkov za izvajanje gospodarske javne službe.

48. člen

(graditev in obratovanje prenosnega sistema)

(1) Pri izdaji gradbenega dovoljenja za gradnjo ali rekonstrukcijo objekta ali naprave, ki je del prenosnega sistema, je lahko investitor samo sistemski operater.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je lahko v primeru gradnje ali rekonstrukcije objekta ali naprave, ki povezuje proizvajalca, distribucijski sistem ali končnega odjemalca s prenosnim sistemom, ta objekt ali naprava pa še ni v lasti sistemskega operaterja, investitor tudi proizvajalec, distribucijski operater ali končni odjemalec.

(3) Prvi in drugi odstavek tega člena se uporabljata tudi za izdajo uporabnega dovoljenja ali drugega posamičnega akta, s katerim je dovoljeno obratovanje objekta ali naprave, ki je del prenosnega sistema.

(4) Ta člen se ne uporablja za nove povezovalne vode, ki so upravičeni do izvzetja v skladu s 63. členom Uredbe 2019/943/EU.

49. člen

(razvojni načrt prenosnega sistema)

(1) Sistemski operater mora na podlagi metodologije iz petega odstavka tega člena v devetih mesecih po sprejetju Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta v skladu s 3. členom Uredbe 2018/1999/EU (v nadaljnjem besedilu: NEPN) izdelati razvojni načrt prenosnega sistema in zanj pridobiti soglasje agencije. Razvojni načrt mora biti narejen za najmanj deset let in okvirno za dvajset let ter mora biti usklajen z NEPN. V primeru spremembe NEPN mora sistemski operater v devetih mesecih preizkusiti skladnost razvojnega načrta z NEPN in ga po potrebi po postopku iz tega člena spremeniti ali dopolniti.

(2) Operater iz prejšnjega odstavka mora ne glede na sprejetje NEPN razvojni načrt prenosnega sistema sprejeti vsaki dve leti od sprejetja prejšnjega razvojnega načrta prenosnega sistema.

(3) Agencija mora dati soglasje k razvojnemu načrtu prenosnega sistema in lahko pred odločitvijo o izdaji soglasja zahteva njegove spremembe. O soglasju k razvojnemu načrtu mora agencija odločiti v roku treh mesecev od prejema vloge.

(4) Razvojni načrt prenosnega sistema mora opredeliti glavno infrastrukturo za prenos električne energije, ki jo je treba v naslednjih desetih letih zgraditi ali posodobiti za zanesljivo oskrbo z električno energijo, varno delovanje omrežij in prilagajanje nadaljnjemu razvoju na področju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov, ob uvajanju inteligentnih omrežnih storitev in zagotavljanju skladiščnih objektov. Pri tem mora izhajati iz napovedi prevzema energije in moči ter iz napovedi pokrivanja prevzete električne energije in moči. Razvojni načrt prenosnega sistema mora vsebovati oceno možnosti za povečanje energetske učinkovitosti električne infrastrukture z uravnavanjem obremenitev in interoperabilnostjo, povezanostjo z obrati za proizvodnjo in shranjevanje energije, vključno z mikroproizvodnjo, ter opredeliti časovno dinamiko in finančno ovrednotenje načrtovanih investicij in dejanskih ukrepov za stroškovno učinkovite izboljšave v omrežni infrastrukturi. Pri tem imajo prednost ukrepi za povečanje energetske učinkovitosti obstoječe električne infrastrukture z uravnavanjem obremenitev, prilagajanjem odjema in nakupom sistemskih storitev vedno, ko lahko zmanjšajo potrebo po novih investicijah v razširitve omrežja oziroma ko predstavljajo stroškovno bolj ali enako učinkovito alternativo širitvi sistema. Razvojni načrt prenosnega sistema mora vsebovati tudi oceno zadostnosti proizvodnih zmogljivosti in razmere glede zagotovljenosti drugih možnosti za gradnjo novih zmogljivosti, kot so rešitve za prilagajanje odjema in shranjevanje energije.

(5) Agencija s splošnim aktom po pridobitvi soglasja ministra predpiše metodologijo za izdelavo razvojnih načrtov, ki jih izdelajo elektrooperaterji skladno s tem in 76. členom tega zakona.

2. ODDELEK: LOČEVANJE PRENOSNEGA SISTEMA IN SISTEMSKEGA OPERATERJA

1. pododdelek: *Lastniška ločitev*

50. člen

(lastnina prenosnega sistema)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki ima v lasti prenosni sistem, mora izvajati dejavnost sistemskega operaterja. Druga oseba, razen sistemskega operaterja, ne sme imeti deloma ali v celoti v lasti prenosnega sistema, na katerem ta sistemski operater izvaja dejavnost sistemskega operaterja, razen če ta zakon ne določa drugače.

(2) Šteje se, da je zahteva iz prejšnjega odstavka izpolnjena, če dvoje ali več pravnih ali fizičnih oseb, ki imajo v lasti prenosni sistem, ustanovijo skupno podjetje, ki deluje kot sistemski operater v dveh ali več državah članicah Evropske unije. Nobeno drugo podjetje ne more biti udeleženo v skupnem podjetju. Lastnika ali lastniki prenosnega sistema, ki so ustanovili skupno podjetje, morajo izpolnjevati pogoje iz 52., 54. in 55. člena tega zakona.

51. člen

(lastništvo naprav za shranjevanje energije)

(1) Sistemski operater ne sme imeti v lasti, razvijati, voditi ali upravljati naprav za shranjevanje energije.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek ima lahko sistemski operater v lasti, razvija, vodi ali upravlja naprave za shranjevanje energije, če je naprava popolnoma integriran omrežni element in je agencija k temu dala predhodno soglasje.

(3) Agencija o izdaji soglasja iz prejšnjega odstavka nemudoma obvesti Evropsko komisijo in ACER ter navede razloge za izdajo soglasja in vse s tem povezane informacije.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena ima lahko sistemski operater v lasti, razvija, vodi ali upravlja naprave za shranjevanje energije tudi, kadar so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

a) objekti ali nefrekvenčne sistemske storitve, ki jih zagotavljajo taki objekti, so potrebni za izpolnitev obveznosti sistemskega operaterja za učinkovito, zanesljivo in sigurno obratovanje prenosnega sistema ter se ne uporabljajo za nakup ali prodajo električne energije na trgih električne energije;

b) sistemski operater je izvedel odprt, pregleden in nediskriminatoren razpisni postopek, ki ga je pregledala in odobrila agencija, ter v njem zaradi pomanjkanja ustreznih ponudb drugi osebi ni dodelil pravice, da ima v lasti, da razvija, vodi ali upravlja tovrstne objekte oziroma zagotavlja ustrezne nefrekvenčne sistemske storitve, ali teh storitev ne more zagotoviti po razumnih cenah in pravočasno;

c) agencija je ocenila potrebo po odstopanju in opravila predhodni pregled ustreznosti razpisnega postopka, vključno s pogoji razpisnega postopka, ter izdala odločbo, s katero je odobrila tako odstopanje (v nadaljnjem besedilu tega člena: dovoljenje za odstopanje).

(5) Pred izvedbo razpisnega postopka agencija pripravi usmeritve ali razpisne pogoje, da sistemskemu operaterju pomaga zagotoviti pravičen razpisni postopek.

(6) O dovoljenju za odstopanje agencija obvesti Evropsko komisijo in ACER skupaj z ustreznimi informacijami o tej zahtevi in razlogi za odobritev odstopanja.

(7) Agencija redno ali vsaj vsakih pet let opravi javno posvetovanje glede obstoječih objektov za shranjevanje energije, da oceni potencialno razpoložljivost in interes drugih oseb za vlaganje v tovrstne objekte.

(8) Če javno posvetovanje iz prejšnjega odstavka po oceni agencije pokaže, da so druge osebe zmožne imeti v lasti, razvijati, upravljati ali voditi take objekte na stroškovno učinkovit način, agencija po uradni dolžnosti začne postopek iz devetega odstavka tega člena.

(9) Agencija odvzame dovoljenje za odstopanje v upravnem postopku. Z odločbo o odvzemu dovoljenja, ki se lahko nanaša na vse ali le nekatere objekte za shranjevanje energije, ki jih ima v lasti, razvija, vodi ali upravlja sistemski operater, agencija določi rok, ki ne sme biti daljši od 18 mesecev, po katerem mora sistemski operater prodati objekt oziroma napravo za shranjevanje energije oziroma jo prenehati uporabljati.

(10) Če sistemski operater po prizadevanjih do poteka roka iz prejšnjega odstavka ne uspe povrniti preostale vrednosti naložbe v objekte oziroma naprave za shranjevanje energije, se razumno nadomestilo zlasti za preostalo vrednost naložbe v objekt v višini amortizacije od neodpisane vrednosti do konca dobe uporabnosti lahko povrne v okviru omrežnine za prenosni sistem.

(11) Sedmi, osmi, deveti in deseti odstavek tega člena se ne uporabljajo za popolnoma integrirane omrežne elemente.

52. člen

(prepovedi glede nadzora)

(1) Ista pravna ali fizična oseba oziroma iste pravne ali fizične osebe ne smejo:

- izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 37. točke 4. člena tega zakona nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave, in hkrati ne smejo izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 37. točke 4. člena tega zakona nad sistemskim operaterjem ali prenosnim sistemom ali uveljavljati kakršne koli pravice nad njima, ali

- izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 37. točke 4. člena tega zakona nad sistemskim operaterjem ali prenosnim sistemom in hkrati ne smejo izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 37. točke 4. člena tega zakona nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave, ali uveljavljati kakršne koli pravice nad njim.

(2) Podjetje, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave iz prejšnjega odstavka, ne zajema končnih odjemalcev, ki opravljajo dejavnost proizvodnje ali dobave električne energije, neposredno ali prek podjetij, nad katerimi izvajajo individualni ali skupni nadzor, če so končni odjemalci, vključno z njihovim deležem električne energije, proizvedene v nadzorovanih podjetjih, v letnem povprečju neto odjemalci električne energije in če gospodarska vrednost

električne energije, ki jo prodajo tretjim stranem, ni bistvenega pomena v razmerju do njihovega preostalega poslovnega delovanja.

(3) Za podjetje, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave iz prvega odstavka tega člena, se šteje tudi podjetje, ki opravlja katero koli dejavnost proizvodnje in dobave v smislu zakona, ki ureja zemeljski plin. Za sistemskega operaterja in prenosni sistem iz prvega odstavka tega člena se štejeta tudi operater prenosnega sistema in prenosni sistem, kot ju določa zakon, ki ureja zemeljski plin.

(4) Ista pravna ali fizična oseba oziroma osebe ne morejo imenovati članov nadzornega sveta, uprave ali organov, ki pravno zastopajo podjetje, pri sistemskem operaterju ali lastniku prenosnega sistema ter hkrati ne smejo izvajati neposrednega ali posrednega nadzora iz 37. točke 4. člena tega zakona ali uveljavljati pravic nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave.

53. člen

(opredelitev pravic)

Pravice iz prvega in četrtega odstavka prejšnjega člena vključujejo zlasti:

a) pravico do izvrševanja glasovalnih pravic;

b) pravico do imenovanja članov nadzornega sveta, uprave ali organov, ki pravno zastopajo podjetje, ali

c) pravico na poslovnem deležu, ki presega polovico osnovnega kapitala ali delnic družbe.

54. člen

(prepovedi glede članstva v organih)

Ista pravna ali fizična oseba ne sme biti hkrati:

- član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja, pri sistemskem operaterju ali osebi, ki ima v lasti prenosni sistem, ali predstavnik v zvezi z lastniškim upravljanjem prenosnega sistema električne energije ali prenosnega sistema električne energije ali zemeljskega plina, in

- član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja, ki izvaja dejavnost proizvodnje ali dobave zemeljskega plina ali električne energije.

55. člen

(posebna določba v primeru državnega lastništva)

Če je oseba iz 52. člena Republika Slovenija ali druga država članica Evropske unije, lokalna skupnost ali organ teh oseb, se šteje, da so zahteve iz 52. člena tega zakona izpolnjene, če dva ločena organa teh oseb izvajata nadzor iz 37. točke 4. člena tega zakona nad sistemskim operaterjem ali prenosnim sistemom in nad podjetjem, ki opravlja dejavnost na področju proizvodnje ali dobave.

56. člen

(dolžnost ukrepanja za odpravo razlogov, ki predstavljajo kršitve prepovedi)

(1) Pravna ali fizična oseba, pri kateri nastane razlog, ki predstavlja kršitev v zvezi z zahtevami iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona, mora takoj ukreniti vse potrebno, da se razlog odpravi, ter o nastanku razloga in ukrepih obvestiti agencijo.

(2) Sistemski operater mora obvestiti agencijo po prejšnjem odstavku takoj, ko izve za razlog, ki predstavlja kršitev v zvezi z zahtevami iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona, ter pri tem ukreniti, kar lahko, da se razlog odpravi.

(3) Sistemski operater mora agencijo obvestiti tudi o vsaki načrtovani transakciji, zaradi katere bi lahko bila potrebna ponovna proučitev izpolnjevanja zahtev iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona.

(4) Agencija nadzira izpolnjevanje v zvezi z zahtevami iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona. Če pri nadzoru ugotovi, da je pri določeni osebi nastal razlog, ki predstavlja kršitev, jo opozori na razlog in na dolžnost ukrepanja po prvem oziroma drugem odstavku tega člena.

57. člen

(ukrepi agencije)

(1) Če v razumnem času, ki ni krajši od enega in ne daljši od šest mesecev od dneva obvestitve o razlogu v skladu s prvim, drugim ali tretjim odstavkom prejšnjega člena, ali če v času, ko je agencija opozorila na razlog v skladu s četrtim odstavkom prejšnjega člena, razlog v zvezi z zahtevami iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona ni odpravljen, agencija z odločbo:

- prepove izvrševanje glasovalnih pravic ali izvrševanje lastniških upravičenj v zvezi z upravljanjem manj kot polovičnega lastniškega deleža v nasprotju z 52. členom tega zakona;

- naloži prodajo deleža v osnovnem kapitalu ali lastniškega deleža v prenosnem sistemu, če presega polovico osnovnega kapitala ali delnic družbe;

- ugotovi, da je bil član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki zastopa podjetje, imenovan v nasprotju s tem zakonom, ali da je bila oseba, ki predstavlja lastnika prenosnega sistema, pooblaščena v nasprotju s tem zakonom ter pristojnemu organu predlaga uvedbo postopka za razrešitev ali odvzem pooblastila;

- prepove izvrševanje posrednega ali neposrednega nadzora iz 37. točke 4. člena tega zakona.

(2) Agencija lahko z odločbo naloži enega ali več ukrepov iz prejšnjega odstavka, če je to nujno potrebno, da se odpravi razlog kršitve zahtev iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona.

(3) Če zavezanec ne ravna v skladu z izvršljivo odločbo iz prvega odstavka tega člena, je prisiljen k izpolnitvi obveznosti z denarno kaznijo v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1,

126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE; v nadaljnjem besedilu: ZUP) o izvršitvi upravnih odločb s prisilitvijo. Ne glede na tretji odstavek 298. člena ZUP posamična denarna kazen v postopku izvršbe s prisilitvijo ne sme presegati 100.000 eurov.

(4) Če z ukrepi iz tega člena ni mogoče odpraviti razloga kršitve zahtev iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona, začne agencija postopek preizkusa pogojev za certifikat.

2. pododdelek: *Certificiranje in imenovanje sistemskega operaterja*

58. člen

(certifikat)

(1) Sistemski operater mora biti certificiran.

(2) Certificiran je sistemski operater, ki ima certifikat.

(3) V postopku certificiranja agencija ugotavlja, ali vlagatelj zahteve za izdajo certifikata izpolnjuje pogoje za sistemskega operaterja iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona.

59. člen

(zahteva za certifikat)

(1) Postopek certificiranja se začne z vložitvijo popolne vloge za izdajo certifikata s strani lastnika prenosnega sistema ali sistemskega operaterja. Vloga je popolna, ko se k vlogi predložijo dokazila o izpolnjevanju zahtev iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona.

(2) Agencija ob prejemu popolne vloge za certificiranje izda potrdilo o prejemu popolne vloge, ki mora vsebovati rok odločitve o zahtevi za certificiranje in informacijo, pod kakšnimi pogoji se uporabi pravna domneva izdaje certifikata.

(3) Agencija mora o zahtevi odločiti v štirih mesecih od prejema popolne vloge. Če agencija do preteka tega roka stranki ne vroči odločitve o zahtevi za certificiranje, se domneva, da je agencija izdala certifikat.

(4) Rok za izdajo odločbe ne teče, če je postopek prekinjen ali če je bilo zadržano izvajanje predpisa, na podlagi katerega mora agencija odločiti.

(5) V postopku certificiranja ni mogoče zahtevati vrnitve v prejšnje stanje.

(6) V primeru domneve iz tretjega odstavka tega člena se popolna vloga in potrdilo o prejemu popolne vloge po preteku roka iz drugega odstavka 60. člena tega zakona štejeta za izdan certifikat, razen če je agencija v tem postopku izdala zavrnilno odločbo.

(7) Rok za vložitev pravnih sredstev zoper certifikat, ki ima pravno veljavo na podlagi prejšnjega odstavka, začne teči naslednji dan po preteku roka iz drugega odstavka 60. člena tega zakona.

(8) Pravna domneva o izdanem certifikatu iz šestega odstavka tega člena se ne uporabi v postopkih na podlagi izrednih pravnih sredstev.

(9) Sistemski operater in podjetja, ki opravljajo dejavnost proizvodnje ali dobave, morajo agenciji in Evropski komisiji posredovati vse zahtevane informacije, ki jih potrebujeta za izvajanje nalog v postopku certificiranja.

(10) V postopku certificiranja mora agencija varovati zaupnost poslovno občutljivih podatkov.

60. člen

(posredovanje Evropski komisiji)

(1) Odločitev agencije ali domnevo o izdaji certifikata iz tretjega odstavka 59. člena tega zakona agencija nemudoma posreduje Evropski komisiji, skupaj s podatki, ki se nanašajo na odločitev.

(2) Odločitev agencije ali domneva izdaje certifikata iz tretjega odstavka 59. člena tega zakona začneta učinkovati po izdaji mnenja Evropske komisije ali po preteku roka iz prvega odstavka 51. člena Uredbe 2019/943/EU.

61. člen

(certificiranje v zvezi s tretjimi državami)

(1) Če certificiranje zahteva lastnik prenosnega sistema ali sistemski operater, ki ga nadzoruje oseba ali osebe iz države ali držav, ki niso članice Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: tretja država), ali ki je sam iz tretje države oziroma držav, se za postopek certificiranja in preizkus pogojev za certifikat uporabljajo 50., 51., 52. in 54. člen tega zakona, če ni drugače določeno. Za tretjo državo šteje tudi država članica Evropske unije, za katero velja odstopanje iz 66. člena Direktive 2019/944/EU, razen izpolnjevanja pogojev iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona.

(2) Agencija o prejemu vloge in okoliščinah, zaradi katerih bi oseba ali osebe iz tretje države ali tretjih držav lahko pridobile nadzor iz 37. točke 4. člena tega zakona nad prenosnim sistemom ali sistemskim operaterjem, nemudoma obvesti Evropsko komisijo.

(3) Sistemski operater je dolžan nemudoma obvestiti agencijo o okoliščinah, zaradi katerih bi oseba ali osebe iz tretje države ali tretjih držav lahko pridobile nadzor iz 37. točke 4. člena tega zakona nad prenosnim sistemom ali sistemskim operaterjem.

(4) V postopku certificiranja po tem členu se ne uporablja domneva izdaje certifikata iz tretjega odstavka 59. člena tega zakona.

(5) Vlagatelj zahteve za izdajo certifikata iz prvega odstavka tega člena mora v postopku certificiranja agenciji dokazati, da izpolnjuje pogoje iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona ter da izdaja certifikata ne bo ogrozila zanesljivosti oskrbe Republike Slovenije, druge države članice Evropske unije in Evropske unije z energijo. Pri tem agencija upošteva:

- pravice in obveznosti Evropske unije v zvezi s to tretjo državo, ki izhajajo iz mednarodnega prava in iz sporazumov, sklenjenih z eno ali več tretjimi državami, katerih podpisnica je Evropska unija, ter ki obravnavajo zanesljivost oskrbe z energijo;

- pravice in obveznosti držav članic do te tretje države, ki izhajajo iz sporazumov, sklenjenih z njo, če so v skladu s pravom Evropske unije, in

- druge posebne lastnosti primera in zadevne tretje države.

(6) Agencija mora sprejeti osnutek odločitve v štirih mesecih po prejemu vloge ter nemudoma seznaniti Evropsko komisijo z njim in z vsemi informacijami v zvezi z njim.

(7) Agencija mora pred sprejetjem odločitve o certificiranju Evropsko komisijo zaprositi za mnenje o tem, ali stranka izpolnjuje prepovedi iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona in ali lahko odobritev certificiranja ogrozi zanesljivost oskrbe Evropske unije z energijo.

(8) Agencija izda odločbo v postopku certificiranja po tem členu v dveh mesecih po izteku roka za izdajo mnenja Evropske komisije skladno s šestim odstavkom 53. člena Direktive 2019/944/EU, pri čemer v čim večji meri upošteva mnenje Evropske komisije. Agencija Evropsko komisijo nemudoma seznani z odločitvijo in vsemi informacijami v zvezi z njo.

(9) Agencija lahko zavrne izdajo certifikata, če bi njegova izdaja ogrozila zanesljivost oskrbe Republike Slovenije ali druge države članice Evropske unije z energijo.

(10) Dokončna odločba agencije in mnenje Evropske komisije se objavita skupaj v Uradnem listu Republike Slovenije. Če se dokončna odločba razlikuje od mnenja Evropske komisije, se objavi tudi obrazložitev odločbe agencije.

62. člen

(postopek preizkusa pogojev za certifikat)

(1) Agencija spremlja, ali sistemski operater izpolnjuje zahteve iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona. Agencija po uradni dolžnosti začne postopek preizkusa pogojev za certifikat, če:

- prejme obvestilo sistemskega operaterja iz drugega odstavka 56. člena tega zakona;

- je seznanjena z načrtovano transakcijo iz tretjega odstavka 56. člena tega zakona;

- ugotovi, da obstaja utemeljen razlog za domnevo, da je prišlo ali bi lahko prišlo zaradi načrtovane spremembe pravic ali vpliva nad lastniki prenosnega sistema ali sistemskega operaterja do kršitve zahtev iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona, skladno s četrtim odstavkom 57. člena tega zakona;

- tako utemeljeno zahteva Evropska komisija.

(2) V postopku za preizkus pogojev za certifikat se uporabljajo določbe tega zakona o rednem postopku certificiranja, če ni v tem členu ta postopek urejen drugače.

(3) Domneva iz tretjega odstavka 59. člena tega zakona se uporablja v postopku preizkusa pogojev za certifikat le v primeru iz prve in četrte alineje prvega odstavka tega člena. Štirimesečni rok za uveljavitev domneve izdaje certifikata začne teči z dnem, ko agencija prejme obvestilo sistemskega operaterja ali zahtevo Evropske komisije.

(4) Agencija z odločbo:

- odloči o skladnosti načrtovane transakcije z zahtevami iz 50., 52., 54. in 55. člena tega zakona;

- potrdi certifikat;

- odvzame certifikat.

(5) Odvzem certifikata začne učinkovati z dnem pravnomočnosti odločbe.

63. člen

(imenovanje sistemskega operaterja)

(1) Če so po dokončnosti odločbe o izdaji certifikata ali po vzpostavitvi domneve iz tretjega odstavka 59. člena tega zakona pri določeni pravni ali fizični osebi izpolnjeni pogoji iz prve alineje petega odstavka 47. člena tega zakona, jo imenuje vlada na predlog agencije za sistemskega operaterja s sklepom.

(2) Vlada na predlog agencije na podlagi dokončne odločbe o ugotovitvi neizpolnjevanja pogojev razveljavi sklep o imenovanju sistemskega operaterja, če sistemski operater ne izpolnjuje katerega od pogojev za izvajanje dejavnosti sistemskega operaterja iz petega odstavka 47. člena tega zakona, hkrati pa ni mogoče pričakovati, da bo ta pogoj v razumnem času izpolnjen.

(3) Sklep o imenovanju oziroma sklep o razveljavitvi imenovanja se objavi v Uradnem listu Evropske unije in Uradnem listu Republike Slovenije ter posreduje Evropski komisiji.

64. člen

(ukrepi v primeru prenehanja izvajanja dejavnosti sistemskega operaterja)

(1) Če kateri od pogojev za izvajanje dejavnosti sistemskega operaterja iz petega odstavka 47. člena tega zakona ni izpolnjen, v razumnem času pa ni mogoče pričakovati izpolnitve pogoja, ali če sistemski operater preneha izvajati dejavnost sistemskega operaterja in v razumnem času ni mogoče pričakovati nadaljevanja izvajanja dejavnosti, agencija z odločbo:

- določi certificiranega sistemskega operaterja v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici Evropske unije, da začasno prevzame izvajanje dejavnosti sistemskega operaterja na prenosnem sistemu, na katerega se nanaša razlog neizpolnjevanja pogojev ali prenehanje izvajanja dejavnosti sistemskega operaterja;

- določi pogoje, pod katerimi je lastnik ali so solastniki dolžni dati v uporabo prenosni sistem sistemskemu operaterju, ki bo prevzel izvajanje dejavnosti po prejšnji alineji, in rok, v katerem je lastnik ali so solastniki to dolžni storiti;

- odloči o drugih vprašanjih razmerja med lastnikom ali solastniki prenosnega sistema in operaterjem iz prve alineje tega odstavka v zvezi z začasnim izvajanjem dejavnosti sistemskega operaterja.

(2) Operater iz prve alineje prejšnjega odstavka opravlja dejavnost sistemskega operaterja do prevzema opravljanja dejavnosti s strani drugega sistemskega operaterja, ki izpolnjuje pogoje iz petega odstavka 47. člena tega zakona.

(3) Če lastnik ali lastniki prenosnega sistema v enem letu od dokončnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena ne zagotovijo, da začne dejavnost sistemskega operaterja na njihovem prenosnem sistemu izvajati sistemski operater, ki izpolnjuje pogoje iz petega odstavka 47. člena tega zakona, obratovanje tega prenosnega sistema pa je nujno za varno in

zanesljivo oskrbo z električno energijo v Republiki Sloveniji ali delu njenega ozemlja ali gre za povezovalni vod, predlaga agencija Republiki Sloveniji kot razlastitvenemu upravičencu začetek postopka razlastitve ali omejitve lastninske pravice.

(4) Razlastitev ali omejitev lastninske pravice v primeru iz prejšnjega odstavka je v javno korist.

3. ODDELEK: ZAGOTAVLJANJE SISTEMSKIH STORITEV

65. člen

(način zagotavljanja sistemskih storitev)

(1) Sistemski operater pri zagotavljanju sistemskih storitev spodbuja vključevanje naprednih tehnologij in zagotavljanje nediskriminatorne obravnave ponudnikov sistemskih storitev glede na uporabljeno tehnologijo.

(2) Sistemski operater naroča storitve izravnave na podlagi preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkov, ki omogočajo sodelovanje vseh kvalificiranih elektroenergetskih podjetij in udeležencev na trgu, vključno z udeleženci na trgu, ki ponujajo energijo iz obnovljivih virov, udeleženci na trgu, ki se ukvarjajo s prilagajanjem odjema, upravljavci objektov za shranjevanje energije in agregatorji.

(3) Sistemski operater določi v sodelovanju z vsemi udeleženci na trgu tehnične zahteve za udeležbo na teh trgih na podlagi tehničnih značilnosti teh trgov. K aktu o določitvi teh zahtev mora sistemski operater pridobiti soglasje agencije.

(4) Prvi, drugi in tretji odstavek tega člena se uporabljajo tudi za nefrekvenčne sistemske storitve, razen če agencija oceni, da sistemski operater nefrekvenčnih sistemskih storitev ne more zagotavljati na podlagi tržnih postopkov iz drugega odstavka tega člena. V tem primeru lahko agencija izda soglasje k neposrednemu naročanju teh storitev. Sistemski operater lahko te storitve naroča tudi od ponudnikov prilagajanja odjema ali shranjevanja energije ali na drug način, ki zmanjšuje potrebo po nadgradnji ali nadomeščanju elektroenergetskih zmogljivosti ter podpira učinkovito in sigurno obratovanje prenosnega sistema.

(5) Sistemski operater v preglednem postopku, ki vključuje vse ustrezne uporabnike sistema in distribucijskega operaterja, določi specifikacije za naročene nefrekvenčne sistemske storitve in po potrebi za standardizirane tržne proizvode za te storitve vsaj na nacionalni ravni.

(6) K specifikacijam iz prejšnjega odstavka, standardiziranim proizvodom in postopku njihovega naročanja da soglasje agencija.

(7) Specifikacije iz petega odstavka tega člena zagotavljajo učinkovito in nediskriminatorno sodelovanje vseh udeležencev na trgu, vključno z udeleženci na trgu, ki ponujajo energijo iz obnovljivih virov, udeleženci na trgu, ki se ukvarjajo s prilagajanjem odjema, upravljavci objektov za shranjevanje energije in agregatorji. Sistemski operater si izmenjuje vse potrebne informacije in se usklajuje z distribucijskimi operaterji, da zagotovi optimalno rabo virov, varno in učinkovito obratovanje sistema ter da se olajša razvoj trga.

(8) Obveznosti iz petega, šestega in sedmega odstavka tega člena glede naročanja nefrekvenčnih sistemskih storitev se ne uporabljajo za popolnoma integrirane omrežne elemente.

(9) Stroški zagotavljanja sistemskih storitev, vključno s stroški za potrebne informacijske in komunikacijske tehnologije ter infrastrukturo, so upravičeni stroški sistemskega operaterja skladno s kriteriji upravičenih stroškov, določenih v splošnem aktu, s katerim agencija predpiše metodologijo za določitev regulativnega okvira.

66. člen

(obveznost sklenitve pogodbe za zagotovitev sistemskih storitev)

(1) Če sistemski operater na trgu ne uspe zagotoviti zadostnih sistemskih storitev, lahko agencija po uradni dolžnosti ali na zahtevo sistemskega operaterja brez poseganja v sklenjene pogodbe o dobavi z odločbo naloži enemu ali več proizvajalcem ali odjemalcem ali subjektom iz četrtega odstavka prejšnjega člena, ki lahko glede na tehnična in ekonomska merila pod najugodnejšimi pogoji ponudijo ustrezne količine sistemskih storitev (v nadaljnjem besedilu tega člena: zavezanec), naj nemudoma sklenejo pogodbo za zagotavljanje sistemskih storitev s sistemskim operaterjem.

(2) Če sistemski operater ne uspe zagotoviti zadostnih sistemskih storitev na dražbah za posamezne produkte sistemskih storitev, katerih trajanje je krajše od enega meseca, dražbe pa se izvajajo manj kot en mesec pred začetkom dobave, mora na zahtevo sistemskega operaterja zavezanec zagotoviti manjkajoče količine posamezne sistemske storitve. Količino, ki jo mora posamezni zavezanec zagotoviti, sistemski operater določi na podlagi proporcionalnih deležev, za katere so za posamezno sistemsko storitev zavezanci pridobili priznanje tehnične sposobnosti pri sistemskem operaterju. Pri tem se ustrezno upošteva količina zakupljene sistemske storitve, ki jo zavezanec že zagotavlja.

(3) Ceno za zagotavljanje sistemskih storitev iz prejšnjih odstavkov določi agencija s posebnim sklepom. Metodologijo za izračun cene sistemske storitve izravnave in cen za nefrekvenčne sistemske storitve določi agencija. Metodologija za izračun cen sistemskih storitev izravnave temelji na cenah istovrstnih sistemskih storitev na enem izmed sosednjih trgov, če se na tem trgu izvaja zakup za isto ali primerljivo časovno obdobje ter če so cene pregledno in sprotno objavljene in javno dostopne. Če se zakupi za isto ali primerljivo časovno obdobje in istovrstne produkte posameznih sistemskih storitev izravnave izvajajo na vseh sosednjih trgih ter so izpolnjeni vsi ostali pogoji iz prejšnjega stavka, se cena določi na podlagi povprečja cen na teh trgih za isto ali primerljivo časovno obdobje. Tako določena cena se uporabi za dan oziroma obdobje, na katerega se nanaša obveznost zagotavljanja sistemskih storitev iz tega člena. Metodologija za izračun cen za nefrekvenčne sistemske storitve temelji na povprečju doseženih cen posamezne sistemske storitve za zadnja tri obdobja njenega zakupa.

(4) Če je zaradi zanesljive oskrbe z električno energijo neizogibno, da se še pred koncem postopka sistemskemu operaterju zagotovijo sistemske storitve, agencija izda začasno odločbo, s katero začasno uredi razmerja v skladu s tem členom.

(5) Če iz razlogov, ki so na strani zavezanca, ne pride do sklenitve pogodbe, je zavezanec sistemskemu operaterju dolžan povrniti vso škodo, ki mu je bila s tem povzročena.

(6) Če sistemski operater zavezancu naloži obveznost po tem členu, ima zavezanec pravico od Republike Slovenije zahtevati primerno odškodnino, če mu zaradi izvrševanja ukrepa nastane škoda.

4. ODDELEK: ZAUPNOST PODATKOV ZA SISTEMSKEGA OPERATERJA IN LASTNIKE PRENOSNIH SISTEMOV

67. člen

(obveznost varovanja zaupnosti)

(1) Sistemski operater je dolžan varovati tajnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih dobi med izvajanjem poslovne dejavnosti ne glede na to, ali so določeni kot poslovna tajnost.

(2) Sistemski operater je dolžan preprečevati diskriminatorno razkrivanje poslovno koristnih podatkov o svojih dejavnostih, zlasti pa ne sme razkriti poslovno občutljivih podatkov drugim delom podjetja, ki se ne ukvarjajo z dejavnostjo sistemskega operaterja, razen če in kolikor je to nujno potrebno za izvedbo pravnega posla.

(3) Lastnik prenosnega sistema ter v primeru operaterja kombiniranega sistema tudi distribucijski operater in drugi deli podjetja, ki se ne ukvarjajo z dejavnostjo sistemskega operaterja, ne smejo imeti skupnih služb, kot so skupne pravne službe, razen upravnih služb ali služb za informacijsko tehnologijo.

(4) Določbe tega člena ne posegajo v dolžnost razkritja podatkov agenciji in pristojnim organom.

68. člen

(prepoved zlorabe podatkov in dolžnost objave)

(1) Sistemski operater pri prodaji ali nabavi električne energije prek povezanih podjetij ne sme zlorabiti poslovno občutljivih podatkov, pridobljenih od tretjih oseb v okviru zagotavljanja dostopa do sistema ali pogajanja o njem.

(2) Sistemski operater je dolžan objaviti podatke, potrebne za učinkovito konkurenco in uspešno delovanje trga. Ta obveznost ne posega v dolžnost varovanja poslovno občutljivih podatkov iz prejšnjega člena.

V. POGLAVJE: DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

1. ODDELEK: GOSPODARSKA JAVNA SLUŽBA DEJAVNOST DISTRIBUCIJSKEGA OPERATERJA

69. člen

(dejavnost gospodarske javne službe)

(1) Dejavnost distribucijskega operaterja je obvezna državna gospodarska javna služba.

(2) Gospodarska javna služba dejavnost distribucijskega operaterja obsega:

1. varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje in vzdrževanje distribucijskega sistema;

2. načrtovanje in razvoj distribucijskega sistema ob upoštevanju:

- predvidenih potreb uporabnikov sistema,

- zahtev varnega in zanesljivega obratovanja sistema ter

- usmeritev iz razvojnega načrta distribucijskega operaterja iz 76. člena tega zakona;

3. zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti distribucijskega sistema, tako da omogoča razumne zahteve za priključitev na sistem in distribucijo energije;

4. zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z električno energijo z ustrezno zmogljivostjo in zanesljivostjo omrežja;

5. upravljanje pretokov električne energije v sistemu in zagotavljanje sistemskih storitev;

6. zagotavljanje potrebnih podatkov uporabnikom sistema in dobaviteljem, da lahko učinkovito uporabljajo sistem, sklepajo pogodbe o dobavi in uveljavljajo pravico do priključitve, agregatorjem, da lahko učinkovito sklepajo in izvajajo pogodbe o agregiranju, ter uporabnikom s souporabo energije in njihovim dobaviteljem ter organizatorjem souporabe, da lahko sklepajo in izvajajo pogodbe o souporabi;

7. napovedovanje porabe in proizvodnje električne energije ter potrebnih energetskih virov z uporabo metode celovitega načrtovanja in z upoštevanjem varčevalnih ukrepov pri porabnikih;

8. posredovanje informacij, potrebnih za zagotovitev varnega in učinkovitega obratovanja, usklajenega razvoja in skladnega delovanja povezanih sistemov kateremu koli drugemu operaterju;

9. agotavljanje kakovosti oskrbe v skladu z minimalni standardi;

10. nakup električne energije za pokritje izgub, zasilne in nujne oskrbe po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih;

11. nakup sistemskih storitev v distribucijskem sistemu ter storitev za upravljanje prezasedenosti v distribucijskem sistemu po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih.

(3) Distribucijski operater lahko po predhodnem soglasju vlade s pogodbo začasno prenese izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka na drugo fizično ali pravno osebo, ki razpolaga z ustreznimi kadri in tehnično opremo, ki je potrebna za izvajanje prenesenih nalog, ter ki v isti osebi ne izvaja dejavnosti dobave ali proizvodnje električne energije. Ta oseba mora distribucijskemu operaterju omogočiti preko enotne vstopne točke nacionalnega podatkovnega vozlišča stalen dostop do vseh podatkov, ki jih distribucijski operater uporablja in pridobiva za potrebe izvajanja svojih nalog dejavnosti distribucijskega operaterja. Seznam in vrsto podatkov ter obliko dostopa do podatkov se določi v pogodbi iz prvega stavka tega odstavka.

(4) V primeru prenosa nalog na osebo iz prejšnjega odstavka lahko v okviru strokovnih nalog za izvrševanje javnih pooblastil distribucijskega operaterja vodijo in odločajo v postopkih v zvezi s priključitvijo na distribucijski sistem ter izdajanjem smernic, mnenj in soglasij pri poseganju v prostor osebe, ki so zaposlene pri tej tretji osebi in izpolnjujejo pogoje za vodenje in odločanje v upravnem postopku.

(5) Distribucijski operater je dolžan najmanj enkrat letno izvajati nadzor nad izvajanjem prenesenih nalog, fizična ali pravna oseba iz tretjega odstavka tega člena pa je dolžna distribucijskemu operaterju omogočiti celoten vpogled za potrebe izvajanja nadzora.

(6) Distribucijski operater nabavi električno energijo, ki jo potrebuje pri opravljanju dejavnosti, po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih.

(7) Distribucijski operater obračuna neupravičen odjem fizični ali pravni osebi, ki neupravičeno odjema električno energijo iz distribucijskega omrežja in napačne meritve uporabniku sistema, če merilna naprava ni pod nadzorom operaterja. Obračunavanje neupravičenega odjema in napačnih meritev distribucijski operater podrobneje določi v sistemskih obratovalnih navodilih.

(8) Distribucijski operater naroča proizvode in storitve, ki so potrebni za učinkovito, zanesljivo in sigurno obratovanje distribucijskega sistema, po objektivnih, preglednih in nediskriminatornih pravilih, ki jih oblikuje ob usklajevanju s sistemskim operaterjem in drugimi zadevnimi udeleženci na trgu ter sprejme v okviru sistemskih obratovalnih navodil.

(9) Distribucijski operater naroča nefrekvenčne sistemske storitve, ki jih potrebuje za svoj sistem, po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih, razen če je agencija ocenila, da tržno zagotavljanje nefrekvenčnih sistemskih storitev ekonomsko ni učinkovito, ter odobrila odstopanje. Obveznost glede naročanja nefrekvenčnih sistemskih storitev ne velja za popolnoma integrirane omrežne elemente.

(10) Z naročanjem proizvodov in storitev iz osmega odstavka tega člena je treba zagotoviti sodelovanje vseh kvalificiranih udeležencev na trgu, vključno z udeleženci na trgu, ki ponujajo energijo iz obnovljivih virov, udeleženci na trgu, ki se ukvarjajo s prilagajanjem odjema, upravljavci objektov za shranjevanje energije in agregatorji. Distribucijski operater v sistemskih obratovalnih navodilih v sodelovanju z vsemi udeleženci na trgu in sistemskim operaterjem predpiše zahteve za udeležbo na teh trgih na podlagi tehničnih značilnosti teh trgov in zmožnosti vseh udeležencev na trgu.

(11) Distribucijski operater sodeluje s sistemskim operaterjem in operaterjem trga z namenom učinkovitega sodelovanja udeležencev na trgu, priključenih na njihovo omrežje, na maloprodajnih, veleprodajnih in izravnalnih trgih. Zagotavljanje storitev izravnave ter storitev prerazporejanja proizvodnje in porabe, ki izhajajo iz virov, ki se nahajajo v distribucijskem sistemu, se dogovori s sistemskim operaterjem v skladu s 57. členom Uredbe 2019/943/EU in 182. členom Uredbe Komisije (EU) 2017/1485 z dne 2. avgusta 2017 o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije (UL L št. 220 z dne 25. 8. 2017, str. 1).

(12) Distribucijski operater lahko opravlja dejavnosti, ki niso določene v tem zakonu in v Uredbi 2019/943/EU, le, kadar so take dejavnosti potrebne, da bi lahko izpolnil svoje obveznosti iz tega zakona ali Uredbe (EU) 2019/943, če je agencija dala soglasje k takemu odstopanju. Ne glede na prejšnji stavek ima lahko distribucijski operater v lasti, razvija, vodi ali upravlja omrežja, ki niso električna omrežja, s predhodnim soglasjem agencije.

(13) Distribucijski operater ne sme diskriminirati posameznih uporabnikov sistema ali vrst uporabnikov sistema vključno s skupnostmi na področju energije iz obnovljivih virov in energetskimi skupnostmi državljanov ter uporabniki sistema s souporabo energije, zlasti ne v korist svojih povezanih podjetij.

(14) Če distribucijski operater ali oseba, na katero je distribucijski operater prenesel izvajanje nalog skladno s tretjim odstavkom tega člena, od uporabnikov sistema pridobi priključek ali del priključka, ga mora odkupiti po pošteni vrednosti. Pri določitvi poštene vrednosti se upoštevata metodologija agencije iz drugega odstavka 109. člena tega zakona, zlasti način določitve vrednosti sredstev, ki jih za določitev priznane amortizacije in donosa upošteva agencija. V primeru spora o vrednosti odloča agencija. Določbe pogodbe, ki so v nasprotju s tem odstavkom, so nične.

(15) Preureditev ali prestavitev objektov in naprav distribucijskega sistema na zahtevo uporabnika sistema ali tretje osebe se lahko izvede samo na podlagi tehničnih pogojev, ki jih izda distribucijski operater. Stroške preureditve oziroma prestavitve distribucijskega sistema iz prejšnjega stavka krije uporabnik sistema ali tretja oseba.

(16) Distribucijski operater na pregleden način objavi jasne informacije o zmogljivostih, ki so na voljo za nove priključitve na njegovem območju delovanja, in sicer z visoko prostorsko ločljivostjo in ob spoštovanju javne varnosti in zaupnosti podatkov, vključno z zmogljivostmi, za katere se zahteva priključitev, ter možnostjo prožne priključitve na preobremenjenih območjih. Objava vključuje informacije o merilih za izračun razpoložljive zmogljivosti za nove priključitve. Distribucijski operater te informacije redno posodablja najmanj vsake tri mesece.

(17) Distribucijski operater uporabnikom sistema na pregleden način zagotovi jasne informacije o statusu in obravnavi njihovih zahtev za priključitev v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, in predpisi, ki urejajo upravno poslovanje.

(18) Distribucijski operater uporabnikom sistema omogoči, da zaprosijo za soglasje za priključitev na omrežje in predložijo ustrezne dokumente v digitalni obliki.

70. člen

(financiranje gospodarske javne službe)

Dejavnost distribucijskega operaterja se financira iz omrežnine in drugih prihodkov za storitve gospodarske javne službe.

71. člen

(območje gospodarske javne službe)

(1) Izvajanje gospodarske javne službe dejavnost distribucijskega operaterja lahko zagotovi država na delu svojega območja ali na celotnem območju države na način, določen z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe.

(2) Izvajalec gospodarske javne službe izvaja javno službo na distribucijskem sistemu, ki ima javni značaj. Sistem ali del sistema ima javni značaj, če je potreben za napajanje več kot enega prevzemno-predajnega mesta. Skupni deli, namenjeni napajanju posameznih prevzemno-predajnih mest v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli, in priključni vod, ki so v skupnem lastništvu ali solastništvu lastnikov take stavbe, nimajo javnega značaja.

72. člen

(pogoji za izvajanje dejavnosti distribucijskega operaterja)

(1) Koncesijski akt za koncesijo za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost distribucijskega operaterja sprejme vlada skladno z določbami zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

(2) Dejavnost distribucijskega operaterja lahko izvaja oseba, ki pridobi koncesijo za opravljanje te gospodarske javne službe in ki ima v lasti ali najemu distribucijski sistem na katerega se koncesija nanaša.

(3) Koncesija iz prejšnjega odstavka se podeli gospodarski družbi, ki izpolnjuje pogoje za notranjega izvajalca v skladu s prvim do petim odstavkom 13. člena Zakona o nekaterih koncesijskih pogodbah (Uradni list RS, št. 9/19, 121/21 – ZJN-3B in 50/23).

(4) Za koncesijo iz prejšnjega odstavka se ne plačuje koncesijska dajatev ali drugo plačilo, ki bi bilo z njo po učinku izenačeno.

73. člen

(najem distribucijskega sistema in plačilo za izvajanje nalog)

(1) Če distribucijski operater ni lastnik distribucijskega sistema ali njegovega dela, ki ima javni značaj, mora z lastnikom ali drugo osebo, ki lastnino upravlja ali z njo razpolaga, skleniti pogodbo, s katero uredi vsa vprašanja uporabe tega sistema za opravljanje nalog distribucijskega operaterja po tem zakonu. V pogodbi se zlasti uredijo obseg in namen uporabe sistema, višina najemnine oziroma drugega plačila distribucijskega operaterja, pogoji in način tekočega in investicijskega vzdrževanja omrežja ter druga vprašanja, ki distribucijskemu operaterju omogočajo, da učinkovito opravlja svoje naloge po tem zakonu. Agencija nadzira vsebino pogodbe in način njenega izvrševanja z vidika skladnosti s splošnimi akti agencije.

(2) Pogodbeni stranki s pogodbo ne smeta določiti višje obveznosti plačila najemnine oziroma plačila za izvajanje nalog, ki jih je distribucijski operater na podlagi tretjega in četrtega odstavka 69. člena tega zakona prenesel na najemodajalca, kot jo določi agencija z odločbo o regulativnem okviru v skladu s 110. členom tega zakona. Določbe pogodbe, ki so v nasprotju s to odločbo, so nične, namesto njih pa se za obveznosti strank glede plačila najemnine oziroma storitev uporablja odločba agencije o regulativnem okviru.

(3) Če distribucijski operater z lastnikom ali drugo osebo, ki upravlja sistem ali njegov del oziroma razpolaga z njima, ne doseže soglasja o sklenitvi najemne pogodbe v treh mesecih po tem, ko je operater ugotovil obstoj takega sistema ali dela sistema in o tem obvestil agencijo in lastnika, agencija na zahtevo distribucijskega operaterja naloži lastniku ali drugi osebi, ki upravlja lastnino oziroma razpolaga z njo (v nadaljnjem besedilu tega člena: zavezanec), dolžnost oddati sistem ali njegov del v uporabo distribucijskemu operaterju. Sestavni del odločbe je tudi seznam objektov, naprav in drugih sredstev, na katere se ta ukrep nanaša.

(4) Distribucijski operater mora v zahtevi za naložitev obveznosti iz prejšnjega odstavka natančno opredeliti objekte, naprave in druga sredstva, na katere se obveznost nanaša, z navedbo enoličnih identifikacijskih znakov, ki se uporabljajo v prometu s temi sredstvi. Če teh sredstev ni mogoče ugotoviti z ogledom kraja ali na drug način, ki ne posega v pravice zavezanca, lahko agencija v postopku ugotavljanja po pridobitvi odločbe sodišča mimo volje zavezanca vstopi v prostore in objekte, na zemljišča ter k opremi in napravam zavezanca. Stroške vstopa in morebitno škodo, ki pri tem neizogibno nastane, nosi zavezanec.

(5) Če so sredstva v prostorih oziroma na zemljiščih, ki ne pripadajo zavezancu, mora lastnik ali posestnik teh prostorov oziroma zemljišč dovoliti ogled distribucijskemu operaterju, če so tam stvari zavezanca, ki so predmet postopka iz tretjega odstavka tega člena. Če oseba ogleda ne dovoli, se zoper njo in na njene stroške po pridobitvi odločbe sodišča lahko ogled opravi tudi mimo njene volje.

(6) Če distribucijski operater ob vložitvi zahteve iz tretjega odstavka tega člena nima na razpolago ustreznega števila kadrov, s katerimi lahko prevzame v uporabo sistem ali njegov del, ali če je to iz dejanskih razlogov neizvedljivo, agencija na njegovo zahtevo naloži obveznost lastniku ali drugi osebi, ki upravlja lastnino oziroma z njo razpolaga in ki je do vložitve zahteve opravljal storitve v zvezi z vzdrževanjem in obratovanjem distribucijskega sistema, ki so potrebne za izvajanje gospodarske javne službe, da te storitve še naprej opravlja pod pogoji in na način, kot jih določi agencija v odločbi, če je to nujno potrebno za nemoteno in varno obratovanje sistema. Agencija v tem primeru z odločbo opredeli vrsto teh storitev in pogoje njihovega izvajanja.

(7) Če zavezanec ne ravna v skladu z izvršljivo odločbo, s katero so mu bili naloženi ukrepi po tem členu, je prisiljen k izpolnitvi obveznosti z denarno kaznijo v skladu z ZUP o izvršitvi upravnih odločb s prisilitvijo. Ne glede na tretji odstavek 298. člena ZUP prva denarna kazen, ki se izreče za prisilitev, ne sme presegati 50.000 eurov.

(8) Zavezanec, ki ravna v nasprotju z odločbo, s katero so mu bili naloženi ukrepi po tem členu, je dolžan uporabnikom sistema, dobaviteljem in distribucijskemu operaterju povrniti vso škodo, ki jim je bila s tem povzročena.

(9) Zavezancu, ki so mu bile naložene obveznosti po tem členu, pripada pravica do plačila za uporabo njegovega sistema v višini najemnine, ki jo določi agencija z odločbo o regulativnem okviru oziroma odločbo iz tretjega odstavka tega člena. Enako velja tudi za plačilo storitev v zvezi z vzdrževanjem in obratovanjem, ki se nanašajo na opravljanje nalog distribucijskega operaterja, pri čemer lahko plačilo določi agencija tudi v odločbi iz šestega odstavka tega člena.

(10) Ukrep agencije iz tretjega odstavka tega člena traja do sklenitve najemne ali druge potrebne pogodbe, pravnomočnega dokončanja razlastitvenega postopka iz tretjega odstavka 74. člena tega zakona ali dokler distribucijski operater ne zgradi svojega sistema, na katerega priključi vse uporabnike sistema na zadevnem območju.

74. člen

(ukrepi v primeru prenehanja izvajanja dejavnosti operaterja distribucijskega sistema)

(1) Če kateri od pogojev za izvajanje dejavnosti distribucijskega operaterja iz 72. člena tega zakona ni izpolnjen, v razumnem času pa ni mogoče pričakovati izpolnitve pogoja, ali če distribucijski operater preneha izvajati dejavnosti distribucijskega operaterja in v razumnem času ni pričakovati nadaljevanja izvajanja dejavnosti, agencija z odločbo:

- določi distribucijskega operaterja v Republiki Sloveniji ali drugi državi članici Evropske unije, da začasno prevzame izvajanje dejavnosti distribucijskega operaterja na distribucijskem sistemu operaterja, na katerega se nanaša razlog neizpolnjevanja pogojev ali prenehanje izvajanja dejavnosti distribucijskega operaterja;

- določi pogoje, pod katerimi je lastnik ali so solastniki dolžni dati v uporabo distribucijski sistem distribucijskemu operaterju, ki bo prevzel izvajanje dejavnosti po prejšnji alineji, in rok, v katerem so dolžni to storiti;

- odloči o drugih vprašanjih razmerja med lastnikom ali solastniki distribucijskega sistema in operaterjem iz prve alineje tega odstavka v zvezi z začasnim izvajanjem dejavnosti distribucijskega operaterja.

(2) Operater iz prve alineje prejšnjega odstavka opravlja dejavnosti distribucijskega operaterja do takrat, ko izvajanje dejavnosti prevzame distribucijski operater, ki izpolnjuje pogoje iz 72. člena tega zakona.

(3) Če lastnik ali solastniki distribucijskega sistema v enem letu od dokončnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena ne zagotovijo, da začne dejavnost distribucijskega operaterja na njihovem distribucijskem sistemu izvajati distribucijski operater, ki izpolnjuje pogoje iz 72. člena tega zakona, lahko država kot razlastitveni upravičenec začne postopek razlastitve ali omejitve lastninske pravice.

(4) Razlastitev ali omejitev lastninske pravice v primeru iz prejšnjega odstavka je v javno korist.

75. člen

(zagotavljanje storitev prožnosti v distribucijskem sistemu)

(1) Distribucijski operater naroča storitve prožnosti, vključno z upravljanjem prezasedenosti na svojem sistemu, da se izboljša učinkovitost pri obratovanju in razvoju distribucijskega sistema. Distribucijski operater lahko naroča te storitve od agregatorjev, na distribucijski sistem priključenih ponudnikov porazdeljene proizvodnje, prilagajanja odjema ali shranjevanja energije, ter spodbuja ukrepe za energetsko učinkovitost, kadar te storitve na stroškovno učinkovit način zmanjšajo potrebo po nadgradnji ali nadomeščanju elektroenergetskih zmogljivosti ter podpirajo učinkovito in varno obratovanje distribucijskega sistema.

(2) Distribucijski operater te storitve naroča v skladu s preglednimi, nediskriminatornimi in tržno utemeljenimi postopki, razen če agencija na zahtevo distribucijskega operaterja ali po uradni dolžnosti z odločbo ugotovi, da naročanje teh storitev ni gospodarno, ali kadar bi naročanje povzročilo huda izkrivljanja na trgu ali večjo prezasedenost.

(3) Distribucijski operater v preglednem postopku, ki vključuje vse ustrezne uporabnike sistema in sistemskega operaterja, določi specifikacije za naročene storitve prožnosti ter po potrebi za standardizirane tržne proizvode za te storitve vsaj na nacionalni ravni.

(4) K specifikacijam iz prejšnjega odstavka da soglasje agencija.

(5) Specifikacije iz tretjega odstavka tega člena zagotavljajo učinkovito in nediskriminatorno sodelovanje vseh udeležencev na trgu, vključno z udeleženci na trgu, ki ponujajo energijo iz obnovljivih virov, udeleženci na trgu, ki se ukvarjajo s prilagajanjem odjema, upravljavci objektov za shranjevanje energije in agregatorji. Distribucijski operater si izmenjuje vse potrebne informacije ter se usklajuje s sistemskim operaterjem, da zagotovi optimalno rabo virov prožnosti, varno in učinkovito obratovanje sistema ter da se olajša razvoj trga.

(6) Stroški zagotavljanja storitev iz prvega odstavka tega člena, vključno s stroški za potrebne informacijske in komunikacijske tehnologije ter infrastrukturo, so upravičeni stroški distribucijskega operaterja skladno s kriteriji upravičenih stroškov, določenih v splošnem aktu, s katerim agencija predpiše metodologijo za določitev regulativnega okvira.

76. člen

(razvojni načrt distribucijskega sistema)

(1) Distribucijski operater najmanj vsaki dve leti objavi in predloži agenciji pregleden razvojni načrt distribucijskega sistema za naslednjih deset let, skladno z metodologijo iz petega odstavka tega člena. Razvojni načrt mora biti usklajen z NEPN. V primeru spremembe NEPN mora distribucijski operater v devetih mesecih preizkusiti skladnost razvojnega načrta z NEPN in ga po potrebi po postopku iz tega člena spremeniti ali dopolniti.

(2) Razvojni načrt distribucijskega sistema zagotavlja preglednost glede potrebnih srednje- in dolgoročnih storitev prožnosti ter vključuje načrtovane naložbe v naslednjih desetih letih s posebnim poudarkom na glavni distribucijski infrastrukturi, potrebni za priključitev novih proizvodnih zmogljivosti in novih odjemalcev, vključno s polnilnimi mesti za električna vozila. Razvojni načrt sistema vključuje tudi uporabo prilagajanja odjema, energetsko učinkovitost, objekte za shranjevanje energije ali druge vire, ki jih distribucijski operater uporablja kot alternativo širitvi sistema, ter oceno prostih zmogljivosti za priključevanje dodatne razpršene proizvodnje in hranilnikov energije, ki temelji na analizi zmogljivosti v celotnem distribucijskem omrežju. Pri načrtovanju razvoja imajo prednost ukrepi za povečanje energetske učinkovitosti obstoječe električne infrastrukture z uravnavanjem obremenitev, prilagajanjem odjema in nakupom sistemskih storitev vedno, ko lahko zmanjšajo potrebo po novih investicijah v razširitve omrežja oziroma ko predstavljajo stroškovno bolj ali enako učinkovito alternativo širitvi sistema.

(3) Distribucijski operater se o razvojnem načrtu distribucijskega sistema posvetuje z vsemi zadevnimi uporabniki sistema in sistemskim operaterjem. Distribucijski operater objavi rezultate posvetovalnega postopka skupaj z razvojnim načrtom distribucijskega sistema ter rezultate posvetovalnega postopka in razvojni načrt predloži agenciji.

(4) Agencija mora dati soglasje k razvojnemu načrtu distribucijskega sistema in lahko pred odločitvijo o izdaji soglasja zahteva njegove spremembe. O soglasju k razvojnemu načrtu mora agencija odločiti v roku treh mesecev od prejema vloge.

(5) Agencija v splošnem aktu iz petega odstavka 49. člena tega zakona predpiše metodologijo za izdelavo razvojnih načrtov distribucijskega sistema.

77. člen

(vključevanje elektromobilnosti v elektroenergetsko omrežje)

(1) Elektrooperater mora omogočati čim lažjo priključitev javno dostopnih in zasebnih polnilnih mest za električna vozila s funkcijami pametnega polnjenja in funkcijami dvosmernega polnjenja na elektroenergetsko omrežje. Pri tem mora nediskriminatorno sodelovati z vsako fizično in pravno osebo, ki ima v lasti, razvija, vodi ali upravlja polnilna mesta za električna vozila, tudi, kar zadeva priključitev na omrežje.

(2) Elektrooperater ne sme imeti v lasti, razvijati, voditi, upravljati polnilnih mest za električna vozila ali ponujati storitev električnega polnjenja, razen kadar ima v lasti zasebna polnilna mesta, ki so namenjena izključno njegovi lastni uporabi.

78. člen

(odstopanje od prepovedi glede polnilnih mest)

(1) Ne glede na drugi odstavek prejšnjega člena ima lahko elektrooperater v lasti, razvija, vodi, upravlja polnilna mesta za električna vozila ali ponuja storitev električnega

polnjenja tudi, kadar je za celovit razvoj elektromobilnosti v Republiki Sloveniji nujno treba zagotoviti primerno polnilno infrastrukturo za električna vozila tudi na tržno manj zanimivih področjih in so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

a) elektrooperater je izvedel odprt, pregleden in nediskriminatoren razpisni postopek, ki ga je pregledala in odobrila agencija, ter v njem zaradi pomanjkanja ustreznih ponudb ni dodelil drugi osebi pravice, da ima v lasti, da razvija, vodi ali upravlja polnilna mesta oziroma zagotavlja storitve, ali teh storitev ne more zagotoviti po razumnih cenah in pravočasno;

b) agencija je ocenila potrebo po odstopanju in opravila predhodni pregled ustreznosti razpisnega postopka, vključno s pogoji razpisnega postopka, ter izdala odločbo, s katero je odobrila tako odstopanje (v nadaljnjem besedilu tega člena: dovoljenje za odstopanje);

c) elektrooperater polnilna mesta upravlja v skladu z načeli reguliranega dostopa do sistema iz 9. člena tega zakona in ne razlikuje med uporabniki sistema ali vrstami uporabnikov sistema, zlasti ne v korist svojih povezanih podjetij.

(2) Pred izvedbo razpisnega postopka agencija pripravi usmeritve ali razpisne pogoje, da elektrooperaterju pomaga zagotoviti pravičen razpisni postopek.

(3) Agencija redno ali vsaj vsakih pet let opravi javno posvetovanje glede obstoječih polnilnih mest za električna vozila, da bi ocenila potencialno razpoložljivost in interes drugih oseb za vlaganje v tovrstne objekte.

(4) Če javno posvetovanje iz prejšnjega odstavka po oceni agencije pokaže, da so tretje osebe zmožne imeti v lasti, razvijati, upravljati ali voditi polnilna mesta za električna vozila na stroškovno učinkovit način, agencija po uradni dolžnosti začne postopek iz petega odstavka tega člena.

(5) Agencija odvzame dovoljenje za odstopanje v upravnem postopku. Z odločbo o odvzemu dovoljenja, ki se lahko nanaša na vse ali le nekatera polnilna mesta, ki jih ima v lasti, razvija, vodi ali upravlja elektrooperater, agencija določi rok, ki ne sme biti daljši od 18 mesecev, po katerem mora elektrooperater prodati to polnilno mesto oziroma polnilna mesta ali jih prenehati uporabljati.

(6) Če elektrooperater po prizadevanjih do poteka roka iz prejšnjega odstavka ne uspe povrniti preostale vrednosti njegove naložbe v polnilna mesta, se lahko razumno nadomestilo, zlasti za preostalo vrednost njihove naložbe v objekt, v višini amortizacije od neodpisane vrednosti do konca dobe uporabnosti povrne v okviru omrežnine za distribucijski sistem.

79. člen

(sklepanje pogodb o uporabi prožnosti z uporabniki sistema)

(1) Če za določen del distribucijskega omrežja na trgu ne obstaja ustrezna ponudba prožnosti v skladu s 75. členom tega zakona, se distribucijski operater lahko s posebno pogodbo za sodelovanje pri zagotavljanju obratovanja distribucijskega sistema dogovori z uporabniki sistema na tem delu distribucijskega sistema za izvajanje prilagajanja odjema ali proizvodnje z direktnim vodenjem določenih uporabniških naprav, kot so polnilna mesta za električna vozila, toplotne črpalke, električna grela, sončne elektrarne ipd., ter slednjim začasno prekine ali omeji dobavo oziroma odjem električne energije.

(2) K dogovoru iz prejšnjega odstavka lahko distribucijski operater pristopi v primeru, ko je ogroženo varno in zanesljivo obratovanje distribucijskega sistema ali kadar je tako mogoče izboljšati kakovost oskrbe večjega števila končnih odjemalcev.

(3) Sklepanje pogodb iz prvega odstavka tega člena odobri agencija izključno na podlagi izjeme iz drugega odstavka 75. člena tega zakona, in sicer na zahtevo distribucijskega operaterja, ki temelji na analizi stroškov in koristi ter preverljivih informacijah, da za točko prezasedenosti obstaja dovolj razpoložljivih virov prožnosti za celovito zagotavljanje zadevne sistemske storitve, ki niso vključeni v druge programe prilagajanja odjema.

(4) V pogodbi iz prvega odstavka tega člena se distribucijski operater in uporabnik sistema dogovorita najmanj o:

- času trajanja pogodbe, ki je omejena na največ dve leti;
- najdaljšem času trajanja prekinitve ali omejevanja dobave oziroma odjema električne energije;
- načinu prekinitve ali omejevanja dobave oziroma odjema električne energije;
- nadomestilu, ki ga prejema uporabnik sistema ob prekinitvi ali omejevanju dobave oziroma odjema električne energije, in morebitnih drugih ugodnostih, ki jih je deležen uporabnik sistema za pripravljenost sodelovanja pri zagotavljanju obratovanja distribucijskega sistema.

(5) Nadomestilo iz četrte alineje prejšnjega odstavka mora biti zamejeno z metodologijo distribucijskega operaterja, ki jo določi v aktu iz 136. člena tega zakona in mora preprečevati tržne špekulacije.

(6) Za morebitno povrnitev stroškov dobaviteljev za nedobavljeno energijo se smiselno uporabijo določbe pravil iz prve alineje četrtega odstavka 94. člena tega zakona.

2. ODDELEK: LOČEVANJE DISTRIBUCIJSKIH OPERATERJEV

80. člen

(funkcionalna ločitev)

(1) Če je distribucijski operater sestavni del vertikalno integriranega podjetja, mora biti neodvisen od drugih dejavnosti, ki niso povezane z distribucijo glede pravne oblike, organizacije, sprejemanja odločitev in informacijskega sistema.

(2) Ta zahteva ne predstavlja obveznosti po lastniškem ločevanju nad sredstvi distribucijskega sistema od vertikalno integriranega podjetja.

(3) Določbe 81. in 82. člena tega zakona se ne uporabljajo za distribucijskega operaterja, ki ima manj kot 1000 priključenih odjemalcev. V tem primeru mora distribucijski operater zagotoviti, da vertikalno integrirana podjetja nimajo prednostnega dostopa do podatkov za izvajanje svojih dobavnih dejavnosti.

81. člen

(zahteve glede ločitve dejavnosti)

(1) Dejavnost distribucijskega operaterja mora distribucijski operater izvajati v ločeni pravni osebi, ki ne opravlja druge dejavnosti.

(2) Če je distribucijski operater sestavni del vertikalno integriranega podjetja, mora biti poleg zahteve iz prejšnjega odstavka neodvisen od drugih dejavnosti, ki niso povezane z distribucijo, tudi glede organizacije in sprejemanja odločitev. V ta namen mora zagotoviti izvajanje najmanj naslednjih ukrepov:

a) osebe, ki so odgovorne za upravljanje distribucijskega operaterja, ne smejo sodelovati v organih integriranega elektroenergetskega podjetja, ki so posredno ali neposredno odgovorni za tekoče operacije proizvodnje, prenosa in dobave električne energije;

b) poklicni interesi oseb, pristojnih za upravljanje distribucijskega operaterja, se upoštevajo na način, ki zagotavlja njihovo sposobnost za neodvisno delovanje;

c) distribucijski operater mora imeti, neodvisno od integriranega elektroenergetskega podjetja, dejanske pravice sprejemanja odločitev glede sredstev, potrebnih za obratovanje, vzdrževanje in razvoj omrežja.

(3) Za izpolnjevanje nalog iz točke c) prejšnjega odstavka mora imeti distribucijski operater iz prejšnjega odstavka na voljo tudi potrebne človeške, tehnične, finančne in fizične vire. Matično podjetje potrjuje letni finančni načrt ali drug enakovreden instrument distribucijskega operaterja, določa omejitve zadolževanja distribucijskega operaterja kot hčerinskega podjetja ter ohranja pravice do ekonomskega nadzora in nadzora upravljanja v zvezi z donosom sredstev v hčerinskem podjetju. Matično podjetje ne sme dajati navodil v zvezi z vsakodnevnim poslovanjem ali s posameznimi odločitvami o gradnji ali nadgradnji distribucijskih vodov, ki ne presegajo omejitev v potrjenem finančnem načrtu ali v drugem enakovrednem instrumentu.

(4) Distribucijski operater iz drugega odstavka tega člena mora oblikovati program za doseganje skladnosti, ki določa ukrepe za preprečevanje diskriminatornega ravnanja in zagotavlja ustrezen nadzor nad izvajanjem programa. Program za doseganje skladnosti določa posebne obveznosti, ki jih morajo zaposleni izpolniti za uresničitev tega cilja. Program za doseganje skladnosti mora vsebovati tudi posebne ukrepe za preprečitev diskriminatornega dostopa do podatkov naprednega merjenja iz 28. člena tega zakona. K programu za doseganje skladnosti mora distribucijski operater pred začetkom njegove veljavnosti pridobiti soglasje agencije.

(5) Distribucijski operater iz drugega odstavka tega člena mora imeti nadzornika za skladnost, ki mora biti popolnoma neodvisen od distribucijskega operaterja ter mora imeti dostop do vseh informacij distribucijskega operaterja in morebitnih povezanih podjetij, ki jih potrebuje za izpolnjevanje svojih nalog. Ukrepi za zagotovitev neodvisnosti nadzornika za skladnost in učinkovitosti njegovega nadzora morajo biti določeni v programu za doseganje skladnosti.

(6) Oseba ali organ, odgovoren za nadzor nad programom za doseganje skladnosti, pošlje agenciji letno poročilo o sprejetih ukrepih, ki se objavi.

82. člen

(preprečevanje izkrivljanja konkurence)

(1) Če je distribucijski operater del vertikalno integriranega podjetja, mora agencija spremljati dejavnosti distribucijskega operaterja, da vertikalne integracije ne izrablja za izkrivljanje konkurence.

(2) Vertikalno integrirani distribucijski operaterji ne smejo z dejavnostmi na področju komuniciranja in trženja znamke ustvarjati zmede v zvezi z ločeno identiteto dela vertikalno integriranega podjetja, ki se ukvarja z dobavo.

83. člen

(lastništvo naprav za shranjevanje električne energije)

(1) Distribucijski operater ali oseba, na katero je distribucijski operater prenesel pooblastila skladno s tretjim in četrtim odstavkom 69. člena tega zakona, ne sme imeti v lasti, razvijati, voditi ali upravljati naprav za shranjevanje energije.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek ima lahko distribucijski operater ali lastnik elektrodistribucijskega omrežja v lasti, razvija, vodi ali upravlja naprave za shranjevanje energije, kadar je ta naprava popolnoma integriran omrežni element in je agencija k temu dala predhodno soglasje.

3. ODDELEK: ZAUPNOST PODATKOV ZA DISTRIBUCIJSKEGA OPERATERJA

84. člen

(zahteve glede zaupnosti podatkov)

(1) Distribucijski operater je dolžan varovati zaupnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih pridobi med izvajanjem svoje poslovne dejavnosti, in preprečiti, da bi se poslovno koristni podatki o njegovih dejavnostih razkrili na diskriminatoren način.

(2) Distribucijski operater v zvezi s prodajo ali nabavo električne energije prek povezanih podjetij ne sme zlorabljati poslovno občutljivih podatkov, pridobljenih od tretjih oseb, pri izvajanju dejavnosti distribucijskega operaterja.

(3) Določbe tega člena ne posegajo v dolžnost razkritja podatkov agenciji in pristojnim organom.

4. ODDELEK: OPERATER KOMBINIRANEGA SISTEMA

85. člen

(operater kombiniranega sistema)

Ne glede na 80. člen tega zakona lahko ista pravna ali fizična oseba hkrati opravlja dejavnost sistemskega operaterja in dejavnost distribucijskega operaterja, če deluje v skladu s 50., 51., 52., 54. in 55. členom tega zakona.

5. ODDELEK: ZAPRTI DISTRIBUCIJSKI SISTEMI

86. člen

(splošna določba)

Distribucija električne energije znotraj malih in zaprtih sistemov za distribucijo električne energije, ki so v skladu z Energetskim zakonom (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE in 121/21 – ZSROVE; v nadaljnjem besedilu: EZ-1) pridobili status zaprtega distribucijskega sistema, se ne opravlja kot gospodarska javna služba dejavnost operaterja distribucijskega sistema iz 69. člena tega zakona ter se zanje uporabljajo določbe 87. do 93. člena tega zakona.

87. člen

(pogoji za ohranitev statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Sistem za distribucijo električne energije, ki je s skupnim prevzemno-predajnim mestom priključen neposredno na prenosni sistem in je namenjen distribuciji električne energije na geografsko zaokroženem industrijskem ali poslovnem območju ali območju za skupne storitve, ter ki praviloma ne oskrbuje gospodinjskih odjemalcev, ohrani status zaprtega distribucijskega sistema z dovoljenjem agencije, če:

- so iz posebnih tehničnih ali varnostnih razlogov operacije ali proizvodni procesi končnih odjemalcev tega sistema integrirani ali
- sistem distribuira električno energijo predvsem lastniku ali operaterju sistema ali njegovim povezanim podjetjem. Ta pogoj je izpolnjen, če vsaj 80 % vsote letno porabljene in proizvedene energije odpade na lastnika sistema in njegova povezana podjetja.

(2) Če sistem za distribucijo električne energije iz prejšnjega odstavka postransko uporablja majhno število gospodinjskih odjemalcev, ki so v zaposlitvenem ali drugačnem razmerju z lastnikom tega omrežja, to ne onemogoča statusa zaprtega distribucijskega sistema.

88. člen

(dovoljenje o podaljšanju statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Agencija izda dovoljenje o podaljšanju statusa zaprtega distribucijskega sistema na podlagi zahteve lastnika tega sistema ali druge osebe, ki bo upravljala zaprt distribucijski sistem (v nadaljnjem besedilu: operater zaprtega distribucijskega sistema).

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se izda za obdobje 10 let.

(3) Dovoljenje o podaljšanju statusa zaprtega distribucijskega sistema mora poleg sestavin, ki so z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, predpisane za pisne odločbe, v izreku vsebovati tudi opredelitev zaokroženega geografskega območja, ki je jasno ločeno od preostalega območja.

(4) V postopku izdaje dovoljenja se lahko distribucijski operater, ki opravlja to dejavnost na geografskem območju, kjer je zaprt distribucijski sistem, kot stranski udeleženec udeležuje postopka.

(5) Agencija na zahtevo operaterja zaprtega distribucijskega sistema podaljša dovoljenje vsakokrat za 10 let, če so izpolnjeni vsi pogoji, ki so ob izteku veljavnosti dovoljenja predpisani za ohranitev statusa zaprtega distribucijskega sistema.

89. člen

(posledice statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Sistemski operater mora operaterju zaprtega distribucijskega sistema pod pogoji iz tega zakona omogočiti dostop do prenosnega sistema skladno s tem zakonom.

(2) Operater zaprtega distribucijskega sistema ima enake pravice in obveznosti ter odgovornosti, kot jih ima po tem zakonu in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktih distribucijski operater, razen izjem, ki jih z odločbo odobri agencija skladno z 90. členom tega zakona.

(3) Status zaprtega distribucijskega sistema ni ovira, da se končnemu odjemalcu, ki je na geografsko zaokroženem območju, na njegovo zahtevo skladno s tem zakonom omogoči dostop do distribucijskega sistema ali do prenosnega sistema.

90. člen

(izjeme operaterja zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Agencija lahko na zahtevo operaterja zaprtega distribucijskega sistema odloči, da:

- operaterju zaprtega distribucijskega sistema ni treba kupovati električne energije, ki jo potrebuje za pokritje izgub energije in rezervne zmogljivosti v svojem sistemu, po preglednih, nediskriminatornih in tržno zasnovanih postopkih;

- agencija ne določa omrežnine na področju zaprtega distribucijskega sistema.

(2) Ne glede na odločbo iz prejšnjega odstavka, agencija določi omrežnino na podlagi zahteve uporabnika zaprtega distribucijskega sistema.

(3) Agencija v splošnem aktu določi kriterije za določanje omrežnine v zaprtih distribucijskih sistemih, pri tem pa mora uporabljati metodologijo iz akta o določitvi regulativnega okvira iz 109. člena tega zakona.

91. člen

(prenos dovoljenja na drugo osebo)

(1) Operater zaprtega distribucijskega sistema lahko prenese dovoljenje o pridobitvi statusa ali o podaljšanju statusa zaprtega distribucijskega sistema na novega operaterja zaprtega distribucijskega sistema z dovoljenjem agencije.

(2) Dovoljenje iz prejšnjega odstavka se izda na zahtevo prenosnika ali prevzemnika dovoljenja, v kateri mora biti izkazano, da:

- prevzemnik izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti operaterja zaprtega distribucijskega sistema;

- sta prenosnik in prevzemnik uredila vsa razmerja z odjemalci v zvezi s prenosom dovoljenja.

92. člen

(razlogi za odvzem statusa zaprtega distribucijskega sistema)

(1) Agencija z odločbo odvzame status zaprtega distribucijskega sistema na zahtevo operaterja zaprtega distribucijskega sistema, sistemskega operaterja, distribucijskega operaterja ali po uradni dolžnosti, če niso več izpolnjeni pogoji za status zaprtega distribucijskega sistema iz tega zakona.

(2) Operater zaprtega distribucijskega sistema mora vsako spremembo izpolnjevanja pogojev iz 87. člena tega zakona nemudoma sporočiti agenciji.

93. člen

(posledice prenehanja statusa zaprtega distribucijskega sistema)

Po prenehanju dovoljenja o pridobitvi statusa zaprtega distribucijskega sistema, ali če je bila zahteva za podaljšanje dovoljenja pravnomočno zavrnjena ali po pravnomočnosti odločbe o odvzemu statusa zaprtega distribucijskega sistema, se za ureditev razmerij med lastnikom zaprtega distribucijskega sistema in operaterjem distribucijskega sistema, na območju katerega je zaprt distribucijski sistem, uporabi 73. člen tega zakona.

VI. POGLAVJE: DEJAVNOST OPERATERJA TRGA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO

94. člen

(gospodarska javna služba operater trga)

(1) Dejavnost operaterja trga z električno energijo je obvezna državna gospodarska javna služba.

(2) Gospodarska javna služba dejavnost operaterja trga z električno energijo obsega:

- upravljanje bilančne sheme trga z električno energijo;

- evidentiranje pogodb o članstvu v bilančni shemi, obratovalnih napovedi in zaprtih pogodb;

- organiziranje platforme operaterja trga za izravnalno energijo;

- izvajanje bilančnega obračuna;

- izvajanje obračuna in poravnave poslov, povezanih z nalogami iz prejšnjih alinej;

- zbiranje, analizo in objavo podatkov z namenom zagotavljanja preglednosti delovanja trga z električno energijo.

(3) Operater trga mora svoje dejavnosti opravljati tako, da omogoča pošteno, nediskriminatorno in pregledno delovanje trga.

(4) Operater trga za izvajanje gospodarske javne službe po javnem pooblastilu izdaja naslednje predpise:

- pravila za delovanje trga z električno energijo, ki jih izda po predhodnem usklajevanju s sistemskim operaterjem in za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje agencije;

- pravila za organiziranje platforme operaterja trga za izravnalno energijo, ki jih izda po predhodnem usklajevanju s sistemskim operaterjem in za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje agencije.

(5) Kadar terjatve oseb v okviru izvajanja dejavnosti iz drugega odstavka tega člena preidejo na operaterja trga ter ta prevzame denarne obveznosti teh oseb zaradi pobotanja vzajemnih denarnih terjatev in obveznosti, se v stečajnem postopku nad temi osebami ne uporabljajo določbe predpisa, ki ureja stečajni postopek o nedovoljenosti pobota terjatev ob začetku stečajnega postopka in prepovedi pobota terjatev stečajnega dolžnika, nastalih po začetku stečajnega postopka.

(6) Prejšnji odstavek se uporablja tudi za terjatve oseb, ki v okviru izvajanja dejavnosti energetske borze in kliringa borznih poslov preidejo na izvajalca te dejavnosti in slednji prevzame denarne obveznosti teh oseb zaradi pobotanja vzajemnih denarnih terjatev in obveznosti.

(7) Izvajalci energetskih dejavnosti so operaterju trga dolžni omogočiti sproten in neomejen dostop do podatkov, ki jih operater trga potrebuje za izvajanje nalog v okviru gospodarske javne službe operaterja trga. Vrste podatkov in način dostopa se uredijo s predpisi iz četrtega odstavka tega člena.

(8) Pred sprejetjem pravil za delovanje trga z električno energijo iz četrtega odstavka tega člena mora operater trga omogočiti javno obravnavo predloga pravil v trajanju najmanj en mesec in predlagati rok za njihovo izvedbo. V okviru javne obravnave mora omogočiti sprejemanje pripomb in predlogov.

95. člen

(financiranje gospodarske javne službe)

(1) Dejavnost operaterja trga z električno energijo se financira iz:

- prispevka za delovanje operaterja trga;

- plačil članov bilančne sheme za evidentiranje zaprtih pogodb;

- iz drugih plačil uporabnikov za uporabo storitev gospodarske javne službe.

(2) Prispevek za delovanje operaterja trga je namenjen pokrivanju stroškov operaterja trga, ki se nanašajo na opravljanje nalog gospodarske javne službe. Prispevek plačujejo končni odjemalci po posameznem prevzemno-predajnem mestu glede na prevzeto delovno električno energijo (kWh). Končni odjemalec plačuje prispevek kot posebno postavko

na mesečnem računu za omrežnino. Oseba, ki prejme prispevek skupaj s plačilom računa, ga mora nemudoma in brezplačno prenesti v korist operaterja trga.

(3) K plačilu za evidentiranje zaprtih pogodb iz druge alineje prvega odstavka tega člena so zavezani člani bilančne sheme, ki v zaprtih pogodbah nastopajo kot prodajalci, razen izvajalcev gospodarske javne službe iz 45., 69. in 94. člena tega zakona ter energetske borze. Plačila članov bilančne sheme so odvisna od obsega evidentiranih zaprtih pogodb brez upoštevanja zaprtih pogodb za uvoz električne energije.

(4) Višino virov financiranja iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena določi vlada ob upoštevanju obsega del posameznih vrst nalog operaterja trga ter upravičenih stroškov poslovanja skladno z načeli racionalnosti in učinkovitosti poslovanja. Ob tem vlada upošteva predviden obseg stroškov, ki se razdelijo na posamezne prispevke. Če viri financiranja v posameznem obdobju presežejo stroške, se to upošteva ob naslednji spremembi višine virov.

96. člen

(izključna pravica)

(1) Za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z električno energijo Republika Slovenija kot koncedent podeli koncesijo enemu operaterju trga za celotno območje Republike Slovenije.

(2) Za koncesijo iz prejšnjega odstavka se ne plačuje koncesijska dajatev ali drugo plačilo, ki bi bilo z njo po učinku izenačeno.

97. člen

(način podelitve koncesije)

(1) Koncesijski akt za koncesijo za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga električne energije sprejme vlada skladno z določbami zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

(2) Koncesijsko pogodbo sklene vlada z gospodarsko družbo, ki izpolnjuje pogoje za notranjega izvajalca po prvem do petem odstavku 13. člena Zakona o nekaterih koncesijskih pogodbah (Uradni list RS, št. 9/19).

98. člen

(vloge na trgu električne energije)

(1) Udeleženci na trgu poslujejo z električno energijo na naslednji način:

- proizvajalec: prodaja v svojem imenu po odprti pogodbi;
- končni odjemalec: kupuje v svojem imenu po odprti pogodbi;
- dobavitelj: prodaja končnim odjemalcem ali kupuje od proizvajalcev po odprti pogodbi;
- neodvisni agregator: opravlja dejavnosti agregiranja in hkrati ni dobavitelj odjemalca oziroma proizvajalca;

- trgovec: kupuje in prodaja električno energijo po zaprti pogodbi.

(2) Posamezna pravna ali fizična oseba lahko ob izpolnjevanju zakonskih pogojev hkrati posluje z električno energijo v več različnih vlogah iz prejšnjega odstavka. To zajema tudi agregatorje, aktivne odjemalce z objekti za shranjevanje ali brez, energetske skupnosti in skupnosti na področju obnovljivih virov energije. Vloge se podrobneje opredelijo v predpisu iz prve alineje četrtega odstavka 94. člena tega zakona

(3) Pri operaterju trga se količinsko in terminsko evidentirajo vse sklenjene zaprte pogodbe, potrebne za oskrbo z električno energijo na celotnem območju Republike Slovenije, vključno z zaprtimi pogodbami z uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti, najmanj enkrat dnevno za naslednji dan. Evidentirajo oziroma posredujejo se tudi obratovalne napovedi in potrebni podatki za izvajanje nalog iz 22. in 99. člena tega zakona.

99. člen

(bilančna shema)

(1) Trg z električno energijo je hierarhično urejen v bilančno shemo, v kateri so razmerja med člani bilančne sheme ter vodenje bilanc prilivov in odlivov članov bilančne sheme enolično določena s pogodbami o članstvu v bilančni shemi. Članstvo v bilančni shemi in njena struktura sta določena z bilančnimi pogodbami in pogodbami o izravnavi, ki so podrobneje urejene s predpisom iz prve alineje četrtega odstavka 94. člena tega zakona.

(2) V bilančno shemo se posamezna fizična ali pravna oseba vključi kot član bilančne sheme le z eno bilančno pogodbo ali eno pogodbo o izravnavi, razen izvajalcev gospodarske javne službe iz 45., 69. in 94. člena tega zakona, ki lahko za potrebe transparentnega in ekonomsko učinkovitejšega izvajanja posameznih nalog iz obsega gospodarske javne službe poleg obvezne ustanovitve lastne bilančne skupine oblikujejo ločene bilančne skupine ali podskupine. S pravili za delovanje trga z električno energijo iz prve alineje četrtega odstavka 94. člena tega zakona se določijo posebni statusi članov bilančne sheme, ki izvajajo gospodarsko javno službo po tem zakonu.

(3) Operater trga mora bilančni obračun voditi na način in v rokih, ki ne pomenijo ovire za pravico končnega odjemalca, da se zamenjava dobavitelja izvede v roku iz tretjega odstavka 18. člena tega zakona.

(4) Udeleženci trga, ki želijo aktivno poslovati na trgu ter s tem prevzeti odgovornost za izravnavo odstopanj in finančno poravnavo bilančnega obračuna v primeru neizravnane bilance, se morajo uvrstiti v bilančno shemo.

(5) Operater trga s sklenitvijo bilančne pogodbe z udeležencem trga oziroma na podlagi pogodbe o izravnavi uvrsti v bilančno shemo tistega udeleženca trga, ki izpolnjuje pogoje, določene v pravilih za delovanje trga z električno energijo iz četrtega odstavka 94. člena tega zakona.

(6) Članstvo v bilančni shemi preneha s prenehanjem veljavnosti bilančne pogodbe ali pogodbe o izravnavi.

(7) Za namene upravljanja bilančne sheme, vpisa podatkov o pravnih poslih in drugih razmerjih, ki vplivajo na bilanco prilivov in odlivov članov bilančne sheme, operater trga na podlagi druge alineje drugega odstavka 94. člena tega zakona vzpostavi in vodi evidenco, ki obsega najmanj naslednje podatke o:

- pogodbah o članstvu v bilančni shemi,

- obratovalnih napovedih,

- zaprtih pogodbah ter

- obstoju in uporabi pravic uporabe čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

(8) Zaprta pogodba se lahko sklene le med dvema članoma bilančne sheme, razen zaprtih pogodb z uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti, pri katerih je ena izmed strank član bilančne sheme, druga pa udeleženec tujega trga.

(9) Odprta pogodba se lahko sklene le med članom bilančne sheme in pravno ali fizično osebo, ki je upravičena skleniti odprto pogodbo, povezano s prevzemno-predajnim mestom v Republiki Sloveniji, ki je predmet pogodbe. V odprtih pogodbah in zaprtih pogodbah z uporabo čezmejnih prenosnih zmogljivosti lahko na obeh straneh nastopa ista pravna ali fizična oseba.

(10) Dejanska realizacija merilne točke se upošteva v bilanci člana bilančne sheme, ki mu merilna točka pripada.

(11) Operater trga v pravilih iz četrtega odstavka 94. člena tega zakona opredeli tudi način izračuna bilance za neodvisnega agregatorja. Če analiza stroškov in koristi, ki jo izvede operater trga, pokaže smiselnost nadgradnje osnovnega modela, operater trga predpiše tudi mehanizem kontrole kakovosti napovedi v okviru storitev prožnosti oziroma prenos količin ter finančno nadomestilo v višini ocenjenih neto stroškov za dobavitelje, ki so neposredno prizadeti zaradi agregatorjevih posegov v obratovanje dobavitelju bilančno pripadajočih merilnih točk oziroma prevzemno-predajnih mest. V takem primeru mora predpisati tudi način financiranja nadomestila dobaviteljem oziroma način vrednotenja odstopanj pri kakovosti napovedi, kar je lahko urejeno integralno v procesu bilančnega obračuna. V primeru uporabe virov prožnosti za namene sistemskih storitev zahteve glede mehanizma kontrole kakovosti napovedi določi elektrooperater.

100. člen

(vzajemnost)

Operater trga lahko zavrne ali omeji vključitev v bilančno shemo zaradi vzajemnosti. Operater trga lahko odloči, da se ta pravica ne podeli pravni osebi, ustanovljeni v državi, ki ni članica Evropske unije, v kateri nimajo vsi odjemalci pravice do proste izbire dobavitelja. Operater trga lahko takemu dobavitelju prepove dobavo tistim odjemalcem v Republiki Sloveniji, ki ne bi mogli kupovati električne energije od dobavitelja po lastni izbiri v državi, kjer je dobavitelj ustanovljen.

101. člen

(tržni plan in vozni red)

(1) Vsaka zaprta pogodba mora biti evidentirana pri operaterju trga na način, določen s pravili za delovanje trga z električno energijo iz prve alineje četrtega odstavka 94. člena tega zakona. Operater trga na podlagi količin prodane in kupljene električne energije v evidentiranih zaprtih pogodbah izračunava tržni plan članov bilančne sheme, ki je osnova za bilančni obračun.

(2) Obratovalno napoved oddaje ali odjema vsake merilne točke mora odgovorni bilančne skupine, čigar bilančni skupini ali bilančni podskupini oziroma hierarhično nižji bilančni podskupini merilna točka pripada, dnevno napovedati operaterju trga na način, določen s pravili za delovanje trga z električno energijo iz prve alineje četrtega odstavka 94. člena tega zakona.

(3) Število merilnih točk, ki pripadajo članu bilančne sheme, ni omejeno.

(4) Operater trga na podlagi evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi sestavi okvirni vozni red prenosnega in distribucijskega omrežja. Sistemski operater izdela končni vozni red tako, da v okvirni vozni red doda rešitve morebitnih tehničnih ovir in sistemskih storitev ter ga takoj posreduje v vednost operaterju trga. Končni vozni red je osnova za obratovanje prenosnega sistema in izvajanje izravnalnega trga.

102. člen

(izravnalni trg)

(1) Proizvajalci in odjemalci lahko sodelujejo na izravnalnem trgu glede na tehnične parametre njihovih naprav ter druge relevantne lastnosti in okoliščine. Način sodelovanja proizvodnih in porabniških enot na izravnalnem trgu podrobneje uredi sistemski operater na podlagi 5. točke drugega odstavka 45. člena tega zakona.

(2) Del izravnalne energije lahko sistemski operater kupi oziroma proda na nacionalni platformi operaterja trga za izravnalno energijo iz tretje alineje drugega odstavka 94. člena tega zakona.

(3) Operater trga lahko preneha z izvajanjem platforme iz prejšnjega odstavka na podlagi soglasja agencije zaradi integracije v skupne evropske platforme, pri čemer mora zaprtje napovedati vsaj šest mesecev vnaprej.

103. člen

(poravnava in presežek bilančnega obračuna)

(1) Operater trga izvaja obračun in finančno poravnavo bilančnega obračuna odgovornih bilančnih skupin.

(2) Presežki prihodkov nad odhodki iz bilančnega obračuna so namenjeni zavarovanju in kritju tveganj operaterja trga ter jih operater trga vodi na posebnem računu. Določitev višine potrebnih sredstev za namene zavarovanja in kritja tveganj operaterja trga se podrobneje uredi s pravili za delovanje trga z električno energijo iz prve alineje četrtega odstavka 94. člena tega zakona.

(3) Sredstva, ki presegajo namene iz prejšnjega odstavka, se prerazporedijo skladno s pravili iz prve alineje četrtega odstavka 94. člena tega zakona. Če način prerazporeditve ni določen, sredstva prerazporedi agencija.

(4) Sistemski operater posreduje operaterju trga podatke o dejanjih izravnave elektroenergetskega sistema Republike Slovenije, iz katerih izvirajo stroški izravnave odstopanj, tako da sta razvidna namen nakupa oziroma prodaje električne energije in izvor oziroma ponor električne energije.

104. člen

(pravila za izmenjavo podatkov)

(1) Za zagotovitev učinkovitega izvajanja nalog iz 65., 75. in 99. člena tega zakona operater trga v pravilih za delovanje trga električno energijo iz četrtega odstavka 94. člena tega zakona določi pravila za izmenjavo podatkov.

(2) Pri pripravi pravil iz prejšnjega odstavka se upoštevajo:

- izmenjava in hramba podatkov o trgovanju, ki podpira učinkovito upravljanje procesov obračuna izvajanja storitev prožnosti in z njimi povezanih odstopanj;
- integracija podatkov z vseh trgov električne energije in enotne vstopne točke nacionalnega podatkovnega vozlišča;
- izmenjava podatkov v časovnih okvirih, ki podpirajo učinkovito načrtovanje obratovanja celotnega sistema, vključno s koordiniranim preprečevanjem in odpravljanjem prezasedenosti v distribucijskem in prenosnem omrežju, ter
- učinkovito upravljanje sistema.

(3) Izmenjava podatkov mora temeljiti na uporabi odprtih standardov in biti skladna s splošnim aktom, ki ga izda agencija na podlagi četrtega odstavka 448. člena EZ-1.

VII. POGLAVJE: LOČEVANJE IN PREGLEDNOST RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

105. člen

(revidiranje in objava letnih računovodskih izkazov)

(1) Elektroenergetska podjetja morajo ne glede na lastništvo ali pravno obliko pripraviti in objaviti letne računovodske izkaze v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Elektrooperater, najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona morajo ne glede na velikost pripraviti, revidirati in javno objaviti revidirane letne računovodske izkaze in letno poročilo na način, ki ga določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, za velike družbe.

(3) Elektrooperater, najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona predložijo agenciji nerevidirano letno poročilo v treh mesecih po preteku koledarskega leta, revidirano letno poročilo in revizorjevo poročilo pa v osmih dneh od prejema revizorjevega poročila oziroma najpozneje v šestih mesecih po izteku koledarskega leta.

(4) Pri reviziji letnih računovodskih izkazov se zlasti preveri upoštevanje zahtev iz 82. člena tega zakona glede preprečevanja izkrivljanja konkurence, zlasti izogibanja diskriminaciji in navzkrižnemu subvencioniranju, ter zahtev iz četrtega in petega odstavka 113. člena tega zakona glede izkazovanja ugotovljenih odstopanj od regulativnega okvira.

(5) Elektroenergetska podjetja, ki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, niso zavezana objavljati letnih računovodskih izkazov, morajo njihovo kopijo hraniti na sedežu, tako da je dostopna javnosti.

106. člen

(ločene dejavnosti)

(1) Elektroenergetska podjetja morajo skladno z računovodskimi standardi voditi ločene računovodske evidence ter v pojasnilih k računovodskim izkazom razkriti ločene računovodske izkaze za prenosne in distribucijske dejavnosti, kot bi se to od njih zahtevalo, če bi te dejavnosti opravljala ločena podjetja.

(2) Če elektroenergetska podjetja opravljajo druge elektroenergetske dejavnosti, ki niso prenosne ali distribucijske, morajo tudi za te dejavnosti voditi ločene računovodske evidence in v pojasnilih k računovodskim izkazom razkriti računovodske izkaze skladno s prejšnjim odstavkom.

(3) Elektroenergetska podjetja morajo v pojasnilih k računovodskim izkazom izkazati prihodke in stroške iz najemnine prenosnega ali distribucijskega sistema.

(4) Če opravljajo elektroenergetska podjetja tudi dejavnosti, ki niso elektroenergetske dejavnosti, lahko vodijo zbirne računovodske evidence in v pojasnilih k računovodskim izkazom razkrijejo računovodske izkaze za te dejavnosti skladno s prvim odstavkom tega člena.

(5) Za ločene računovodske izkaze iz prvega in drugega odstavka tega člena se štejeta bilanca stanja in izkaz poslovnega izida.

(6) Elektroenergetska podjetja, na katera se nanaša zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje dejavnosti, so dolžna voditi računovodske evidence in izkaze tudi po navedenem zakonu, če to ni v nasprotju s tem zakonom.

107. člen

(sodila za razporejanje po dejavnostih in prikaz poslov s povezanimi družbami)

(1) Elektroenergetska podjetja morajo v notranjih aktih opredeliti sodila za razporejanje neposrednih in posrednih sredstev in obveznosti, stroškov ter odhodkov in prihodkov, ki jih upoštevajo pri vodenju ločenih računovodskih evidenc in pri sestavi ločenih računovodskih izkazov za energetske dejavnosti.

(2) Ista sodila se uporabljajo dosledno vsako poslovno leto.

(3) Sodila iz prvega odstavka tega člena se lahko spremenijo samo izjemoma, pri čemer morajo biti razlogi za tako spremembo utemeljeni.

(4) Če elektrooperater ali najemodajalec in vzdrževalec iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona spremenijo sodila, morajo pred spremembo sodil pridobiti pozitivno mnenje agencije glede utemeljenosti razloga spremembe sodil v povezavi s preprečevanjem navzkrižnega subvencioniranja med dejavnostmi prenosa, distribucije, drugimi elektroenergetskimi dejavnostmi in dejavnostmi, ki niso elektroenergetske dejavnosti.

(5) V letnem poročilu morajo elektrooperaterji, najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona razkriti utemeljen razlog spremembe sodil ter finančno ovrednotiti učinke teh sprememb.

(6) Elektroenergetska podjetja morajo v letnem poročilu razkriti vse posle, opravljene s povezanimi podjetji, katerih posamična vrednost presega 100.000 eurov.

(7) Elektroenergetska podjetja morajo v letnem poročilu skupaj z ločenimi računovodskimi izkazi za energetske dejavnosti, za katere se zahteva ločeno razkrivanje, v celoti razkriti tudi sodila iz prvega odstavka tega člena. Ustreznost sodil in pravilnost njihove uporabe mora revizor letno revidirati ter o tem pripraviti posebno poročilo.

(8) Agencija nadzira ustreznost sodil in pravilnost njihove uporabe skladno z določbami zakona, ki ureja agencijo.

108. člen

(pravica do vpogleda v računovodske izkaze)

(1) Agencija ima pravico do vpogleda v računovodske izkaze elektroenergetskih podjetij, vodenih skladno s 105., 106. in 107. členom tega zakona, če je to potrebno za opravljanje njenih nalog.

(2) Če elektroenergetsko podjetje ne omogoči vpogleda v svoje računovodske izkaze, opravi agencija vpogled po določbah zakona, ki ureja agencijo.

(3) Agencija je dolžna varovati zaupnost poslovno občutljivih podatkov, ki jih pridobi z vpogledom v računovodske izkaze. Ta določba ne preprečuje agenciji, da posreduje podatke pristojnemu državnemu organu, organu lokalne skupnosti ali nosilcu javnih pooblastil, če jih ta v skladu z zakonom potrebuje za izvrševanje svojih pristojnosti.

VIII. POGLAVJE: OMREŽNINA

1. ODDELEK: REGULATIVNI OKVIR

109. člen

(metodologija za določitev regulativnega okvira)

(1) Uporabnik sistema je dolžan za uporabo elektroenergetskega sistema plačati omrežnino, ki je eden izmed virov, namenjenih pokrivanju upravičenih stroškov elektrooperaterjev. Upravičene stroške elektrooperaterjev, omrežnino in druge vire za pokrivanje teh stroškov določi agencija v regulativnem okviru.

(2) Agencija s splošnim aktom predpiše metodologijo za določitev regulativnega okvira na način, ki spodbuja učinkovitost elektrooperaterjev in uporabe sistema, raziskave in inovacije ter naložbe v nove oziroma inovativne tehnologije. Agencija pri določitvi metodologije izhaja iz metode reguliranega letnega prihodka in reguliranih omrežnin elektrooperaterja, ki operaterju zagotavlja pokritje vseh letnih upravičenih stroškov, vključno z reguliranim donosom.

(3) Na podlagi splošnega akta iz prejšnjega odstavka se pred začetkom regulativnega obdobja v postopku določanja regulativnega okvira določijo načrtovani elementi regulativnega okvira, po preteku posameznega leta regulativnega obdobja pa se v postopku ugotavljanja odstopanj od regulativnega okvira določijo priznani elementi regulativnega okvira.

(4) Agencija s splošnim aktom iz drugega odstavka tega člena podrobneje predpiše:

- trajanje regulativnega obdobja;
- vrste elementov regulativnega okvira;
- kriterije za določitev posameznih elementov regulativnega okvira;
- način izračunavanja posameznih elementov regulativnega okvira;
- vrste upravičenih stroškov, vključno z reguliranim donosom, kriterije za njihovo ugotavljanje in način njihovega določanja;
- pravila in način ugotavljanja odstopanj od regulativnega okvira ter način upoštevanja ugotovljenih odstopanj;
- parametre posameznih dimenzij kakovosti, njihove referenčne vrednosti ter načine in standarde njihovega izračunavanja;
- pravila za izračunavanje vpliva kakovosti na upravičene stroške;
- minimalne standarde kakovosti različnih storitev elektrooperaterjev in
- višino nadomestila ter način in roke za plačilo nadomestila iz tretjega odstavka 122. člena tega zakona.

(5) Agencija s splošnim aktom iz drugega odstavka tega člena za prevzemno-predajna mesta, prek katerih so neposredno priključene na omrežje črpalne hidroelektrarne, ki prevzeto električno energijo namenjajo izključno za poznejšo pretvorbo shranjene energije v električno energijo, določi oprostitev plačevanja omrežnine za prenosni in distribucijski sistem za obdobje najmanj 12 let od pridobitve uporabnega dovoljenja.

(6) Za prevzemno-predajna mesta, prek katerih so na visoko in srednjenapetostno omrežje neposredno priključeni baterijski hranilniki električne energije, ki prevzeto električno energijo namenjajo izključno za poznejšo pretvorbo shranjene energije v električno energijo in oddajo v omrežje, uporabnik sistema ne plačuje omrežnine za prenosni in distribucijski sistem za obdobje treh let od pridobitve uporabnega dovoljenja in omrežnine za priključno moč.

Opomba: Uporablja se za nove baterijske hranilnike električne energije, za katere je izdano soglasje za priključitev v obdobju treh let od dne 12. 7. 2025.

110. člen

(določitev regulativnega okvira)

(1) Agencija pred začetkom regulativnega obdobja določi regulativni okvir z odločbo, v kateri vrednostno opredeli načrtovane upravičene stroške elektrooperaterja po posameznih letih regulativnega obdobja, načrtovane omrežnine, načrtovane druge prihodke iz izvajanja dejavnosti elektrooperaterja in presežke ali primanjkljaje omrežnin iz preteklih let. Če je

regulativno obdobje daljše od enega leta, lahko regulativni okvir, z namenom preprečitve skokovitega spreminjanja tarifnih postavk omrežnine po posameznih letih regulativnega obdobja, določa tudi izravnavo tarifnih postavk ali omrežnin za prenosni in distribucijski sistem.

(2) Agencija določi vrednosti regulativnega okvira tako, da načrtovana omrežnina skupaj z drugimi načrtovanimi prihodki iz opravljanja dejavnosti elektrooperaterja in ob upoštevanju ugotovljenega kumulativnega presežka oziroma primanjkljaja omrežnin elektrooperaterja iz preteklih let pokrije načrtovane upravičene stroške elektrooperaterja, kot jih določi agencija, ob upoštevanju vseh predvidenih okoliščin stroškovno učinkovitega poslovanja elektrooperaterja.

(3) Pri določitvi regulativnega okvira se prihodki od prezasedenosti upoštevajo na način, kot to določa Uredba 2019/943/EU.

(4) Za posameznega elektrooperaterja določi agencija regulativni okvir z odločbo, ki jo izda elektrooperaterju najpozneje do 15. novembra v letu pred prvim letom regulativnega obdobja, na katero se nanaša (v nadaljnjem besedilu: odločba o regulativnem okviru). Za distribucijskega operaterja se regulativni okvir razdeli na najemodajalce in vzdrževalce iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona.

(5) Odločbo o regulativnem okviru izda agencija po uradni dolžnosti. Najpozneje do 15. septembra v letu pred prvim letom naslednjega regulativnega obdobja agencija uvede postopek določanja regulativnega okvira s sklepom, v katerem določi elektrooperaterju, katere podatke mora v določenem roku poslati agenciji za odločanje v postopku.

(6) Agencija objavi podrobno metodologijo in osnovne stroške, uporabljene za izračun regulativnega okvira operaterja, pri čemer ohrani zaupnost poslovno občutljivih podatkov.

111. člen

(naložbeni načrt elektrooperaterja)

(1) Zaradi določitve regulativnega okvira pripravi elektrooperater naložbeni načrt in ga predloži agenciji do 31. januarja v letu, v katerem agencija odloča o regulativnem okviru. V naložbenem načrtu elektrooperater finančno ovrednoti naložbe iz veljavnega desetletnega razvojnega načrta, ki jih bo izvedel v naslednjem regulativnem obdobju. V naložbenem načrtu sistemski operater posebej razkrije naložbe, ki jih financira iz namenskih prihodkov od prezasedenosti v skladu z Uredbo 2019/943/EU.

(2) V postopku določitve regulativnega okvira agencija preveri in oceni naložbeni načrt. Navedena ocena je podlaga za določitev načrtovanih upravičenih stroškov elektrooperaterja v naslednjem regulativnem obdobju. Pri oceni naložbenih načrtov in določitvi upravičenih stroškov elektrooperaterja agencija ni vezana na vrednosti naložb in dinamiko njihove izvedbe iz dokumentov dolgoročnega načrtovanja energetske politike ali načrtov razvoja elektrooperaterjev.

(3) Če agencija pri oceni naložbenih načrtov ugotovi, da ima upoštevanje vseh naložb iz naložbenega načrta v upravičenih stroških elektrooperaterja prevelik vpliv na omrežnino, lahko upošteva le določene naložbe po prioritetnem vrstnem redu, kot so opredeljene v naložbenem načrtu. V primeru zmanjšanja naložbenega načrta agencija ustrezno zmanjša kazalnike kakovosti in zanesljivosti oskrbe.

(4) Elektrooperater mora v naložbenem načrtu posebej razkriti investicije, ki so namenjene za ohranjanje obratovalne sposobnosti obstoječe infrastrukture (rekonstrukcije),

investicije v novo infrastrukturo in načrtovane investicije v sredstva, ki niso elektroenergetska infrastruktura.

(5) Agencija s splošnim aktom določi metodologijo za pripravo in ocenitev naložbenih načrtov, v katerem določi vsaj:

- metodološke osnove za ocenjevanje in vrednotenje naložb;
- vrste in obvezno vsebino naložbenih načrtov;
- postopke za pripravo in ocenjevanje naložbene dokumentacije ter odločanje o naložbah;
- minimum meril za ugotavljanje učinkovitosti projektov.

112. člen

(upravičeni stroški elektrooperaterja)

(1) Upravičeni stroški elektrooperaterja za izvajanje dejavnosti elektrooperaterja se ugotavljajo in določajo za posamezno leto regulativnega obdobja. Če elektrooperater poleg storitev dejavnosti elektrooperaterja opravlja tudi druge dejavnosti, mora tem dejavnostim ustrezno pripisati sorazmerni del stroškov.

(2) Upravičeni stroški obsegajo tudi reguliran donos elektrooperaterja.

(3) Način ugotavljanja in določanja upravičenih stroškov mora spodbujati elektrooperaterja k stroškovno učinkovitemu poslovanju ter mu omogočati, da doseže višji realiziran donos od priznanega v regulativnem okviru, če so prihranki pri upravičenih stroških rezultat njegovih prizadevanj za večjo stroškovno učinkovitost. Če elektrooperater posluje s stroški, ki so višji od upravičenih, razliko krije iz priznanega reguliranega donosa na sredstva.

(4) Pri določitvi upravičenih stroškov agencija upošteva, da mora elektrooperater učinkovitost svojega poslovanja izboljšati za določen faktor, ki ga v splošnem aktu opredeli agencija, ob upoštevanju načrtovane splošne produktivnosti gospodarstva. Pri tem lahko upošteva tudi učinkovitost elektrooperaterja, ki izhaja iz primerjalnih analiz učinkovitosti po strokovnih metodah.

(5) Reguliran donos elektrooperaterja in upravičeni strošek amortizacije se določita tako, da omogočata ekonomsko upravičenost vlaganja v razvoj sistema ter sta odvisna od regulirane višine opredmetenih osnovnih sredstev v uporabi in neopredmetenih sredstev v uporabi v odvisnosti od uporabe sistema, narave dejavnosti elektrooperaterja ter regulirane strukture virov financiranja in učinkovite uporabe sistema. Reguliran donos na sredstva se ne prizna na sredstva, ki niso ostala sredstva, potrebna za izvajanje gospodarske javne službe distribucijskega operaterja, za del vrednosti sredstev v višini brezplačno prevzetih sredstev, pridobljenih s plačili nesorazmernih stroškov za priključitev na sistem, na sredstva v gradnji in izdelavi, sredstva, zgrajena iz sredstev od prezasedenosti, sredstva, zgrajena s sofinanciranjem, brezplačno prevzeta sredstva in druga nepovratna sredstva ter sredstva, ki niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti elektrooperaterja. Za brezplačno prevzeta sredstva se elektrooperaterju prizna posebna stimulacija za pridobitev takih sredstev v deležu od njihove višine. Ta stimulacija se vključi v regulativni okvir v letu, ko se sredstva, zgrajena iz teh virov, predajo v uporabo.

113. člen

(odstopanja od regulativnega okvira)

(1) Elektrooperater je dolžan ugotavljati odstopanja od regulativnega okvira za posamezno leto, ki se odražajo v presežku ali primanjkljaju omrežnine, in ugotovljena odstopanja razkriti v pojasnilih k računovodskim izkazom.

(2) Presežek omrežnine je presežek priznanega reguliranega letnega prihodka nad priznanimi letnimi upravičenimi stroški elektrooperaterja.

(3) Primanjkljaj omrežnine je primanjkljaj priznanega reguliranega letnega prihodka za pokrivanje priznanih upravičenih stroškov elektrooperaterja.

(4) Presežek ali primanjkljaj omrežnine se ugotovi kot razlika med priznanimi upravičenimi stroški in zaračunanimi omrežninami (zmanjšanimi za primanjkljaj omrežnine iz preteklih let ali povečanimi za presežek omrežnine iz preteklih let) ter priznanimi drugimi letnimi prihodki iz dejavnosti elektrooperaterja.

(5) Presežek omrežnine je dolžan elektrooperater uporabiti kot plačilo za storitve gospodarske javne službe dejavnost elektrooperaterja naslednjega ali naslednjih let, zato mora presežek omrežnine izkazati kot preplačilo tistega leta regulativnega obdobja, za katerega je presežek ugotovljen. Agencija znesek presežka omrežnine upošteva pri določitvi omrežnine v naslednjem regulativnem obdobju ali naslednjih regulativnih obdobjih kot že zaračunano omrežnino v preteklih obdobjih.

(6) Primanjkljaj omrežnine ima elektrooperater pravico prejeti v naslednjem letu oziroma zaradi preprečitve skokovitega spreminjanja tarifnih postavk omrežnin v naslednjih letih kot plačilo za storitve gospodarske javne službe dejavnost elektrooperaterja tistega leta, za katero je primanjkljaj ugotovljen. Primanjkljaj omrežnine elektrooperater izkaže kot terjatev tistega leta regulativnega obdobja, za katerega je primanjkljaj omrežnine ugotovljen, če zanesljivo pričakuje, da bo primanjkljaj omrežnine zaračunan in plačan v naslednjih obdobjih. Agencija znesek primanjkljaja omrežnine upošteva pri določitvi omrežnine v naslednjem regulativnem ali naslednjih regulativnih obdobjih.

(7) Elektrooperater je dolžan agenciji predložiti izračun presežka oziroma primanjkljaja omrežnine posameznega leta regulativnega obdobja v 15 dneh od prejema revizorjevega poročila oziroma najpozneje v šestih mesecih po izteku koledarskega leta. Agencija v postopku ugotavljanja odstopanja izda odločbo o ugotovljenem odstopanju od regulativnega okvira, s katero v skladu z določbami drugega do četrtega odstavka tega člena ugotovi višino presežka oziroma primanjkljaja omrežnine.

(8) Agencija preverja namensko porabo prihodkov iz upravljanja prezasedenosti čezmejnih vodov, pri čemer preveri in potrdi, ali je dejanski znesek prihodkov od prezasedenosti namenjen enemu od namenov iz drugega in tretjega odstavka 19. člena Uredbe 2019/943/EU.

(9) Če agencija po uradni dolžnosti ali na zahtevo stranke odpravi, razveljavi ali spremeni odločbo o ugotovljenem odstopanju od regulativnega okvira in v ponovljenem postopku z odločbo ugotovi drugačno odstopanje od regulativnega okvira, se razlika poračuna v naslednjem regulativnem obdobju. Pri ponovljenem odločanju se uporabljajo predpisi in splošni akti agencije, veljavni ob izdaji odpravljene odločbe.

(10) Ne glede na četrti odstavek 110. člena tega zakona lahko agencija med regulativnim obdobjem izda odločbo, s katero določi nov regulativni okvir za preostala leta regulativnega obdobja, če je zaradi nepričakovanih sprememb v obsegu uporabe sistema ali drugih nepričakovanih okoliščin nastal tolikšen presežek ali primanjkljaj omrežnin, da ga ni mogoče izravnati pri določitvi regulativnega okvira v naslednjem regulativnem obdobju.

(11) Sistemski operater v letnem poročilu ločeno razkrije realizacijo in porabo prihodkov od prezasedenosti za posamezni namen iz drugega in tretjega odstavka 19. člena Uredbe 2019/943/EU.

(12) Določbe o poračunavanju presežka oziroma primanjkljaja omrežnin se uporabljajo tudi, če dejavnost operaterja na zadevnem sistemu začne izvajati drug izvajalec. Dosedanji izvajalec je dolžan morebitni presežek plačati novemu izvajalcu, morebitni primanjkljaj pa lahko zahteva od novega izvajalca, oboje najpozneje do konca regulativnega obdobja, v katerem se ta primanjkljaj oziroma presežek upoštevata pri določitvi omrežnine.

2. ODDELEK: POSEBNE DOLOČBE O DOLOČITVI REGULATIVNEGA OKVIRA, ČE DISTRIBUCIJSKI OPERATER NI LASTNIK POMEMBNEGA DELA DISTRIBUCIJSKEGA SISTEMA ALI ČE BISTVENE NALOGE DISTRIBUCIJSKEGA OPERATERJA IZVAJA DRUGA OSEBA

114. člen

(določitev regulativnega okvira na distribucijskem sistemu, ki ga operater nima v lasti)

(1) Če distribucijski operater ni lastnik vsega ali pomembnega dela distribucijskega sistema, na katerem opravlja dejavnost, in najame pomemben del ali celoto distribucijskega sistema od lastnika ali druge pravne ali fizične osebe, ki ga upravlja ali z njim razpolaga (v nadaljnjem besedilu: najemodajalec), oziroma ga uporablja na drugi pravni podlagi, ki ni lastninska pravica, se za določitev regulativnega okvira na takem distribucijskem sistemu za ugotavljanje odstopanj od regulativnega okvira in za obračunavanje omrežnine poleg 109. do 113. in 119. do 122. člena tega zakona uporablja tudi 114. do 118. člen tega zakona.

(2) Pomemben del distribucijskega sistema iz prejšnjega odstavka je del sistema, ki izpolnjuje naslednja pogoja:

- da je bilo nanj v koledarskem letu pred letom, v katerem se določi omrežnina za naslednje regulativno obdobje, v katerem koli dnevu priključenih najmanj 1000 končnih odjemalcev in

- da je letno prenesena električna energija po tem omrežju obsegala v koledarskem letu pred letom, v katerem se določi omrežnina za naslednje regulativno obdobje, najmanj 5 % vse prenesene električne energije po distribucijskem sistemu v Republiki Sloveniji.

(3) Prvi odstavek tega člena velja tudi za primer, ko naloge distribucijskega operaterja, vključno s strokovnimi nalogami za izvrševanje javnih pooblastil, izvaja druga pravna ali fizična oseba, na katero je distribucijski operater prenesel opravljanje nalog ali te naloge opravlja na drugi pravni podlagi (v nadaljnjem besedilu: vzdrževalec).

(4) Distribucijski operater mora razmerje z najemodajalcem in vzdrževalcem iz prvega in tretjega odstavka tega člena urediti za celotno naslednje regulativno obdobje najpozneje do začetka postopka za določitev regulativnega okvira. Agencija vroči sklep iz petega odstavka 110. člena tega zakona tudi najemodajalcem in vzdrževalcem iz prvega in tretjega odstavka tega člena ter jim z njim določi obveznost posredovanja podatkov.

(5) Distribucijski operater razmerij z najemodajalcem in vzdrževalcem iz prvega in tretjega odstavka tega člena med regulativnim obdobjem ne sme spreminjati. Če je zaradi razlogov, ki so nastali po začetku regulativnega obdobja, na katere distribucijski operater ni mogel vplivati, treba med regulativnim obdobjem spremeniti razmerja z najemodajalcem in

vzdrževalcem iz prvega in tretjega odstavka tega člena, pa to bistveno vpliva na veljavni regulativni okvir, izda agencija novo odločbo o regulativnem okviru s smiselno uporabo sedmega odstavka 113. člena tega zakona.

115. člen

(ločeno vodenje računovodskih izkazov)

(1) Najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona morajo v poslovnih knjigah zagotavljati ločene računovodske evidence ter sestavljati ločene računovodske izkaze skladno s 105. do 107. členom tega zakona, tudi če ne opravljajo energetske dejavnosti s področja električne energije.

(2) Najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona v poslovnih knjigah zagotavljajo ločene računovodske evidence ter sestavljajo ločene računovodske izkaze od drugih dejavnosti za distribucijski sistem in njegov razvoj ter ločeno za opravljanje nalog.

116. člen

(pravila za določitev najemnine oziroma plačila za izvajanje nalog)

(1) Za določitev najemnine distribucijskega operaterja za uporabo distribucijskega sistema (v nadaljnjem besedilu: plačilo za najem sistema) ter za plačila za izvajanje nalog, ki jih opravljajo najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona, se uporabljajo določbe 109. do 113. člena tega zakona o določitvi regulativnega okvira.

(2) Plačilo za najem sistema in plačilo za izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka se določita v odločbi o regulativnem okviru po posameznem najemodajalcu in vzdrževalcu iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona tako, da v regulativnem obdobju pokrijeta upravičene stroške za distribucijski sistem. To plačilo je upravičeni strošek distribucijskega operaterja.

(3) Določbe pogodbe med najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona ter distribucijskim operaterjem, ki določajo višje plačilo za najem sistema ali plačilo za izvajanje nalog, kot jih določa odločba o regulativnem okviru iz prejšnjega odstavka, so nične.

117. člen

(pošiljanje podatkov in nadzor)

Določbe zakona, ki ureja agencijo, o obveznosti posredovanja podatkov agenciji in o nadzoru agencije se uporabljajo tudi za najemodajalce in vzdrževalce iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona.

118. člen

(najem drugih delov distribucijskega omrežja)

(1) Če ima distribucijski operater v najemu ali uporabi del distribucijskega sistema, ki ni pomemben del distribucijskega sistema v smislu prvega odstavka 114. člena tega zakona, mora v postopku določitve regulativnega okvira predložiti agenciji vse potrebne podatke za določitev višine upravičenih stroškov za najem takega dela sistema.

(2) Če distribucijski operater ne predloži podatkov iz prejšnjega odstavka, se za določitev regulativnega okvira uporabljajo najmanjši upravičeni stroški za najem takega dela sistema, ki so bili ugotovljeni za primerljiv del distribucijskega sistema.

3. ODDELEK: DOLOČBE O REGULIRANJU S KAKOVOSTJO

119. člen

(reguliranje s kakovostjo)

(1) Pri določitvi upravičenih stroškov za namen določitve regulativnega okvira na distribucijskem sistemu električne energije agencija upošteva tudi reguliranje s kakovostjo oskrbe z električno energijo v okviru dejavnosti distribucijskega operaterja.

(2) Kakovost oskrbe v okviru izvajanja dejavnosti distribucijskega operaterja se ugotavlja glede na naslednje dimenzije kakovosti:

- kakovost napetosti,
- komercialno kakovost in
- neprekinjenost napajanja.

(3) Za posamezne dimenzije kakovosti agencija za distribucijskega operaterja oziroma za posameznega najemodajalca in vzdrževalca iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona določi referenčne vrednosti parametrov dimenzij kakovosti, ki glede na stanje sistema, dosedanje izvajanje dejavnosti in poslovanje sistema predstavljajo stvaren cilj zagotavljanja kakovosti oskrbe.

(4) Distribucijski operater je odgovoren za kakovost oskrbe tudi v primeru, če sam ne opravlja vseh storitev, glede katerih se ugotavljajo dosežene vrednosti parametrov posameznih dimenzij kakovosti, razen če gre za najemodajalce in vzdrževalce iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona, ki odgovarjajo za kakovost skupaj z operaterjem sistema.

120. člen

(monitoring kakovosti oskrbe in nadzor monitoringa)

(1) Distribucijski operater oziroma najemodajalci in vzdrževalci iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona so za distribucijski sistem dolžni izvajati monitoring kakovosti oskrbe, ki obsega:

- meritve kakovost napetosti,
- izračunavanje parametrov dimenzij kakovosti iz drugega odstavka 119. člena tega zakona ter

- sporočanje rezultatov meritev in parametrov dimenzij kakovosti agenciji in izdelavo poročila o tem, ki ga posredujejo agenciji in objavijo na svoji spletni strani.

(2) Agencija nadzoruje monitoring kakovosti pri distribucijskem operaterju oziroma najemodajalcu in vzdrževalcu iz prvega in tretjega odstavka 114. člena tega zakona.

(3) Postopek nadzora mora biti voden tako, da ne ovira poslovanja in izvajanja dejavnosti distribucijskega operaterja ter ne nalaga operaterju nesorazmernih bremen v zvezi s presojo monitoringa.

(4) Pooblaščena oseba agencije po opravljenem nadzoru sestavi poročilo, v katerem oceni ustreznost monitoringa.

(5) Če agencija pri nadzoru monitoringa ugotovi nepravilnosti pri njegovem izvajanju, se glede vpliva na upravičene stroške upošteva največji negativni vpliv, ki ga določa splošni akt agencije.

(6) Agencija s splošnim aktom predpiše pravila monitoringa kakovosti oskrbe, s katerim določi:

- postopke in načine monitoringa kakovosti oskrbe ter izračunavanja različnih parametrov kakovosti,

- način in roke posredovanja teh podatkov agenciji in

- postopek in način presoje monitoringa kakovosti ter ukrepe za njegovo izboljšanje.

121. člen

(vpliv kakovosti oskrbe na regulativni okvir)

(1) Agencija pri določitvi omrežnine za prihodnje regulativno obdobje upošteva vpliv dosežene vrednosti parametrov posameznih dimenzij kakovosti v razmerju z referenčnimi vrednostmi teh parametrov, ki jih določajo minimalni standardi kakovosti, na upravičene stroške, razen v primeru iz petega odstavka prejšnjega člena.

(2) Spodbuda za boljšo kakovost oziroma sankcija za slabšo kakovost se določa glede na odstopanje dosežene ravni kakovosti od referenčne ravni in se odraža v deležu upravičenih stroškov elektrooperaterja.

122. člen

(zajamčeni standardi kakovosti oskrbe)

(1) Minimalni standardi kakovosti oskrbe distribucijskega operaterja v obliki zajamčenih standardov, ki jih mora zagotavljati operater, so določeni z minimalnimi vrednostmi parametrov kakovosti storitev, ki jih mora distribucijski operater zagotavljati za vsako prevzemno-predajno mesto.

(2) Če distribucijski operater posameznemu uporabniku sistema krši zajamčeni standard kakovosti in je kršitev nastala iz razlogov na njegovi strani, je dolžan uporabniku sistema na njegovo zahtevo plačati nadomestilo.

(3) Višino nadomestila ter način in roke plačila nadomestila za posamezno vrsto kršitve določi agencija s splošnim aktom iz 109. člena tega zakona tako, da odvrača operaterje sistema od ponavljanja teh kršitev.

(4) Če operater uporabniku sistema ne plača nadomestila v predpisanem roku, odloči o pravici do nadomestila na zahtevo uporabnika sistema agencija. Postopka določitve nadomestila agencija ne more uvesti po uradni dolžnosti.

(5) Ne glede na plačilo nadomestila lahko uporabnik sistema od elektrooperaterja po splošnih predpisih o odškodninski odgovornosti zahteva povrnitev škode zaradi kršitve zajamčenega standarda kakovosti, če škoda presega plačano nadomestilo.

123. člen

(določbe, ki veljajo za sistemskega operaterja)

Prva in tretja alineja drugega odstavka 119. člena, četrti odstavek 119. člena ter 120. člen tega zakona se uporabljajo tudi za sistemskega operaterja.

4. ODDELEK: OBRAČUNAVANJE OMREŽNINE IN DRUGIH STORITEV ELEKTROOPERATERJA

124. člen

(načelo določitve metodologije)

(1) Uporabniki sistema plačujejo omrežnine, ki predstavljajo plačilo za storitve elektrooperaterja, ki jih je ta dolžan izvajati skladno s tem zakonom.

(2) Kategorije uporabnikov sistema in medsebojna razmerja njihovih tarifnih postavk predpiše agencija tako, da odražajo stroške, ki jih povzročajo pri uporabi sistema električne energije.

(3) Omrežnina se obračunava ločeno za vsako prevzemno-predajno mesto posebej ter ločeno za energijo, oddano v omrežje, in energijo, prejeto iz omrežja. To velja za vse uporabnike sistema ne glede na to, ali so del energetske skupnosti državljanov ali skupnosti na področju obnovljivih virov energije iz zakona, ki ureja obnovljive vire. Agencija pri določanju tarifnih postavk za omrežnino ne sme neupravičeno diskriminirati uporabnikov sistema.

(4) V tarifnih postavkah za proizvajalce iz obnovljivih virov energije morajo biti upoštevane uresničljive stroškovne koristi, ki izhajajo iz vključitve proizvodne naprave v omrežje.

(5) Agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše metodologijo obračunavanja omrežnine, in sicer za prenosni in distribucijski sistem, čezmerno prevzeto jalovo energijo in za druge storitve ter za priključno moč na način, ki spodbuja in upošteva tudi:

- energetsko učinkovitost in vključevanje proizvodnje električne energije v manjšem in večjem obsegu iz obnovljivih virov,

- učinkovitost elektrooperaterjev pri izvedbi njihovih načrtov za razvoj omrežja v smeri zadostnosti sistema,

- samooskrbo, na primer z uporabo fotonapetostnih naprav in drugih proizvodnih naprav, ki proizvajajo električno energijo iz obnovljivih virov energije, ter njeno dolgoročno vrednost za omrežje, okolje in družbo,

- naložbe v nove oziroma inovativne tehnologije, na primer naložbe v elektromobilnost, naprave za shranjevanje energije in toplotne črpalke, ter

- učinkovitost uporabe sistema.

(6) Agencija pri določitvi metodologije iz prejšnjega odstavka upošteva načela preprostosti, pravičnosti, sorazmernosti in postopnosti v primeru uveljavljanja večjih sprememb.

(7) Če agencija določi enotne tarifne postavke omrežnine za celotno območje države in če dejavnost gospodarske javne službe distribucije električne energije opravlja več kot en izvajalec, agencija s splošnim aktom iz tega člena določi mehanizem razdelitve celotne zaračunane omrežnine za distribucijski sistem med izvajalce gospodarske javne službe distribucije električne energije tako, da se zagotovi pokritje njihovih upravičenih stroškov.

125. člen

(omrežnina za prenosni sistem)

(1) Omrežnina za prenosni sistem je namenjena pokrivanju stroškov sistemskega operaterja, ki se nanašajo na vzdrževanje, delovanje in razvoj sistema, ter pokrivanju stroškov sistemskega operaterja za sistemske storitve, katerih namen je izravnavanje nihanj moči v sistemu, regulacija napetosti in jalove moči ter angažiranje zagona agregatov brez zunanjega napajanja.

(2) Omrežnino za prenosni sistem, ki se zaračunava periodično, plačujejo uporabniki sistema po posameznem prevzemno-predajnem mestu.

(3) Tarifne postavke za omrežnino za prenosni sistem so določene glede na obračunsko moč (kW), prevzeto ali oddano delovno električno energijo (kWh) in pavšal po prevzemno-predajnem mestu. Agencija lahko glede na načela določanja omrežnine iz 109. in 124. člena tega zakona posameznih tarifnih postavk iz tega odstavka ne določi.

126. člen

(omrežnina za distribucijski sistem)

(1) Omrežnina za distribucijski sistem je namenjena pokrivanju stroškov distribucijskega operaterja, ki se nanašajo na vzdrževanje in delovanje ter razvoj sistema, ter pokrivanju stroškov distribucijskega operaterja za odpravljanje prezasedenosti v distribucijskem sistemu in sistemske storitve za distribucijski sistem.

(2) Omrežnino za distribucijski sistem, ki se zaračunava periodično, plačujejo uporabniki sistema po posameznem prevzemno-predajnem mestu.

(3) Tarifne postavke za omrežnino za distribucijski sistem so določene glede na obračunsko moč (kW), prevzeto ali oddano delovno električno energijo (kWh) in pavšal po

prevzemno-predajnem mestu. Agencija lahko glede na načela določanja omrežnine iz 109. in 124. člena tega zakona posameznih tarifnih postavk iz tega odstavka ne določi.

(4) Dinamične tarifne postavke za omrežnino za distribucijski sistem, ki so namenjene spodbujanju prožne uporabe omrežja na različnih zaključenih geografskih področjih distribucijskega sistema za potrebe sistemskih storitev, se določajo glede na potrebe sistema sproti, znotraj obdobja regulativnega okvira. Na podlagi metodologije iz petega odstavka 124. člena tega zakona dinamične tarifne postavke za omrežnino iz tega odstavka za posamezno zaključeno geografsko področje določi distribucijski operater po predhodnem soglasju agencije.

127. člen

(omrežnina za priključno moč)

(1) Omrežnina za priključno moč je namenjena pokrivanju stroškov elektrooperaterja, ki se nanašajo na vzdrževanje in delovanje ter razvoj sistema.

(2) Omrežnino za priključno moč mora plačati vsak uporabnik sistema kot enkratni pavšalni znesek glede na za odjem potrebno priključno moč (kW) ob prvi priključitvi na omrežje in ob vsakem povečanju priključne moči že obstoječega priključka, razen za začasne priključitve, določene s sistemskimi obratovalnimi navodili iz 136. člena tega zakona.

(3) Višino omrežnine za priključno moč določi agencija glede na vpliv moči priključka uporabnika sistema na potrebne razširitve, ojačitve in razvoj sistema.

128. člen

(omrežnina za čezmerno prevzeto jalovo energijo)

(1) Omrežnina za čezmerno prevzeto jalovo energijo je namenjena pokrivanju stroškov elektrooperaterja za zagotavljanje napetostnih razmer v omrežju, hkrati pa spodbuja uporabnike k ukrepom za zmanjšanje porabe jalove energije.

(2) Omrežnino za čezmerno prevzeto jalovo energijo, ki se periodično zaračunava, plačujejo uporabniki sistema glede na čezmerno prevzeto jalovo energijo (kvarh) po posameznem prevzemno-predajnem mestu.

(3) Posameznemu elektrooperaterju pripada del omrežnine za čezmerno prevzeto jalovo energijo, ki je zaračunana uporabnikom drugega elektrooperaterja, na podlagi izmerjenih količin med sistemoma obeh elektrooperaterjev.

129. člen

(cene za druge storitve)

Cene za druge storitve, ki niso vsebovane v omrežnini in jih elektrooperater zaračunava uporabnikom sistema, določi agencija tako, da upošteva dejanske stroške teh storitev.

130. člen

(določitev tarifnih postavk)

(1) Za omrežnine iz 125. do 128. člena tega zakona agencija določi tarifne postavke z odločbo o regulativnem okviru iz 110. člena tega zakona. Ceno za druge storitve iz 129. člena tega zakona določi agencija po uradni dolžnosti ali na zahtevo elektrooperaterja s posebno odločbo.

(2) Agencija določi tarifne postavke za omrežnine iz prejšnjega odstavka po uradni dolžnosti ali na zahtevo elektrooperaterja tudi v primeru, če ne izda nove odločbe o regulativnem okviru, pa je to potrebno zaradi nepredvidenih odstopanj dejanske uporabe sistema od načrtovane.

(3) Tarifne postavke za omrežnine iz prvega odstavka tega člena objavi agencija v Uradnem listu Republike Slovenije najmanj pet dni pred začetkom veljavnosti. Po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije elektrooperater objavi tarifne postavke na svojih spletnih straneh.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka dinamične tarifne postavke za omrežnino iz četrtega odstavka 126. člena tega zakona, obdobje veljavnosti in pogoje uporabe objavi distribucijski operater v Uradnem listu Republike Slovenije najpozneje mesec dni pred uveljavitvijo posamezne tarifne postavke za omrežnino.

IX. POGLAVJE: DRUGE DOLOČBE

1. ODDELEK: IZVZETJE ZA NOVO INFRASTRUKTURO – NOVI INTERKONEKTORJI

131. člen

(obseg in pogoji izvzetja)

(1) Za nove interkonektorje za enosmerni in izjemoma za izmenični tok lahko agencija v skladu s 63. členom Uredbe 2019/943/EU za določeno obdobje na zahtevo stranke dovoli izvzetje iz obsega uporabe določb drugega in tretjega odstavka 19. člena Uredbe 2019/943/EU ter 9., 50. do 55. in 109. do 130. člena tega zakona.

(2) Odločbo o izvzetju agencija objavi na svoji spletni strani in v Uradnem listu Republike Slovenije najpozneje v enem mesecu po njeni dokončnosti.

132. člen

(postopek agencije po odločitvi Evropske komisije)

(1) Ne glede na zakon, ki ureja splošni upravni postopek, agencija po uradni dolžnosti uvede obnovo postopka izdaje odločbe o dovolitvi izvzetja v enem mesecu po prejemu odločitve Evropske komisije, v kateri Evropska komisija od agencije zahteva, naj spremeni ali odpravi odločbo o odobritvi izvzetja.

(2) V obnovljenem postopku agencija odloča brez posebnega ugotovitvenega postopka, mora pa stranki omogočiti, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, pomembnih za odločitev.

2. ODDELEK: DISTRIBUCIJSKI ČEZMEJNI VOD

133. člen

(distribucijski čezmejni vod)

(1) Če se prek distribucijskega voda, ki prečka državno mejo, oskrbujejo z električno energijo odjemalci zunaj Republike Slovenije, je zavezanec za plačilo omrežnine in povezanih javnih dajatev dobavitelj, ki po čezmejnem distribucijskem vodu tem odjemalcem dobavlja električno energijo. Če se prek distribucijskega voda, ki prečka državno mejo, oskrbujejo z električno energijo odjemalci v Republiki Sloveniji, plačujejo omrežnino za distribucijsko, ne pa tudi za prenosno omrežje.

(2) Glede plačevanja omrežnine se dobavitelj iz prejšnjega odstavka šteje za končnega odjemalca ali proizvajalca s prevzemno-predajnim mestom na meji z odjemom oziroma proizvodnjo v višini pretoka električne energije na distribucijskem čezmejnem vodu, pri tem pa se upoštevajo obratovalne ure.

(3) Za priključitev in način obratovanja čezmejnega distribucijskega voda je treba pridobiti tudi soglasje sistemskega operaterja.

(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se omrežnina začasno ne zaračunava, ko zaradi okvare ali vzdrževanja na osnovni napajalni poti nastopijo okoliščine, ki zahtevajo vzpostavitev začasnega rezervnega čezmejnega distribucijskega napajalnega voda za potrebe prenapajanja.

3. ODDELEK: NEPOSREDNI VODI

134. člen

(dopustnost neposrednega voda)

(1) Oskrba z električno energijo po neposrednem vodu je dopustna za:

- pravne ali fizične osebe, ki izvajajo dejavnost proizvodnje in dobave končnim odjemalcem s sedežem v Republiki Sloveniji, da oskrbijo svoje obrate, podružnice in odjemalce;

- končne odjemalce na ozemlju Republike Slovenije, ki se želijo po neposrednem vodu oskrbovati z električno energijo neposredno od pravne ali fizične osebe, ki izvaja dejavnost proizvodnje in dobave končnim odjemalcem.

(2) Možnost dobave električne energije po neposrednem vodu iz prejšnjega odstavka ne vpliva na možnost sklenitve pogodb o dobavi električne energije v skladu z 12. členom tega zakona.

135. člen

(dovoljenje za neposredni vod)

(1) Neposredni vod lahko zgradi elektroenergetsko podjetje ali odjemalec, če pridobi dovoljenje agencije.

(2) Agencija izda dovoljenje za neposredni vod le, če je bila pravnim ali fizičnim osebam ali končnim odjemalcem iz prvega odstavka 134. člena tega zakona pravnomočno zavrnjena priključitev na sistem po 10. členu tega zakona ali če potrebni sistem ne obstaja in če agencija ne odloči, da se poveča zmogljivost sistema po petem odstavku 10. člena tega zakona.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko agencija zavrne dovoljenje za neposredni vod, če bi se močno poslabšali pogoji za opravljanje dejavnosti sistemskega operaterja.

(4) Agencija podrobneje določi merila za izdajo dovoljenja za gradnjo neposrednega voda, ki morajo biti objektivna in nediskriminatorna.

4. ODDELEK: SISTEMSKA OBRATOVALNA NAVODILA IN TEHNIČNA VARNOST OBRATOVANJA

136. člen

(sistemska obratovalna navodila)

(1) Sistemska obratovalna navodila urejajo obratovanje in način vodenja prenosnih in distribucijskih sistemov. Sistemska obratovalna navodila morajo zagotavljati zmožnost skupnega delovanja sistemov ter morajo biti pregledna, objektivna in nediskriminatorna.

(2) S sistemskimi obratovalnimi navodili se zlasti uredijo:

- tehnični in drugi pogoji za sigurno obratovanje sistemov z namenom zanesljive in kakovostne oskrbe z električno energijo;
- način zagotavljanja sistemskih storitev;
- postopki za obratovanje sistemov v kriznih stanjih;
- pogoji za priključitev na sistem in način priključitve na sistem;
- način izpolnjevanja zahtev iz Priloge XIV k Direktivi 2023/1791/EU;
- tehnični pogoji za medsebojno priključitev in delovanje sistemov različnih elektrooperaterjev;
- monitoring kakovosti storitev oskrbe z električno energijo;
- vrsta, struktura, frekvenca in način izmenjave podatkov med elektrooperaterji, potrebnih za sigurno obratovanje in učinkovito vodenje sistemov;
- pravila in zahteve za postopek potrjevanja podatkov na namenski merilni napravi v skladu s tretjim odstavkom 7.b člena Uredbe 2019/943/EU.

(3) Sistemska obratovalna navodila morajo urejati stroške tehničnih ukrepov, potrebnih za priključitev novih uporabnikov sistema.

(4) V sistemskih obratovalnih navodilih morajo biti vloge in odgovornosti sistemskih operaterjev, distribucijskih operaterjev, dobaviteljev, končnih odjemalcev, proizvajalcev, izvajalcev shranjevanja energije, agregatorjev in operaterja trga opredeljene glede na pogodbene dogovore, obveznosti do odjemalcev, izmenjavo podatkov, lastništvo podatkov in odgovornost za merjenje porabe, vključno s postopki, ko dobavitelj ali končni odjemalec odstopi od pogodbe o dobavi.

(5) Za zagotovitev učinkovitega izvajanja nalog iz 65., 75. in 99. člena tega zakona elektrooperater v sistemskih obratovalnih navodilih določi pravila za izmenjavo podatkov, pri čemer se upoštevajo:

- izmenjava in hramba podatkov o trgovanju, ki podpira učinkovito upravljanje procesov obračuna izvajanja storitev prožnosti in z njimi povezanih odstopanj;

- integracija podatkov iz vseh trgov električne energije in enotne vstopne točke nacionalnega podatkovnega vozlišča;

- izmenjava podatkov v časovnih okvirih, ki podpirajo učinkovito načrtovanje obratovanja celotnega sistema, vključno s koordiniranim preprečevanjem in odpravljanjem prezasedenosti v distribucijskem in prenosnem omrežju, ter

- učinkovito upravljanje sistema.

(6) Izmenjava podatkov mora temeljiti na uporabi odprtih standardov in biti skladna s splošnim aktom, ki ga izda agencija na podlagi četrtega odstavka 448. člena EZ-1.

(7) Sistemska obratovalna navodila za posamezen prenosni ali distribucijski sistem izda po javnem pooblastilu elektrooperater, ki na tem sistemu izvaja dejavnost operaterja, in jih objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(8) Pred sprejetjem sistemskih obratovalnih navodil mora elektrooperater omogočiti javno obravnavo predloga pravil v trajanju najmanj en mesec in predlagati rok za njihovo implementacijo. V okviru javne obravnave mora omogočiti sprejemanje pripomb in predlogov.

(9) Pred objavo sistemskih obratovalnih navodil mora elektrooperater pridobiti soglasje agencije in ministrstva.

137. člen

(tehnična varnost obratovanja)

(1) Elektrooperater ali druga oseba, ki vodi obratovanje energetskih postrojev, naprav in omrežij, mora zagotoviti varnost njihovega delovanja.

(2) Tehnični predpisi iz tretjega odstavka 32. člena EZ-1 morajo zagotavljati interoperabilnost sistemov ter morajo biti objektivni in nediskriminatorni.

5. ODDELEK: ZAŠČITNI UKREPI ZARADI KRIZNIH STANJ V ELEKTROENERGETSKEM SISTEMU

138. člen

(izjemna stanja v sistemu)

(1) Organ, pristojen za izvajanje Uredbe 2019/941/EU, je ministrstvo, ki:

- izvaja naloge v zvezi s preprečevanjem in obvladovanjem kriz pri oskrbi z električno energijo;

- operativne naloge v zvezi z načrtovanjem pripravljenosti na tveganja in obvladovanjem tveganj prenese na sistemskega operaterja, distribucijskega operaterja ter operaterja trga z električno energijo.

(2) Če pri delovanju elektroenergetskega sistema nastopi kriza ter so ogroženi zdravje ljudi, varnost opreme in naprav ali celovitost elektroenergetskega sistema, lahko sistemski operater uvede ukrepe, s katerimi omeji dobavo energije določenim kategorijam odjemalcev, določi vrstni red omejitev, določi način uporabe energije in obvezno proizvodnjo energije. Sistemski operater izvaja ukrepe v sodelovanju z distribucijskim operaterjem.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek ukrepe uvede distribucijski operater, če so pogoji za uvedbo ukrepov iz prejšnjega odstavka omejeni na distribucijski sistem.

(4) Ukrepi iz drugega odstavka tega člena morajo biti izvedeni na način, da se v najmanjši meri povzročajo motnje v delovanju notranjega trga z električno energijo, ter po obsegu in trajanju ne smejo preseči okvira, nujno potrebnega za odpravo posledic pomanjkanja in vzpostavitev normalnega delovanja sistema.

(5) Način izvajanja in razloge za uvedbo ukrepov iz drugega in tretjega odstavka tega člena določi vlada z uredbo, natančneje pa jih v okviru sistemskih obratovalnih navodil določijo elektrooperaterji. Pri določanju obsega in vrstnega reda omejevanja mora elektrooperater upoštevati varnostne, zdravstvene, tehnične in ekonomske kriterije ter pri tem enakopravno upoštevati odjem v državi in čezmejne izmenjave.

(6) V primeru omejevanja obtežb v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena je operater, ki izvaja omejevanje obtežb, oproščen morebitne odškodninske odgovornosti oziroma odškodninskih zahtev s strani odjemalcev, proizvajalcev, trgovcev, posrednikov, dobaviteljev in operaterjev povezanih omrežij.

(7) Elektrooperater mora o uvedbi ukrepov iz drugega in tretjega odstavka tega člena in o pogojih njihovega izvajanja nemudoma obvestiti ministrstvo, to pa mora o sprejetih ukrepih nemudoma obvestiti druge države članice Evropske unije in Evropsko komisijo.

(8) Elektrooperater mora nemudoma spremeniti ali ukiniti ukrepe iz prvega in drugega odstavka tega člena, če Evropska komisija ugotovi, da so v nasprotju s pravili o varstvu konkurence na notranjem trgu.

138.a člen

(začasna kontrola cen električne energije)

(1) Vlada lahko za čas veljavnosti izvedbenega sklepa Sveta EU, izdanega na podlagi 66.a člena Direktive 2019/944/EU, z uredbo določi začasne ukrepe kontrole cen za dobavo električne energije gospodinjstvom, malim poslovnim odjemalcem ter malim in srednjim podjetjem z določitvijo najvišjih cen in določitvijo tarifnih obdobij. Cene iz prejšnjega stavka so lahko nižje od stroškovnih cen, pri čemer dobavitelji ne smejo prodajati električne energije nad temi cenami, lahko pa jo pod njimi.

(2) Ukrepi kontrole cen iz prejšnjega odstavka temeljijo na tem, da:

a) so v splošnem gospodarskem interesu in ne presegajo tistega, kar je potrebno za zagotovitev splošnega gospodarskega interesa,

b) so časovno omejeni in sorazmerni glede na upravičence,

c) so jasno opredeljeni, pregledni in preverljivi,

č) ne povzročajo dodatnih stroškov za udeležence na trgu na diskriminatoren način,

d) je negativni vpliv na veleprodajni trg električne energije minimalen,

e) ne izkrivljajo notranjega trga električne energije in je njegovo negativno drobljenje minimalno,

f) ne vodijo v neposredno navzkrižno subvencioniranje med odjemalci, ki se jim energija dobavlja po prostih tržnih cenah, in tistimi, ki se jim dobavlja po reguliranih dobavnih cenah.

(3) Ukrepi kontrole cen ohranjajo spodbudo za zmanjšanje povpraševanja tako, da so:

- za male poslovne odjemalce, mikro, mala in srednja podjetja omejeni na največ 70 % porabe upravičenca v istem obdobju prejšnjega leta;

- za gospodinjske odjemalce omejeni na največ 80 % mediane porabe gospodinjstev, pri čemer lahko za ranljive in energetsko revne odjemalce ukrep kontrole cen velja za celotno porabo.

(4) Ukrepi kontrole cen so nediskriminatorni, kar se zagotavlja, tako da so:

- določeni z metodologijo, ki zagotavlja nediskriminatorno obravnavo dobaviteljev,

- vsi dobavitelji na isti podlagi upravičeni do predložitve ponudb za ceno dobave električne energije, ki je pod stroškovno ceno.

(5) Dobavitelji, ki od uveljavitve začasnega ukrepa kontrole cene električne energije dobavljajo energijo upravičenim skupinam končnih odjemalcev, ne smejo prenehati z dobavo tem skupinam odjemalcev. Dobavitelji ne smejo prekiniti prodaje na drobno ali odkloniti sklenitve pogodbe o dobavi z novimi upravičenimi odjemalci ter morajo zagotavljati ponudbe, če končni odjemalec to zahteva. V času veljavnosti začasnega ukrepa kontrole cen energije odjemalci ne izgubijo pravice do menjave dobavitelja.

(6) Če je z ukrepom kontrole cen določena cena električne energije, ki je nižja od stroškovne, so dobavitelji upravičeni do nadomestila ali do drugega ukrepa z učinkom nadomestila za dobavo pod stroškovno ceno, ki se določita na pregleden in nediskriminatoren način. Vlada z uredbo predpiše način določitve nadomestila in drugega ukrepa z učinkom nadomestila, pogoje in merila za upravičenost do nadomestila, način izplačila nadomestila, organ, ki nadomestilo izplačuje, in vir sredstev.

138.b člen

(produkt za izravnavo konic)

Vlada lahko v primeru iz prvega odstavka 7.a člena Uredbe 2019/943/EU s sklepom naloži sistemskemu operaterju, da predlaga naročilo produktov za izravnavo konic, da se doseže zmanjšanje povpraševanja po električni energiji v času konic.

6. ODDELEK: PRIKLJUČEVANJE NA SISTEM IN MOŽNOST ODKLOPA UPORABNIKA SISTEMA

1. pododdelek: *Skupne določbe za vse uporabnike sistema*

139. člen

(priključitev na sistem)

(1) Za priključitev na prenosni ali distribucijski sistem ali njeno spremembo mora pravna ali fizična oseba pridobiti soglasje za priključitev, skladno s tem zakonom. Soglasje za priključitev po tem zakonu se upošteva pri izdaji mnenja po zakonu, ki ureja graditev objektov. Za pridobitev soglasja pri novogradnji je treba elektrooperaterju predložiti projektno dokumentacijo za namen pridobitve pogojev in mnenj, skladno z zakonom, ki ureja graditev objektov. Elektrooperater v soglasju za priključitev določi priključno mesto in pogoje za priključitev. Podrobnejše pogoje za soglasje za priključitev določajo sistemska obratovalna navodila, zlasti:

- način določitve napetostnega nivoja priključitve,
- način določanja časa izvedbe priključitve in najdaljši čas do izvedbe priključitve,
- način določanja priključne točke,
- zahteve za tehnično opremljenost naprav, na podlagi operaterjevih obvez za zagotavljanje zanesljivega delovanja omrežja in
- pravila za določanje prožnih obratovalnih omejitev.

(2) Pogoji za priključevanje morajo biti nediskriminatorni ter morajo zagotoviti enostavno priključevanje proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in naprav za shranjevanje energije. Pogoji se lahko razlikujejo za različne skupine naprav glede na vrsto ali velikost, če je to utemeljeno.

(3) Dokončno soglasje za priključitev na distribucijski sistem velja dve leti, na prenosni sistem pa pet let. V tem roku mora imetnik soglasja za priključitev obstoječega objekta izpolniti vse pogoje, predpisane v soglasju za priključitev, in izvesti priključitev.

(4) Če imetnik soglasja za priključitev gradi nov objekt, mora v roku iz prejšnjega odstavka predložiti dokončno gradbeno dovoljenje, s čimer se izdanemu soglasju za priključitev veljavnost podaljša za obdobje veljavnosti predloženega gradbenega dovoljenja.

(5) Veljavnost soglasja za priključitev lahko elektrooperater na zahtevo imetnika soglasja za priključitev podaljša največ dvakrat, vsakič največ za eno leto. Zahtevo za podaljšanje mora imetnik soglasja za priključitev dati 30 dni pred iztekom veljavnosti soglasja za priključitev.

(6) Če imetnik soglasja za priključitev pred potekom veljavnosti soglasja za priključitev plača omrežnino za priključno moč, priključne moči za isto prevzemno-predajno mesto ne plača več.

(7) Po izvedbi priključitve veljajo pogoji iz soglasja za priključitev do ukinitve oziroma spremembe na prevzemno-predajnem mestu.

(8) Distribucijski operater mora pred priključitvijo na sistem obvestiti novega uporabnika sistema o njegovih pravicah in obveznostih v zvezi z izbiro dobavitelja in v zvezi z zasilno oziroma nujno oskrbo, skladno s tem zakonom.

(9) O izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev odloča po javnem pooblastilu elektrooperater z odločbo v upravnem postopku.

(10) Pravna ali fizična oseba nima pravice do priključitve, če:

- ne izpolnjuje predpisanih pogojev za priključitev,
- bi zaradi priključitve prišlo do večjih motenj v oskrbi ali
- bi priključitev elektrooperaterju povzročila nastanek nesorazmernih stroškov.

(11) Nesorazmerni stroški iz prejšnjega odstavka pomenijo stroške gradnje priključitvenega voda do točke v sistemu, kjer je priključitev mogoča, ali stroške, ki so potrebni zaradi ojačitve obstoječega omrežja, ali kombinacijo obojega, pri čemer ni mogoče pričakovati, da bi v razumnem času prišlo do povečanja uporabe sistema na novem priključitvenem vodu oziroma obstoječem omrežju v tolikšnem obsegu, ki omogoča normalno amortizacijo naložbe.

(12) V primeru iz tretje alineje desetega odstavka tega člena ima pravna ali fizična oseba pravico do priključitve v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili, če sama ali skupaj z drugimi osebami krije nesorazmerne stroške. O pokritju nesorazmernih stroškov skleneta elektrooperater in imetnik soglasja za priključitev oziroma morebitne druge osebe, ki sodelujejo pri kritju stroškov, pogodbo.

(13) O pritožbi zoper odločbo o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev odloča agencija. V primeru zavrnitve soglasja za priključitev ima pravna ali fizična oseba pravico do vpogleda v vso tehnično dokumentacijo elektrooperaterja v zvezi z zavrnitvijo soglasja za priključitev.

(14) Uporabnik sistema mora dati vlogo za novo soglasje za priključitev, če želi spremeniti obratovalne omejitve, določene v soglasju za priključitev in v primeru spremembe uvrstitve v skupino končnih odjemalcev.

(15) Če elektrooperater zavrne priključitev ali zmanjšanje obratovalne omejitve zaradi nezadostne zmogljivosti sistema ali če elektrooperaterju priključitev onemogoča izvajanje obveznosti javne službe iz 7. člena tega zakona, se za zavrnitev uporablja 10. člen tega zakona. Glede višine sredstev, potrebnih za ojačitev sistema, se uporablja enajsti odstavek tega člena o nesorazmernih stroških.

(16) Stroške analiz za izdajo soglasja za priključitev novega objekta in naprave za proizvodnjo, porabo in shranjevanje na omrežje nosi elektrooperater. Stroške izdelave priključnega voda od nove naprave do točke priključitve na omrežje elektrooperaterja nosi imetnik soglasja za priključitev. Imetnik soglasja za priključitev ne nosi stroškov morebitnih okrepitev obstoječega prenosnega ali distribucijskega omrežja, ki so potrebne zaradi priključitve nove naprave, razen v primeru plačila nesorazmernih stroškov.

(17) Elektrooperater mora ob predložitvi novega razvojnega načrta priložiti še poročilo, ki vsebuje navedbo o izvedenih dodatnih aktivnosti in analizo stroškov krepitev omrežja zaradi novih priključitev, ki jih ni predvideval predhodni razvojni načrt.

(18) Ne glede na šestnajsti odstavek tega člena je imetnik soglasja za priključitev naprave ali objekta s priključno močjo nad 500 kW dolžan povrniti elektrooperaterju stroške okrepitve in razširitve omrežja, če v primernem roku, dogovorjenem z elektrooperaterjem, ne zagotovi priključitve nove naprave ali objekta.

(19) Pred izdajo soglasja za priključitev naprave ali objekta, zaradi katerega je treba okrepiti prenosno ali distribucijsko omrežje, mora vlagatelj zahteve za priključitev naprave ali objekta iz prejšnjega odstavka na zahtevo elektrooperaterja zagotoviti ustrezno zavarovanje, ki ga elektrooperater lahko unovči, če imetnik soglasja za priključitev v primernem roku, dogovorjenem z elektrooperaterjem, ne zagotovi priključitve.

(20) Če so stroški, ki jih je imel elektrooperater zaradi ojačitve omrežja, večji od unovčenega zneska ustreznega zavarovanja, ima elektrooperater pravico zahtevati razliko do popolne povrnitve stroškov.

(21) Na podlagi soglasja za priključitev skleneta elektrooperater in uporabnik sistema pogodbo o uporabi sistema, v kateri so urejena medsebojna razmerja v zvezi s plačilom omrežnine. Uporabnik sistema je dolžan pred izvedbo priklopa plačati omrežnino za priključno moč v skladu s soglasjem za priključitev in veljavnim cenikom za priključno moč.

(22) Soglasje za povečanje priključne moči ali priključitev na prenosni sistem morata pridobiti tudi operater distribucijskega sistema in upravljalec zaprtega distribucijskega sistema.

(23) Vlogo za soglasje za priključitev na 110 kV omrežje odda pravna ali fizična oseba iz prvega odstavka tega člena pri sistemskem operaterju, ki določi priključno točko. Priključno točko lahko določi sistemski operater s soglasjem distribucijskega operaterja tudi na distribucijskem delu 110 kV omrežja ob upoštevanju pogojev, določenih v sistemskih obratovalnih navodilih. V primeru spora med elektrooperaterjema o priključni točki odloči agencija. O vlogi za soglasje za priključitev odloči elektrooperater, na katerega omrežju je določena priključna točka.

139.a člen

(priključitev na sistem s prožnimi obratovalnimi omejitvami)

(1) Na območjih, kjer običajna priključitev na sistem ni mogoča, zlasti kjer je razpoložljivost omrežnih zmogljivosti za nove priključitve omejena ali pa je sploh ni, elektrooperater prouči možnost izdaje soglasja za priključitev s prožno obratovalno omejitvijo. Če je taka priključitev mogoča in se uporabnik zanjo odloči, mora uporabnik sistema pred priključitvijo namestiti sistem za nadzor oddaje in odjema električne energije iz omrežja, ki ga je certificiral pooblaščeni izdajatelj certifikatov. Priključitve s prožnimi obratovalnimi omejitvami ne smejo povzročati zamud pri krepitvi omrežja na opredeljenih področjih.

(2) V soglasju za priključitev se določijo:

- zagotovljeno dovajanje električne energije v omrežje oziroma njen odvzem iz njega ter dodatne prožne zmogljivosti za dovajanje in odvzem, ki se lahko priključijo in se razlikujejo po časovnih blokih skozi vse leto;

- trajanje soglasja za priključitev s prožno obratovalno omejitvijo in pričakovani datum za izdajo soglasja za priključitev za celotno zahtevano zmogljivost v skladu s prejšnjim členom.

(3) Ko je omrežje razvito, se na podlagi pravil, določenih v sistemskih obratovalnih navodilih iz 136. člena tega zakona, zagotovi prehod s prožne obratovalne omejitve na fiksno

obratovalno omejitev. Na območjih, na katerih razvoj omrežja ni najučinkovitejša rešitev, se prožne obratovalne omejitve lahko omogočijo kot trajna rešitev, vključno za shranjevanje energije.

140. člen

(prenos soglasja za priključitev)

(1) Soglasje za priključitev se lahko prenese na pravno ali fizično osebo, ki pridobi objekte, naprave ali napeljave, če:

- imetnik soglasja, ki je fizična oseba, umre;
- imetnik soglasja, ki je pravna oseba, preneha obstajati;
- se spremeni gradbeno dovoljenje zaradi spremembe investitorja;
- se izvrši pravni promet z objektom, napravo ali napeljavo.

(2) Pravna ali fizična oseba, ki pridobi objekte, naprave ali napeljave v last, mora najpozneje v 30 dneh po prejemu sodne oziroma upravne odločbe ali uveljavitvi sklenjene pogodbe, ki jo dokazuje primopredajni zapisnik, o nastali spremembi obvestiti elektrooperaterja ter o tem predložiti ustrezne listine, ki dokazujejo zatrjevane spremembe, sicer mora zaprositi za novo soglasje za priključitev. Prenos soglasja za priključitev priključka je v tem primeru brezplačen. Če pravna ali fizična oseba, ki pridobi objekte, naprave ali napeljave v last, elektrooperaterja ne obvesti v zgoraj predpisanem roku 30 dni, ji elektrooperater izvedbo spremembe zaračuna v skladu s cenikom storitev, ki niso zajete v omrežnini.

(3) Prenos soglasja za priključitev, ki ni posledica univerzalnega pravnega nasledstva, je dopusten le pod pogojem, da so v roku, ki ga v postopku za prenos soglasja določi elektrooperater in ki ne sme biti krajši od desetih dni, poravnane vse obveznosti iz pogodbe o uporabi sistema v zvezi s prevzemno-predajnim mestom, na katerega se nanaša prenos soglasja za priključitev, razen če se v tem roku prevzemnik soglasja za priključitev in elektrooperater ne dogovorita o prevzemu dolga ali pristopu k dolgu.

141. člen

(tehnične zahteve za naprave, ki se priključijo na sistem)

(1) Postroji, naprave in napeljave, ki se priključijo na sistem, morajo izpolnjevati predpisane tehnične zahteve, s katerimi se zagotavljata njihovo nemoteno delovanje, nemoteno delovanje sistema ter varnost ljudi in premoženja. Za izpolnjevanje tehničnih zahtev za objekt, napravo ali napeljavo je odgovoren imetnik soglasja za priključitev.

(2) Imetnik soglasja za priključitev in uporabnik sistema sta dolžna omogočiti distribucijskemu operaterju brezplačen in neoviran dostop do merilnih naprav zaradi odčitavanja stanja električnega števca, vzdrževanja in kontrole merilnih naprav.

(3) Elektrooperater sme začasno odkloniti priklop novih objektov, naprav in napeljav na svoj sistem oziroma sme prevzemno-predajno mesto odklopiti, če ugotovi, da objekti, naprave ali napeljave, ki se priključujejo na sistem ali so nanj priključene, ne izpolnjujejo predpisanih tehničnih zahtev, ali če ugotovi, da gre za nedovoljeno gradnjo po predpisih o graditvi objektov.

(4) Priklop na sistem ali ponovni priklop izvede elektrooperater po odpravi pomanjkljivosti.

(5) Inšpektorat, pristojen za energijo, nadzira skladnost energetskih postrojev, naprav in napeljav, ki se priključujejo na sistem ali so nanj priključene.

142. člen

(začasni odklop)

(1) Elektrooperater sme začasno odklopiti prevzemno-predajno mesto zaradi:

- rednega ali izrednega vzdrževanja,
- pregledov ali remontov,
- preizkusov ali kontrolnih meritev,
- razširitev omrežja.

(2) Za predvideni odklop mora elektrooperater izbrati čas, ki čim manj prizadene uporabnika sistema.

(3) Elektrooperater mora o predvidenem odklopu pravočasno obvestiti uporabnika sistema v pisni obliki ali na drug oseben način. V primeru večjega števila odjemalcev in če osebno obveščanje ni stroškovno učinkovito, pa v sredstvih javnega obveščanja in na spletu vsaj 48 ur pred odklopom.

143. člen

(odklop po predhodnem obvestilu)

(1) Elektrooperater odklopi uporabnika sistema na posameznem prevzemno-predajnem mestu po predhodno poslanem obvestilu, če ta v roku, določenem v obvestilu, ne izpolni svoje obveznosti, in sicer če uporabnik sistema:

a) moti oskrbo z električno energijo drugih uporabnikov sistema;

b) odreče ali onemogoči osebam, ki imajo pooblastilo operaterja sistema, dostop do vseh delov priključka, do zaščitnih in merilnih naprav ter do energetskih objektov, naprav ali napeljav;

c) prek svojih energetskih naprav omogoči priključitev energetskih naprav drugih oseb;

č) na opomin elektrooperaterja ne zmanjša odjema ali oddaje moči oziroma količine na dogovorjeno vrednost v zahtevanem roku;

d) ne plača omrežnine v predpisanem roku, oskrb elektrooperaterja (zasilna oskrba, nujna oskrba in neupravičen odjem) in storitev, ki so sestavni del gospodarske javne službe in niso zajete v omrežnini;

e) v roku, ki ga določi elektrooperater oziroma pristojni inšpekcijski organ, ne odstrani oziroma ne zniža do dovoljene meje motenj, ki jih povzročajo njegovi objekti, naprave ali napeljave ali odjemalci;

f) nima veljavnih pogodb o dobavi električne energije, ki pokrivajo njegov celoten odjem na določenem prevzemno-predajnem mestu, ali če dobavitelj pisno obvesti operaterja, da je dobavitelj ali končni odjemalec odstopil od pogodbe o dobavi električne energije na določenem prevzemno-predajnem mestu uporabnika sistema, razen v primerih iz 32. člena tega zakona.

(2) Distribucijski operater ne sme odklopiti ranljivega odjemalca iz razloga iz d) in f) točke prejšnjega odstavka, če so izpolnjeni pogoji iz 33. člena tega zakona.

(3) Dobavitelj, ki je odstopil od pogodbe o dobavi, ali dobavitelj, ki mu je uporabnik sistema sporočil, da odstopa od pogodbe o dobavi, je dolžan distribucijskega operaterja nemudoma obvestiti o odstopu.

(4) Ko dobavitelj odstopi od pogodbe o dobavi iz razlogov, ki so na strani uporabnika sistema, je zavezanec za plačilo vseh stroškov, ki jih ima zaradi tega distribucijski operater, uporabnik sistema.

(5) V primeru odstopa od pogodbe o dobavi s strani dobavitelja ali uporabnika sistema distribucijski operater pošlje uporabniku obvestilo o odklopu. Merilno točko, ki je predmet te pogodbe o dobavi, izključi iz bilančne skupine dosedanjega dobavitelja najpozneje 16. dan po preteku rokov iz devetega odstavka tega člena, ki jih določi v obvestilu o odklopu, ob upoštevanju začetka teka rokov, določenega v desetem odstavku tega člena. Do izvedbe odklopa oziroma do izključitve iz bilančne skupine dobavo izvaja dobavitelj. Distribucijski operater je dolžan zaključni odčitek merilne naprave ugotoviti za dan izključitve iz bilančne skupine, če to ni mogoče, pa od pet dni pred do pet dni po izključitvi iz bilančne skupine, ter vrednost na dan izključitve iz bilančne skupine izračunati na podlagi izvedenega odčitka in pretekle porabe. Na ta dan se začne tudi pripadnost novemu dobavitelju, če je bila o tem sklenjena ustrezna pogodba.

(6) Dobavitelj, ki je odstopil od pogodbe o dobavi zaradi neplačila stroškov dobavljene električne energije, lahko do izvedbe odčitka zaključnega stanja merilne naprave, ki ga opravi distribucijski operater, z enostransko izjavo prekliče odstop.

(7) Distribucijski operater v sistemskih obratovalnih navodilih iz 136. člena tega zakona podrobneje določi obveznosti ter postopek ravnanja distribucijskega operaterja in dobavitelja v primeru odstopa od pogodbe o dobavi s strani dobavitelja ali končnega odjemalca ter vrste stroškov iz četrtega odstavka tega člena.

(8) Če traja odklop iz prvega odstavka tega člena dlje kot tri leta, mora imetnik soglasja za priključitev pred ponovnim priklopom pridobiti novo soglasje za priključitev na sistem iz 139. člena tega zakona, brez plačila omrežnine za priključno moč.

(9) Elektrooperater mora gospodinjskega odjemalca o odklopu obvestiti vsaj deset dni pred odklopom, poslovnega odjemalca pa vsaj osem dni pred odklopom.

(10) Obvestilo iz prvega odstavka tega člena se pošlje z navadno pošiljko ali na dogovorjen elektronski način. Roka iz prejšnjega odstavka začneta teči četrti dan od datuma izdaje obvestila, navedenega na obvestilu.

(11) Distribucijski operater ravnanja uporabnika sistema iz točke f) prvega odstavka tega člena in četrte alineje prvega odstavka 144. člena tega zakona šteje kot neupravičen odjem ter ravna po postopkih za določitev neupravičenega odjema iz sistemskih obratovalnih navodil iz 136. člena tega zakona.

(12) Operaterji gospodinjskim odjemalcem v obvestilu iz prvega odstavka tega člena zagotovijo informacije o alternativnih ukrepih, da ne bi prišlo do odklopa, zlasti o:

- možnosti podpisa pogodbe z novim dobaviteljem,

- možnosti zahteve po zasilni oskrbi iz 32. člena ali po nujni oskrbi iz 33. člena tega zakona,

- veljavnih socialnovarstvenih prejemkih v skladu z zakonom, ki ureja socialnovarstvene prejemke, s pomočjo katerih bi lahko preprečili odklop,

- možnosti storitev energetskega pregleda in energetskega svetovanja.

144. člen

(odklop brez predhodnega obvestila)

(1) Elektrooperater odklopi prevzemno-predajno mesto brez predhodnega obvestila, če uporabnik sistema na tem primopredajnem mestu:

- z obratovanjem energetskih objektov, naprav ali napeljav ogroža življenje ali zdravje ljudi ali ogroža premoženje;

- ob pomanjkanju električne energije ne upošteva zaščitnih ukrepov o omejevanju odjema električne energije iz sistema iz 138. člena tega zakona;

- brez soglasja elektrooperaterja priključi na omrežje svoje energetske naprave ali napeljave;

- onemogoča pravilno registriranje obračunskih količin električne energije ali če uporablja električno energijo brez zahtevanih oziroma dogovorjenih merilnih naprav ali mimo njih.

(2) Elektrooperater je dolžan po odpravi razlogov za odklop iz prejšnjega odstavka in po plačilu zapadlih obveznosti ter stroškov odklopa in ponovnega priklopa prevzemno-predajno mesto ponovno priklopiti na sistem. Če traja odklop iz prejšnjega odstavka dlje kot tri leta, mora imetnik soglasja za priključitev pred ponovnim priklopom pridobiti novo soglasje za priključitev na sistem iz 139. člena tega zakona, brez plačila omrežnine za priključno moč.

(3) Če uporabnik sistema ali imetnik soglasja za priključitev elektrooperaterju oziroma pooblaščeni osebi elektrooperaterja ne dovoli izvesti odklopa skladno s tem členom in s 142. in 143. členom tega zakona ali mu grozi, lahko pooblaščena oseba operaterja izvede odklop in zaprosi policijo za asistenco, ki jo policija zagotovi v skladu z določbami zakona, ki ureja naloge in pooblastila policije.

145. člen

(odklop na zahtevo uporabnika sistema)

(1) Uporabnik sistema, ki je imetnik soglasja za priključitev, lahko zahteva od elektrooperaterja, naj njegovo prevzemno-predajno mesto odklopi od omrežja.

(2) Elektrooperater je dolžan prevzemno-predajno mesto na stroške uporabnika sistema iz prejšnjega odstavka ponovno priklopiti na sistem. Če traja odklop iz prejšnjega odstavka dlje kot tri leta, mora uporabnik sistema pred ponovnim priklopom pridobiti novo soglasje za priključitev na sistem iz 139. člena tega zakona, brez plačila omrežnine za priključno moč.

(3) Elektrooperater lahko uporabniku sistema iz prvega odstavka tega člena, ki je zahteval odklop, zavrne ponovni priklop na sistem ali izdajo novega soglasja za priključitev, dokler uporabnik sistema ne poravna vseh zapadlih obveznosti do elektrooperaterja.

(4) Elektrooperater v sistemskih obratovalnih navodilih podrobneje uredi medsebojna razmerja in plačilo stroškov v primeru ponovnega priklopa, če je bil odklop izveden na zahtevo uporabnika sistema.

146. člen

(ponovni priklop ter odklop in priklop po odločbi pristojnega organa)

(1) Elektrooperater je dolžan prevzemno-predajno mesto, ki je bilo odklopljeno, na stroške uporabnika sistema ponovno priklopiti na sistem, ko ugotovi, da je uporabnik sistema odpravil razloge za odklop, in sicer najpozneje v treh dneh po plačilu zapadlih obveznosti ter stroškov odklopa in ponovnega priklopa.

(2) Elektrooperater, ki je prevzemno-predajno mesto uporabnika sistema neutemeljeno odklopil, mora v 24 urah od ugotovitve neutemeljenega odklopa na svoje stroške prevzemno-predajno mesto znova priklopiti na svoj sistem.

(3) Elektrooperater je dolžan prevzemno-predajno mesto uporabnika sistema odklopiti ali priklopiti tudi na podlagi odločbe pristojnega organa.

147. člen

(povračilo škode zaradi odklopa)

(1) Elektrooperater ima pravico do povračila škode, ki mu je nastala zaradi ravnanja uporabnika sistema, zaradi katerega je elektrooperater odklopil prevzemno-predajno mesto uporabnika sistema po predhodnem obvestilu oziroma brez predhodnega obvestila.

(2) Uporabnik sistema ima pravico do povračila škode, ki mu je bila povzročena zaradi neutemeljenega odklopa elektrooperaterja.

2. pododdelek: *Posebne določbe za priključevanje proizvodnih naprav*

148. člen

(soglasje za priključitev proizvodnih naprav in naprav za shranjevanje energije)

(1) Elektrooperater ne sme zavrniti soglasja za priključitev na omrežje investitorju naprave za proizvodnjo električne energije ali investitorju naprave za shranjevanje energije iz razloga po tretji alineji desetega odstavka 139. člena tega zakona. Stroške vseh analiz za izdajo soglasja za priključitev na omrežje nosi elektrooperater.

(2) Sistemski operater ne sme zavrniti povezave nove naprave za proizvodnjo električne energije ali naprave za shranjevanje energije na podlagi morebitnih prihodnjih omejitev glede razpoložljive zmogljivosti omrežja (na primer prezasedenost v oddaljenih delih prenosnega sistema).

(3) Prejšnji odstavek ne posega v možnost sistemskega operaterja, da omeji zajamčeno zmogljivost priključkov ali ponudi priključke, za katere veljajo obratovalne omejitve, da se zagotovi ekonomska učinkovitost novih naprav za proizvodnjo električne energije ali naprav za shranjevanje energije, če te omejitve odobri agencija. Agencija zagotovi, da se vse omejitve zajamčene zmogljivosti priključkov ali obratovalne omejitve uvedejo na podlagi preglednih in nediskriminatornih postopkov ter ne ustvarjajo neupravičenih ovir za vstop na trg. Kadar investitor naprave za proizvodnjo električne energije ali naprave za shranjevanje energije krije stroške, povezane z zagotavljanjem neomejenega priključka, se omejitve ne uporabljajo.

(4) Za proizvodne naprave z nazivno električno močjo, večjo od 10 MW, se zahteve po tehnični opremljenosti proizvodnih naprav za zagotovitev zanesljivega delovanja omrežja določijo v postopku umeščanja v prostor, najpozneje pa v uredbi, ki ureja državni prostorski načrt, oziroma v uredbi, ki določa najustreznejšo varianto za posamezno proizvodno napravo, skladno z določbami v sistemskih obratovalnih navodilih.

(5) Na zahtevo investitorja proizvodne naprave, katere nazivna električna moč presega 10 MW in za katero je bil sprejet državni prostorski načrt ali uredba o najustreznejši varianti, je elektrooperater, na katerega omrežje se izvede priključitev, dolžan v 60 dneh od prejema vloge pripraviti celovit terminski plan za izvedbo priključitve na omrežje. Če se investitor s terminskim planom ne strinja, lahko pripravi svoj predlog za priključitev. Če elektrooperater predloga investitorja ne sprejme, o terminskem planu odloči agencija.

7. ODDELEK: HRAMBA EVIDENC

149. člen

(hramba in posredovanje podatkov)

(1) Dobavitelji so dolžni šest let po poteku leta, v katerem so nastali, hraniti podatke v zvezi s pravnimi posli o dobavi električne energije in z izvedenimi finančnimi instrumenti za trgovanje z električno energijo, ki so jih imeli z drugimi dobavitelji in sistemskimi operaterji, ter omogočiti dostop do teh podatkov agenciji, državnim organom, organom, pristojnim za varstvo konkurence, in Evropski komisiji v zvezi z opravljanjem njihovih pristojnosti.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka vključujejo podrobnosti o transakcijah, kot so trajanje, pravila za dobavo in poravnavo, količina, datum in ura izvedbe, cene transakcij in način identifikacije trgovca, ter tudi podrobnosti o neporavnanih pogodbah o dobavi električne energije in izvedenih finančnih instrumentih za trgovanje z električno energijo.

(3) Agencija s splošnim aktom za izvrševanje javnih pooblastil določi vrste informacij, ki se lahko posredujejo udeležencem na trgu, če se ne razkrijejo poslovno občutljivi podatki o posameznih akterjih na trgu ali posameznih transakcijah. Ta odstavek se ne uporablja za podatke o finančnih instrumentih, ki spadajo na področje uporabe zakona, ki ureja trg finančnih instrumentov.

150. člen

(dostop do podatkov iz katastra nepremičnin)

(1) Geodetska uprava Republike Slovenije distribucijskemu operaterju ali fizični oziroma pravni osebi na katere je distribucijski operater skladno s tem zakonom prenesel

izvajanje nalog, brezplačno zagotovi spletne storitve za dostop, vpogled in pridobitev podatkov o nepremičninah, vključno s sledečimi osebnimi podatke o fizičnih osebah, ki so vpisani v kataster nepremičnin:

- ime in priimek, naslov prijavljenega prebivališča, naslov za vročanje, enotna matična številka občana (EMŠO);

- delež lastništva.

(2) Osebne podatke iz prejšnjega odstavka distribucijski operater ali fizična oziroma pravna oseba na katere je distribucijski operater skladno s tem zakonom prenesel izvajanje nalog, obdeluje za namen projektiranja, gradnje, vzdrževanja oziroma obratovanja gospodarske javne infrastrukture oziroma za namen izvajanja nalog gospodarske javne službe.

(3) Distribucijski operater ali fizična oziroma pravna oseba, na katero je distribucijski operater skladno s tretjim odstavkom 69. člena tega zakona prenesel izvajanje nalog, obdelujeta osebne podatke iz prvega odstavka tega člena skladno z Uredbo 2016/679/EU in zakonom.

(4) Osebe iz prejšnjega odstavka hranijo osebne podatke iz tega člena tako dolgo, kot je nujno za izvajanje nalog iz drugega odstavka tega člena, vendar največ pet let od njihove pridobitve.

151. člen

(izvedeni finančni instrumenti)

(1) Določbi 149. člena tega zakona in tega člena subjektom, za katere se uporablja zakon, ki ureja trg finančnih instrumentov, ne nalagata dodatnih obveznosti do organov iz prvega odstavka 149. člena tega zakona.

(2) Če organi iz prvega odstavka 149. člena tega zakona potrebujejo dostop do podatkov, ki jih hranijo subjekti, za katere se uporablja zakon, ki ureja trg finančnih instrumentov, organ, pristojen za regulacijo trga finančnih instrumentov, organom iz prvega odstavka 149. člena tega zakona posreduje zahtevane podatke.

X. POGLAVJE: ODLOČANJE AGENCIJE V POSAMIČNIH ZADEVAH, SPLOŠNI AKTI AGENCIJE IN NADZOR AGENCIJE

152. člen

(odločanje v posamičnih zadevah, splošni akti in nazor agencije)

(1) Agencija nadzira izvajanje določb uredb Evropske unije s področja notranjega trga z električno energijo, določb tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov ter izvaja monitoring delovanja trgov na področju reguliranih in tržnih energetskih dejavnosti po postopku, določenem v zakonu, ki ureja agencijo.

(2) Agencija odloča v posamičnih zadevah iz tega zakona in izdaja splošne akte, za katere je pooblaščena na podlagi tega zakona ali uredbe Evropske unije, po postopku, določenem v zakonu, ki ureja agencijo.

XI. POGLAVJE: INŠPEKCIJSKI NADZOR

153. člen

(inšpekcija)

(1) Inšpektorat, pristojen za energijo (v nadaljnjem besedilu: energetska inšpekcija), izvaja nadzor nad določbami tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov in splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil pri gradnji, vzdrževanju, obratovanju in uporabi elektroenergetskih objektov, naprav in omrežij, ki obsega zlasti:

- nadzor nad upoštevanjem tehničnih zahtev tega zakona, tehničnih in drugih predpisov ter obveznih standardov, ki veljajo za področje elektroenergetike;

- nadzor tehničnih zahtev pri gradnji, obratovanju in uporabi objektov, postrojev, vodov, naprav in napeljav, ki so namenjeni proizvodnji, prenosu, distribuciji, merjenju, zaščiti, vodenju, lastni porabi in porabi električne energije, in sicer:

1. pri napravah za proizvodnjo električne energije v elektrarnah, pri napravah za prenos in distribucijo električne energije v okviru razdelilnih postaj, transformatorskih postaj, centrov vodenja ter elektroenergetskih omrežij in napeljav v objektih;

2. pri izpolnjevanju tehničnih pogojev za dobavo električne energije, posebno glede prekinitev, omejitev v dobavi in kakovosti napetosti;

3. nad upoštevanjem določb obratovalnih navodil omrežij, objektov, postrojev ter posameznih sklopov in sistemskih obratovalnih navodil;

4. nad izvajanjem predpisov, ki urejajo omejevanje obtežb in porabo električne energije;

5. nad tehničnimi pogoji iz izdanih soglasij za priključitev elektroenergetskih objektov.

(2) Energetska inšpekcija opravlja tudi nadzor nad strokovnostjo in usposobljenostjo delavcev, ki upravljajo elektroenergetske naprave, v okviru zagotovitve varnosti in zanesljivosti obratovanja.

(3) Organ, pristojen za javnopravne evidence in storitve, je pristojen za nadzor nad izvajanjem prvega in drugega odstavka 105. člena tega zakona.

154. člen

(izvajanje inšpekcijskega nadzora)

Če ni s tem zakonom drugače določeno, se za izvrševanje inšpekcijskega nadzora in za inšpektorje uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, in določbe zakona, ki ureja energetsko inšpekcijo.

XII. POGLAVJE: KAZENSKE DOLOČBE

155. člen

(prekrška v zvezi s prepovedjo nadzora)

(1) Z globo do 10 % letnega prometa v predhodnem poslovnem letu se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki je sistemski operater ali pravna oseba, ki je del vertikalno integriranega podjetja, ki:

- zavestno izvaja neposreden ali posreden nadzor iz 37. točke 4. člena tega zakona nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave, in hkrati zavestno izvaja neposreden ali posreden nadzor iz 37. točke 4. člena tega zakona nad sistemskim operaterjem ali prenosnim sistemom ali uveljavlja kakršne koli pravice nad njima ali zavestno izvaja neposreden ali posreden nadzor iz 37. točke 4. člena tega zakona nad sistemskim operaterjem ali prenosnim sistemom in hkrati zavestno izvaja neposreden ali posreden nadzor iz 37. točke 4. člena tega zakona nad podjetjem, ki opravlja dejavnost proizvodnje ali dobave, ali uveljavlja kakršne koli pravice nad njim (prvi odstavek 52. člena tega zakona);

- zavestno omogoči, da je ista pravna ali fizična oseba hkrati član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja, pri sistemskem operaterju ali osebi, ki ima v lasti prenosni sistem, ali predstavnik v zvezi z lastniškim upravljanjem prenosnega sistema električne energije ali prenosnega sistema električne energije ali zemeljskega plina ter član uprave, nadzornega sveta ali drugega organa, ki je zakoniti zastopnik podjetja, ki izvaja dejavnost proizvodnje ali dobave zemeljskega plina ali električne energije (54. člen tega zakona).

(2) Z globo od 5.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba pravne osebe.

156. člen

(hujši prekrški)

(1) Z globo od 10.000 do 50.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

- sama ali prek posrednikov oziroma zastopnikov pri prodaji električne energije ali storitev agregiranja uporablja zavajajoče ali nepoštene poslovne prakse (deseti odstavek 15. člena tega zakona);

- ne ponuja pogodb o dobavi električne energije s fiksno ceno, sklenjenih za najmanj eno leto, in pogodb z dinamičnimi cenami električne energije (prvi odstavek 17. člena tega zakona);

- uporabnikom sistema ne zagotovi dostopa do prenosnega sistema pod nediskriminatornimi pogoji (četrti odstavek 45. člena tega zakona);

- ne obvesti agencije v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom 56. člena tega zakona;

- distribucijskemu operaterju ne omogoči dostopa preko enotne vstopne točke nacionalnega podatkovnega vozlišča in stalnega dostopa do vseh podatkov, ki jih uporablja in jih pridobiva za potrebe izvajanja prenesenih nalog, kot določa tretji odstavek 69. člena tega zakona;

- nima sprejetih in objavljenih sistemski obratovalnih navodil v skladu s 136. členom tega zakona.

(2) Z globo od 5.000 do 15.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik.

(3) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

157. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 5.000 do 30.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

- na svoji spletni strani ne objavi splošnih pogodbenih pogojev in informacij o veljavnih cenah in tarifah za končne odjemalce v skladu s četrtim odstavkom 15. člena tega zakona;
- kot dobavitelj spremembe splošnih pogojev ne sporoči v skladu s petim odstavkom 15. člena tega zakona ali če obvestilo o spremenjenih pogojih poslovanja ni brezplačno;
- enostransko spremeni pogoje pogodb o dobavi električne energije s fiksno ceno, sklenjenih za določeno obdobje, ali take pogodbe odpove pred njihovo zapadlostjo v nasprotju s prvim odstavkom 17. člena tega zakona;
- končnih odjemalcev pred sklenitvijo pogodbe ne seznani z informacijami iz tretjega odstavka 17. člena tega zakona;
- končnim odjemalcem s pogodbami o dobavi električne energije s fiksno ceno, sklenjenimi za določeno obdobje, oteži ali prepove sodelovanje pri storitvah za zagotavljanje prožnosti ali sodelovanje pri souporabi energije v nasprotju s sedmim odstavkom 17. člena tega zakona;
- ne posreduje podatkov o spremenjeni ceni v skladu z četrtim odstavkom 20. člena tega zakona ali posreduje nepravilne podatke o cenah s kršitvijo te določbe;
- kot agregator malih poslovnih odjemalcev in gospodinjskih odjemalcev pred sklenitvijo pogodbe ne seznani v celoti s priložnostmi, stroški in tveganji, povezanimi z izvajanjem teh pogodb v nasprotju z drugim odstavkom 21. člena tega zakona;
- kot agregator uporabniku sistema na njegovo zahtevo vsaj enkrat na obračunsko obdobje ne izroči brezplačno vseh pomembnih podatkov o prilagajanju odjema ter proizvodnje ali podatkov o dobavljeni in prodani električni energiji v nasprotju z četrtim odstavkom 21. člena tega zakona;
- kot dobavitelj v nasprotju s petim odstavkom 21. člena tega zakona določi uporabniku sistema, s katerim ima sklenjeno pogodbo, diskriminatoren pogoj ali neupravičeno pogodbeno omejitev, zahtevo, postopek, kazen ali obveznost dodatnega plačila;
- ne zagotovi sam ali skupaj z drugimi dobavitelji v okviru združenja postopka izvensodnega reševanja sporov s potrošniki v zvezi z dobavo električne energije gospodinjskim odjemalcem po tem zakonu pred neodvisnim izvajalcem izvensodnega reševanja sporov skladno z drugim in tretjim odstavkom 27. člena tega zakona;
- ne vzpostavi ali ne izvaja strategije varovanja pred tveganji, skladne s smernicami iz prvega odstavka 27.a člena tega zakona;

- ne zagotovi dobave električne energije na zahtevo odjemalca v skladu z drugim odstavkom 32. člena tega zakona;

- ne sodeluje na izravnalnem trgu na način, kot je to določeno s predpisom iz druge alineje četrtega odstavka 94. člena tega zakona;

- ne predloži agenciji letnega poročila v rokih iz tretjega odstavka 105. člena tega zakona;

- brez soglasja operaterja na njegovo omrežje priključi svoje objekte, naprave in napeljave oziroma omogoči priključitev drugih objektov, naprav in napeljav (prvi stavek prvega odstavka 139. člen tega zakona);

- o začasnem odklopu ne obvesti odjemalca v skladu s tretjim odstavkom 142. člena tega zakona;

- merilne točke ne izključi iz bilančne skupine dosedanjega dobavitelja (peti odstavek 143. člena tega zakona);

- ne priključi v roku 24 ur na svoje stroške odjemalca energije na omrežje, kadar se ugotovi, da je bil neutemeljeno odklopljen (drugi odstavek 146. člena tega zakona);

- ne hrani najmanj šest let podatkov v zvezi s pravnimi posli o dobavi električne energije in z izvedenimi finančnimi instrumenti za trgovanje z električno energijo (prvi odstavek 149. člena tega zakona).

(2) Z globo od 3.000 do 15.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik.

(3) Z globo od 1.000 do 3.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

158. člen

(prekrški posameznika)

Z globo od 400 do 2.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz dvanajste alineje prvega odstavka prejšnjega člena.

159. člen

(lažji prekrški)

(1) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

- kot elektrooperater pred sklenitvijo pogodbe o uporabi sistema ne obvesti uporabnika sistema o pravicah in obveznostih izbire dobavitelja ali končnega odjemalca ne seznani s seznamom dobaviteljev končnim odjemalcem (četrti odstavek 9. člena tega zakona);

- ne izroči odjemalcem povzetka glavnih pogodbenih pogojev v skladu s tretjim odstavkom 15. člena tega zakona;

- kot dobavitelj ne zagotovi brezplačno gospodinjskemu odjemalcu ustreznih informacij o alternativnih ukrepih, da ne bi prišlo do odklopa, najpozneje ob pošiljanju zadnjega opomina (peti odstavek 16. člena tega zakona);

- v povzetku glavnih pogodbenih pogojev ne navaja informacij iz šestega odstavka 16. člena tega zakona;

- na svoji spletni strani ne objavi cenikov in tarif ter splošnih pogodbenih pogojev v skladu s sedmim odstavkom 16. člena tega zakona;

- ne omogoči uporabniku sistema, da zamenja dobavitelja v roku iz tretjega odstavka 18. člena tega zakona;

- uporabniku sistema zaračuna menjavo dobavitelja ali registracijo pogodbe z agregatorjem (četrti odstavek 18. člena tega zakona);

- kot dobavitelj ali agregator zaračuna odstopnino končnim odjemalcem v nasprotju s petim odstavkom 18. člena tega zakona;

- v roku ne pošlje zaključnega računa končnemu odjemalcu električne energije, ki je zamenjal dobavitelja (sedmi odstavek 18. člena tega zakona);

- ne obvešča končnih odjemalcev električne energije periodično o njihovi porabi (prvi odstavek 19. člena tega zakona);

- uporabnikom sistema električne energije ali drugim osebam, ki zahtevi za dostop do podatkov o porabi energije predložijo pooblastilo uporabnika sistema, ne omogoči dostopa do podatkov o porabi v skladu z drugim odstavkom 19. člena tega zakona;

- dostop do podatkov o porabi električne energije zaračuna v nasprotju s četrtim odstavkom 19. člena tega zakona;

- kot dobavitelj in drugo elektroenergetsko podjetje ne zagotovi, da so računi in informacije na računu pravilne, razumljive, jasne, jedrnate, uporabniku prijazne in predstavljene na način, da omogočajo primerjavo s strani končnih odjemalcev (prvi odstavek 25. člena tega zakona);

- kot dobavitelj in drugo elektroenergetsko podjetje na zahtevo končnega odjemalca ne posreduje jasnega in razumljivega pojasnila o tem, kako je bil pripravljen njihov račun ali, če račun ne temelji na dejanski porabi, odgovor ne obsega tudi pojasnila o načinu končnega obračuna glede na dejansko porabo (drugi odstavek 25. člena tega zakona).

(2) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 100 do 500 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika in odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

160. člen

(prekrški za kršitve določb Uredbe 2019/943/EU)

(1) Z globo od 30.000 do 100.000 eurov se kaznuje za prekršek sistemski operater, če:

- ne izdaja dolgoročnih pravic do prenosa ali ne daje na voljo enakovrednih ukrepov v skladu z 9. členom Uredbe 2019/943/EU;

- uporabi postopek za omejitev transakcij, ko ni izrednih okoliščin v skladu z drugim odstavkom 16. člena Uredbe 2019/943/EU;

- ne da na razpolago udeležencem na trgu najvišje možne ravni zmogljivosti medsebojnih povezav in prenosnih omrežij (četrti odstavek 16. člena Uredbe 2019/943/EU);

- pri določanju cen za dostop do omrežij ne upošteva vseh plačil in prejemkov iz četrtega odstavka 18. člena Uredbe 2019/943/EU.

(2) Z globo od 2.000 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba sistemskega operaterja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 20.000 do 50.000 eurov se kaznuje za prekršek sistemski operater če:

- ne da na voljo najvišje možne zmogljivosti interkonektorjev v skladu s četrtim odstavkom 16. člena Uredbe 2019/943/EU;

- ne da na trg dodeljene zmogljivosti, ki ni bila uporabljena v skladu z desetim odstavkom 16. člena Uredbe 2019/943/EU;

- ne združi vseh zahtev po prenosni zmogljivosti v nasprotni smeri v skladu z enajstim odstavkom 16. člena Uredbe 2019/943/EU;

- ne predloži podatkov in analiz iz tretjega odstavka 19.e člena Uredbe 2019/943/EU;

- ne vzpostavi načina za usklajevanje in izmenjavo informacij v skladu s prvim odstavkom 50. člena Uredbe 2019/943/EU;

- ne objavi informacij v skladu z drugim odstavkom 50. člena Uredbe 2019/943/EU;

- ne objavi ocene razpoložljivih zmogljivosti v skladu s tretjim odstavkom 50. člena Uredbe 2019/943/EU;

- ne objavi na pregleden način informacij o zmogljivostih, ki so na voljo za nove priključitve na njegovem območju obratovanja, ali jih ne posodablja, kot določa prvi pododstavek odstavka 4a 50. člena Uredbe 2019/943/EU;

- ne zagotovi uporabnikom sistema jasnih informacij o stanju in obravnavi njihovih zahtev za priključitev, kot določa drugi pododstavek odstavka 4a 50. člena Uredbe 2019/943/EU.

(4) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba sistemskega operaterja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(5) Z globo od 20.000 do 50.000 eurov se kaznuje za prekršek distribucijski operater, če ne predloži podatkov in analiz iz tretjega odstavka 19.e člena Uredbe 2019/943/EU .

(6) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba distribucijskega operaterja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(7) Z globo od 30.000 do 100.000 eurov se kaznuje za prekršek imenovani operater trga, če ne deluje v skladu z določbami prvega odstavka 8. člena Uredbe 2019/943/EU o trgovanju čim bliže realnemu času ali v skladu z določbami tretjega odstavka 8. člena Uredbe 2019/943/EU o velikosti produktov za trgovanje na trgih za dan vnaprej in znotraj dneva, z najmanjšo velikostjo ponudb 100 kW ali manj.

(8) Z globo od 2.000 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba imenovanega operaterja trga, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

161. člen

(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

XIII. POGLAVJE: PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

162. člen

(začetek uporabe določbe o roku za menjavo dobavitelja oziroma agregatorja)

Določba tretjega odstavka 18. člena tega zakona se začne uporabljati 1. januarja 2026. Do takrat mora elektrooperater, ki je prejel zahtevo za menjavo dobavitelja ali agregatorja, izvesti vse potrebno, da lahko uporabnik sistema začne izvrševati pogodbo o dobavi električne energije z novim dobaviteljem oziroma pogodbo o agregiranju z novim agregatorjem najpozneje v 21 dneh od vložitve popolne zahteve.

163. člen

(začetek uporabe določbe o zagotavljanju podatkov)

Ne glede na določbo tretjega odstavka 19. člena tega zakona elektrooperater zagotavlja podatke iz 19. člena tega zakona za obdobje 24 mesecev pred uveljavitvijo tega zakona.

164. člen

(prehodno obdobje glede naprednih števcev)

(1) Določbe tega zakona o naprednih števcih se uporabljajo za bodoče naprave in naprave, ki nadomeščajo starejše napredne števce. Napredni števci, ki so nameščeni ali katerih začetek delovanja se je začel pred 4. julijem 2019, se lahko uporabljajo do konca njihove življenjske dobe, napredni števci, ki ne izpolnjujejo tehničnih zahtev iz 29. člena tega zakona in Priloge II k Direktivi 2019/944/EU, pa se uporabljajo do 31. decembra 2027.

(2) Začetek delovanja iz prejšnjega odstavka pomeni začetek gradbenih del v okviru naložbe ali prvo zavezo za naročilo opreme ali drugo zavezo, po kateri naložbe ni mogoče več preklicati, če ta nastopi pred začetkom gradbenih del. Nakup zemljišča in pripravljalna dela, kot sta pridobivanje dovoljenj in izvajanje predhodnih študij izvedljivosti, se ne štejejo za začetek del. Začetek delovanja pri prevzemih pomeni trenutek pridobitve sredstev, neposredno povezanih s prevzetim podjetjem.

165. člen

(ustavitev postopkov za pridobitev energetskega dovoljenja)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Pravilnik o izdaji energetskega dovoljenja (Uradni list RS, št. 19/16), ki se uporablja do izdaje novega podzakonskega predpisa iz četrtega odstavka 35. člena tega zakona, kolikor ni v nasprotju s tem zakonom.

(2) Postopki za pridobitev energetskega dovoljenja za gradnjo objektov z nazivno električno močjo 10 MW ali manj, začeti v skladu s Pravilnikom o izdaji energetskega dovoljenja (Uradni list RS, št. 19/16) do uveljavitve tega zakona, se ustavijo.

(3) Minister, pristojen za energijo, izda predpis iz četrtega odstavka 35. člena tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

166. člen

(začetek uporabe določbe o prepovedi lastništva polnilnih mest)

Elektrooperaterji, ki imajo v lasti polnilna mesta na dan uveljavitve tega zakona, morajo svoje obveznosti uskladiti z določbo drugega odstavka 77. člena tega zakona v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

167. člen

(začetek uporabe določbe o prepovedi lastništva naprav za shranjevanje energije)

Določba 51. člena tega zakona se ne uporablja za obstoječe objekte oziroma naprave za shranjevanje energije v lasti sistemskega operaterja, za katere je bila odločitev o investiciji sprejeta pred 4. decembrom 2019 in so del demonstracijskih projektov. Izpolnjevanje pogojev za določitev izjeme po tem členu presoja agencija.

168. člen

(prehodna določba glede naprav za shranjevanje električne energije v lasti sistemskega operaterja)

Sedmi, osmi, deveti in deseti odstavek 51. člena tega zakona se ne uporabljajo v običajni amortizacijski dobi novih objektov za baterijsko shranjevanje energije, za katere je bila končna odločitev za naložbo sprejeta pred 1. januarjem 2024, če so ti objekti za baterijsko shranjevanje energije:

- priključeni na omrežje najpozneje dve leti po tem datumu;
- integrirani v prenosni sistem;
- uporabljani samo za reaktivno trenutno ponovno vzpostavitev zanesljivosti omrežja v primeru nepredvidenih dogodkov v njem, kadar se ta ukrep za ponovno vzpostavitev zanesljivosti omrežja začne takoj in konča, ko lahko težavo odpravi običajno prerazporejanje proizvodnje;
- niso uporabljani za nakup ali prodajo električne energije na trgih električne energije, vključno z izravnavo.

169. člen

(upravni postopki v teku)

(1) Upravni postopki v zadevah s področja tega zakona, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

(2) Rok veljavnosti energetskega dovoljenja iz 35. člena tega zakona, ki je bilo izdano pred uveljavitvijo tega zakona ali je bilo izdano po uveljavitvi tega zakona na podlagi prejšnjega odstavka z uporabo dosedanjih predpisov, začne ne glede na izrek tega dovoljenja teči z dnem uveljavitve tega zakona.

170. člen

(izvršilni predpisi)

Vlada izda predpise iz četrtega odstavka 31. člena, četrtega odstavka 34. člena in petega odstavka 138. člena tega zakona v 12 mesecih po njegovi uveljavitvi. Uredbo, ki ureja koncesijo iz tretjega odstavka 72. člena tega zakona, vlada izda v šestih mesecih od vložitve zahteve iz tretjega odstavka 72. člena tega zakona.

171. člen

(podaljšanje veljavnosti in uporabe ter prenehanje veljavnosti in uporabe podzakonskih predpisov)

(1) Uredba o razmejitvi 110 kV omrežja v distribucijski in prenosni sistem (Uradni list RS, št. 35/15 in 28/21) še naprej velja kot predpis, izdan na podlagi četrtega odstavka 5. člena tega zakona.

(2) Uredba o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja prenosa električne energije (Uradni list RS, št. 46/15) še naprej velja kot predpis, izdan na podlagi 47. člena tega zakona. Sklep o imenovanju sistemskega operaterja prenosnega sistema z električno energijo (Uradni list RS, št. 46/15) še naprej velja kot predpis, izdan na podlagi 63. člena tega zakona.

(3) Uredba o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z električno energijo (Uradni list RS, št 39/15 in 121/21 – ZSROVE) še naprej velja kot predpis, izdan na podlagi četrtega odstavka 95., 96. in 97. člena tega zakona.

(4) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Uredba o ukrepih in postopkih za uvedbo in povezljivost naprednih merilnih sistemov električne energije (Uradni list RS, št. 79 /15), ki se še uporablja do uveljavitve predpisa vlade iz četrtega odstavka 31. člena tega zakona.

(5) Z dnem uveljavitve tega zakona:

- preneha veljati Uredba o izvajanju Uredbe 2019/941/EU o pripravljenosti na tveganja v sektorju električne energije in razveljavitvi Direktive 2005/89/ES (Uradni list RS, št. 78/19);

- se ne glede na peto alinejo 84. člena Zakona o spodbujanju rabe iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21) preneha uporabljati prvi odstavek 3. člena Uredbe o

vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva v prometu (Uradni list RS, št. 41/17 in 121 /21 – ZSROVE).

(6) Z dnem uveljavitve tega zakona se do uveljavitve predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, še naprej uporabljajo naslednji predpisi:

- Uredba o omejevanju obtežb in porabe električne energije v elektroenergetskem sistemu (Uradni list RS, št. 42/95, 64/95 in 17/14 – EZ-1);

- Uredba o koncesiji gospodarske javne službe dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije (Uradni list RS, št. 39/07 in 17/14 – EZ-1).

(7) Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja električne energije in gospodarske javne službe dobava električne energije tarifnim odjemalcem (Uradni list RS, št. 117/04, 23/07 in 17/14 – EZ-1).

(8) Pravila za delovanje centra za podpore (Uradni list RS, št. 88/16) še naprej veljajo kot predpis, izdan na podlagi točke i) drugega odstavka 18. člena Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 121/21).

172. člen

(rok za izdajo splošnih aktov agencije)

Agencija izda splošne akte iz šestega odstavka 25. člena, petega odstavka 49. člena, četrtega odstavka 135. člena in tretjega odstavka 149. člena tega zakona v osmih mesecih od uveljavitve tega zakona.

173. člen

(prenehanje veljavnosti in podaljšanje uporabe splošnih aktov agencije)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Akt o načinu določanja in prikazovanja deležev posameznih proizvodnih virov elektrike (Uradni list RS, št. 22/16), ki se uporablja do uveljavitve splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil iz šestega odstavka 25. člena tega zakona.

174. člen

(podaljšanje veljavnosti splošnim aktom agencije)

(1) Akt o načinu elektronskega posredovanja podatkov za primerjavo cenikov ponudnikov elektrike in zemeljskega plina za gospodinjske in male poslovne odjemalce (Uradni list RS, št. 69/14) še naprej velja kot splošni akt, izdan na podlagi petega odstavka 20. člena tega zakona.

(2) Akt o kriterijih in pravilih za zagotavljanje nujne oskrbe z električno energijo (Uradni list RS, št. 48/16) še naprej velja kot splošni akt, izdan na podlagi tretjega odstavka 33. člena tega zakona.

(3) Akt o določitvi metodologije za določanje cen sistemskih storitev (Uradni list RS, št. 15/18 in 20/19) še naprej velja kot splošni akt, izdan na podlagi tretjega odstavka 66. člena tega zakona.

(4) Akt o metodologiji za določitev regulativnega okvira in metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje (Uradni list RS, št. 46/18, 47/18 – popr., 86/18, 76/19, 78/19 – popr. in 85/20) še naprej velja kot splošni akt, izdan na podlagi drugega odstavka 109. člena in petega odstavka 124. člena tega zakona.

(5) Akt o metodologiji za pripravo in ocenitev naložbenega načrta sistemskega operaterja prenosa električne energije (Uradni list RS, št. 97/14) in Akt o metodologiji za pripravo in ocenitev naložbenega načrta distribucijskega operaterja električne energije (Uradni list RS, št. 97/14 in 65/17) še naprej veljata kot splošna akta, izdana na podlagi petega odstavka 111. člena tega zakona.

(6) Akt o pravilih monitoringa kakovosti oskrbe z električno energijo (Uradni list RS, št. 59/15, 23/18, 62/19 in 90/21) še naprej velja kot splošni akt, izdan na podlagi šestega odstavka 120. člena tega zakona.

175. člen

(splošni akti elektrooperaterjev in operaterja trga)

(1) Sistemski operater mora v 12 mesecih od uveljavitve tega zakona uskladiti Sistemska obratovalna navodila za prenosni sistem električne energije Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 29/16).

(2) Distribucijski operater mora v 12 mesecih od uveljavitve tega zakona uskladiti Sistemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje električne energije (Uradni list RS, št. 41/11, 17/14 – EZ-1 in 7/21)

(3) Operater trga mora v 12 mesecih od uveljavitve tega zakona uskladiti Pravila za delovanje trga z elektriko (Uradni list RS, št. 74/18 in 62/19) in Pravila za izvajanje izravnalnega trga z elektriko (Uradni list RS, št. 97/14 in 28/17).

176. člen

(prenehanje veljavnosti nekaterih določb Energetskega zakona)

V Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65 /20, 158/20 – ZURE in 121/21 – ZSROVE):

1. v 2. členu:

   - v prvem odstavku prenehata veljati prva in tretja alineja,

   - v drugem odstavku preneha veljati prva alineja;

2. preneha veljati drugi del: ELEKTRIČNA ENERGIJA, I. poglavje: SPLOŠNE DOLOČBE, 1. oddelek: Uvodne določbe ter 34. do 36. člen, 2. oddelek: Naloge v javnem interesu in izvajanje gospodarske javne službe ter 37. in 38. člen, 3. oddelek: Varstvo končnih odjemalcev in potrošnikov, 1. pododdelek: Splošne določbe o varstvu končnih odjemalcev ter 39. do 43. člen, 2. pododdelek: Zasilna oskrba ter 44. člen, 3. pododdelek: Posebne

določbe o varstvu gospodinjskih in malih poslovnih odjemalcev ter drugih uporabnikov sistema ter 45. do 51. člen, II. poglavje: PROIZVODNJA ELEKTRIKE ter 52. in 53. člen, III. poglavje: PRENOS, 1. oddelek: Gospodarska javna služba dejavnost sistemskega operaterja ter 54. do 59. člen, 2. oddelek: Ločevanje prenosnih sistemov in operaterjev prenosnih sistemov, 1. pododdelek: Lastniška ločitev ter 60. do 66. člen, 2. pododdelek: Certificiranje in imenovanje sistemskega operaterja ter 67. do 73. člen, 3. oddelek: Zagotavljanje sistemskih storitev ter 74. in 75. člen, 4. oddelek: Zaupnost podatkov za sistemskega operaterja in za lastnike prenosnih sistemov ter 76. in 77. člen, IV. poglavje: DISTRIBUCIJA, 1. oddelek: Gospodarska javna služba dejavnost distribucijskega operaterja ter 78. do 83. člen, 2. oddelek: Ločevanje distribucijskih operaterjev ter 84. do 86. člen, 3. oddelek: Zaupnost podatkov za distribucijskega operaterja ter 87. člen, 4. oddelek: Operater kombiniranega sistema ter 88. člen, 5. oddelek: Zaprti distribucijski sistemi ter 89. do 96. člen, V. poglavje: DEJAVNOST OPERATERJA TRGA Z ELEKTRIKO ter 97. do 107. člen, VI. poglavje: LOČEVANJE IN PREGLEDNOST RAČUNOVODSKIH IZKAZOV ter 108. do 111. člen, VII. poglavje: DOSTOP DO SISTEMA, 1. oddelek: Organiziranje dostopa do sistema, 1. pododdelek: Splošne določbe o dostopu do sistema ter 112. in 113. člen, 2. pododdelek: Pogodba o uporabi sistema in dobavi elektrike končnim odjemalcem ter 114. in 115. člen, 2. oddelek: Omrežnina za prenosni in distribucijski sistem, 1. pododdelek: Regulativni okvir ter 116. do 120. člen, 2. pododdelek: Posebne določbe o določitvi regulativnega okvira, če distribucijski operater ni lastnik pomembnega dela distribucijskega sistema ali če bistvene naloge distribucijskega operaterja izvaja druga oseba ter 121. do 126. člen, 3. pododdelek: Določbe o reguliranju s kakovostjo ter 127. do 131. člen, 4. pododdelek: Obračunavanje omrežnine in drugih storitev elektrooperaterja ter 132. do 138. člen, VIII. poglavje: DRUGE DOLOČBE, 1. oddelek: Izvzetje za novo infrastrukturo – novi povezovalni vodi ter 139. in 140. člen, 2. oddelek: Distribucijski čezmejni vod ter 141. člen, 3. oddelek: Neposredni vodi ter 142. in 143. člen, 4. oddelek: Sistemska obratovalna navodila in tehnična varnost obratovanja ter 144. in 145. člen, 5. oddelek: Zaščitni ukrepi zaradi kriznih stanj v elektroenergetskem sistemu ter 146. člen, 6. oddelek: Priključevanje na sistem in možnost odklopa uporabnika sistema ter 147. do 155. člen, 7. oddelek: Evidence ter 156. in 157. člen in 8. oddelek: Osebni podatki uporabnikov sistema ter 157.a do 157.č člen;

3. v 451. členu v četrtem odstavku preneha veljati besedilo »prvega in drugega odstavka 108. člena in«;

4. prenehata veljati 490. in 498. člen.

177. člen

(spremembe in dopolnitve 30. člena Energetskega zakona)

V Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65 /20, 158/20 – ZURE in 121/21 – ZSROVE) v 30. členu:

- v prvem stavku prvega odstavka prenehajo veljati besede »ter sistemski in distribucijski operater«, beseda »morajo« pa se nadomesti z besedo »mora«;

- se v drugem stavku prvega odstavka besede »Razvojni načrti morajo biti narejeni« nadomestijo z besedami »Razvojni načrt mora biti narejen«, beseda »morajo« pa se nadomesti z besedo »mora«;

- se v drugem odstavku beseda »Operaterji« nadomesti z besedo »operater«, beseda » morajo« pa se nadomesti z besedo »mora«;

- v prvem stavku četrtega odstavka prenehajo veljati besedila »elektrike in«, »in za distribucijo elektrike«, »elektriko in« in »na področju proizvodnje elektrike iz obnovljivih virov«;

- v drugem stavku četrtega odstavka prenehajo veljati besede »energije in moči ali«, beseda »prevzete« se nadomesti z besedo »prevzetega« in prenehajo veljati besede » elektrike in moči ter«;

- v tretjem stavku četrtega odstavka prenehata veljati besedi »in električne«.

178. člen

(spremembe in dopolnitve 386. člena Energetskega zakona)

(1) V Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE in 121/21 – ZSROVE) se v 386. členu v drugem odstavku besedilo » 14. člena Uredbe (ES) št. 713/2009« nadomesti z besedilom »21. člena Uredbe (EU) 2019/942 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (prenovitev) (UL L št. 158 z dne 14. 6. 2019, str. 22; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/942/EU)«.

(2) V petem odstavku se besedilo »12. člena Uredbe (ES) št. 714/2009« nadomesti z besedilom »34. člena Uredbe (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije (UL L št. 158 z dne 14. 6. 2019, str. 54; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/943/EU)«.

(3) V šestem odstavku se za drugo alinejo dodata novi tretja in četrta alineja, ki se glasita:

»– uskladi skupni nadzor nad subjekti, ki opravljajo funkcije na regionalni ravni;

- uskladi skupni nadzor v sodelovanju z drugimi vključenimi organi nad nacionalnimi, regionalnimi in vseevropskimi ocenami zadostnosti;«.

Dosedanji tretja in četrta alineja postaneta peta in šesta alineja.

179. člen

(spremembe in dopolnitve 406. člena Energetskega zakona)

(1) V Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE in 121/21 – ZSROVE) se v 406. členu doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Agencija izvaja na področju oskrbe z električno energijo tudi naslednje naloge:

- spremlja in ocenjuje uspešnost sistemskega in distribucijskega operaterja v zvezi z razvojem naprednega omrežja, ki spodbuja energetsko učinkovitost, vključno z uravnavanjem obremenitev in prilagajanjem odjema, ter vključevanje obnovljivih virov energije, ki temelji na omejenem naboru kazalnikov, in vsaki dve leti objavi nacionalno poročilo, vključno s priporočili za izboljšave, ki so jih operaterji dolžni upoštevati v svojih razvojnih načrtih;

- spremlja naložbe v proizvodne zmogljivosti in zmogljivosti shranjevanja v zvezi z zanesljivostjo dobave;

- spremlja odpravo neupravičenih ovir in omejitev za razvoj samooskrbe z električno energijo in energetskih skupnosti državljanov.«.

(2) Dosedanja tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

180. člen

(nov 406.a člen Energetskega zakona)

V Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65 /20, 158/20 – ZURE in 121/21 – ZSROVE) se za 406. členom doda nov 406.a člen, ki se glasi:

»406.a člen

(naloge agencije v zvezi z regionalnim koordinacijskim centrom)

(1) Agencija je dolžna zagotoviti, da v tesnem medsebojnem usklajevanju z regionalnimi regulativnimi organi regije obratovanja sistema, kjer je sedež regionalnega koordinacijskega centra, skupaj z njimi izvaja naslednje naloge:

a) odobrijo predlog za ustanovitev regionalnih koordinacijskih centrov v skladu s prvim odstavkom 35. člena Uredbe 2019/943/EU;

b) odobrijo stroške, povezane z dejavnostmi regionalnega koordinacijskega centra, ki jih krijejo operaterji prenosnih sistemov in se upoštevajo pri izračunu tarif, vendar le, če so razumni in ustrezni;

c) odobrijo postopek sodelovalnega odločanja;

č) zagotovijo, da imajo regionalni koordinacijski centri na voljo vse potrebne človeške, tehnične, fizične in finančne vire za izpolnjevanje svojih obveznosti ter za neodvisno in nepristransko opravljanje svojih nalog;

d) skupaj z drugimi regulativnimi organi regije obratovanja sistema predlagajo, da države članice regije obratovanja sistema regionalnim koordinacijskim centrom dodelijo morebitne dodatne naloge in dodatne pristojnosti;

e) zagotovijo spoštovanje obveznosti na podlagi Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L št. 158 z dne 14. 6. 2019, str. 125; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/944/EU) in drugega ustreznega prava Evropske unije, zlasti pri čezmejnih vprašanjih, in se posvetujejo ter skupaj ugotovijo, ali regionalni koordinacijski centri ne izpolnjujejo svojih obveznosti; če regulativni organi v štirih mesecih po začetku posvetovanj ne dosežejo sporazuma za namen skupnega odkritja neizpolnjevanja obveznosti, se v skladu z desetim odstavkom 6. člena Uredbe 2019/942 /EU zadeva prenese v odločanje ACER;

f) spremljajo uspešnost koordinacije sistema in o tem letno poročajo ACER v skladu s 46. členom Uredbe 2019/943/EU.

(2) Za hitro izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka ima agencija naslednja pooblastila:

a) zahtevati informacije od regionalnih koordinacijskih centrov;

b) izvajati nadzor nad regionalnim koordinacijskim centrom po določbah zakona, ki ureja agencijo, o nadzoru agencije, če je njegov sedež na območju Republike Slovenije;

c) izdajati skupne zavezujoče odločitve o regionalnih koordinacijskih centrih.«.

181. člen

(sprememba 434. člena Energetskega zakona)

V Energetskem zakonu (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65 /20, 158/20 – ZURE in 121/21 – ZSROVE) se v 434. členu v drugem odstavku 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. spremljati raven in učinkovitost odprtosti trga in konkurence pri veleprodaji in maloprodaji, vključno z borzami električne energije, cenami za gospodinjske odjemalce, ki zajemajo tudi predplačilne sisteme, učinkom pogodb z dinamičnimi cenami električne energije in uporabe sistemov naprednega merjenja, deležem odjemalcev, ki zamenjajo dobavitelja, deležem odklopov, plačila za vzdrževalne storitve, izvedbo vzdrževalnih storitev, razmerjem med cenami za gospodinjstva in veleprodajnimi cenami, spreminjanjem tarif in pristojbin omrežja in pritožbami gospodinjskih odjemalcev, ter morebitno izkrivljanje ali omejevanje konkurence, pri čemer organom, pristojnim za konkurenco, zagotavljajo potrebne informacije in jim posredujejo zadevne primere;«.

182. člen

(uporaba Energetskega zakona za področje urejanja tega zakona)

Določbe prvega dela (Splošne določbe), šestega dela (Agencija za energijo), osmega dela (Energetska infrastruktura) in devetega dela (Druge skupne določbe) Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE in 121/21 – ZSROVE) se uporabljajo za področje urejanja tega zakona, razen če ta zakon določenega vprašanja ne ureja drugače.

183. člen

(sklic na zakon, ki ureja agencijo)

Do uveljavitve zakona, ki bo urejal agencijo, se vsi sklici na zakon, ki ureja agencijo, v tem zakonu štejejo kot sklici na Energetski zakon (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 – ZURE in 121/21 – ZSROVE).

184. člen

(ureditev razmerij v zvezi s črpalno hidroelektrarno Golica)

Pravica do uporabe v črpalni hidroelektrarni Golica proizvedene električne energije, s katero razpolaga ELES, d.o.o., in obveznosti, ki izhajajo iz te pravice, se v celoti odplačno prenesejo na družbo Dravske elektrarne Maribor d.o.o. Vrednost navedenega prenosa je enaka poštenemu nadomestilu, določenemu po vrednosti naložbe na dan prenosa, na podlagi vrednotenja pooblaščenega cenilca, ki ga imenuje in plača družba Dravske elektrarne Maribor d.o.o. Rok za izvedbo prenosa je eno leto od uveljavitve tega zakona.

185. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.